

Sven Winnell 4 juni2016:

**Verksamheterna i 22 politikområden och
något om samhällsplaneringens problem.**

**Kulturministern: Skattepengar ska inte gå
till hatretorik och polarisering.**

<http://winnell.com/omr36-39zzzs.pdf>

Sven Winnell 4 juni 2016:

Verksamheterna i 22 politikområden och något om samhällsplaneringens problem. Kulturministern: Skattepengar ska inte gå till hatretorik och polarisering.

<http://winnell.com/omr36-39zzzs.pdf>

Innehåll:

- 4 Vad alla bör veta. Systemet för mänskliga verksamheter.
- 7 Alla människor kan ha verksamheter mer eller mindre inom alla områden, som yrkesverksamhet eller som fritidsverksamhet.
- 7 Människornas verksamheter som psykologiska varelser
- 7 Människornas verksamheter som fysisk kropp
- 8 Politikerna kan ha politikverksamheter inom alla områden men har sin plats i områdena 36-39:
- 8 De folkvalda demokratiska myndigheternas verksamheter omfattar alla verksamheter, men de har egen plats på område 35.
- 9 22 politikområden för politiken 26 maj 2016
- 10 Partiledaren/statsministern Stefan Löfven.
Allmänt om regeringens politik
- 10 Utrikespolitik.
- 10 Europapolitik.
- 10 Politik för juridik.
- 11 Försvar.
- 12 Miljö.
- 17 Transporter.
- 17 Bostadsproduktion.
- 19 Landsbygdspolitik.

- 20 Politik för internationellt utvecklingssamarbete och klimat.
- 21 Sjuk- och hälsovård o d.
- 21 Hushållet. Mat, boende, konsumtion, hushållsekonomi o d
- 21 Barn- och äldreomsorg. Velfärd. Socialtjänst
- 21 Utbildning. Forskning.
- 24 Information, konst, kultur o d.
- 26 Jobb.
- 26 Näringar.
- 28 Handel.
- 28 Migration.
- 28 Polisen. Brott. Kriminalvård.
- 28 Politik för statens finanser och statens stöd till regioner och kommuner o d.
- 29 Finansministern oroad för brittiskt uttåg ur unionen
- 31 Bland oss utländska studenter är många oroliga för Brexit
- 33 Om boende, 17 januari 2016. Det måste byggas mycket mer bostäder än vad som var i förslag i början av 2015.
- 42 Innehållet i: Sven Winnell 30 maj 2016: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ?
Ny regering 25 maj 2016.
<http://winnell.com/omr36-39zzzr.pdf>
- 44 Innehållet i: Sven Winnell 1 oktober 2015: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter som hjälp vid planeringen. <http://winnell.com/omr40zj.pdf>

46	Sven Winnells hemsida på Internet: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ?	89	Från den 1 januari 2016 heter de tio studieförbundens bransch- och intresseorganisation <i>Studieförbunden</i> .
48	Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.	90	Stoppa radikaliseringsen
51	Utvecklingens krafter.	91	Vi satsar 300 miljoner på att bryta utanförskap
52	Människor påverkas hela livet av fysiska och sociala miljöer de vistas i.	93	Svenska politiker har ett par grundläggande uppgifter.
53	Den fundamentala påverkanskedjan	96	Om utbildning i skolan.
55	Systemet med mänskliga verksamheter, nedbantat till 44 områden. Kan vara lämplig uppställning på biblioteken.	97	Religion och levnadskunskap.
62	Skattepengar ska inte gå till hatretorik och polarisering	98	Kursplan - Samhällskunskap, Grundskolan.
77	Innehållet i Sven Winnell 20 april 2015: Arbetslöshet och välfärd. Samhällsplaneringens problem. Utbildning, skatter och bidrag. Vårbudgeten. http://winnell.com/omr36-39zzz.pdf	99	Tillägg i mars 2016 om undervisningen i Religion och levnadskunskap och Samhällskunskap.
81	Innehållsförteckningen i Sven Winnell 31 januari 2014: Fel i skolor. Folkrörelser, Folkbildning och Studieförbund. Utbildning och forskning. Vuxnas och 15-åringars kunskaper. PISA. Civilsamhället. Kultursamhället. http://winnell.com/omr36-39zzf.pdf Klicka så kommer den.	100	Ärans och hjältarnas språk
84	Studieförbund	102	Att strida för IS kan i Vivalla framstå som en karriärväg bland andra
84	Verksamhetens omfattning	130	Här är Stockholms (nya) största träd
85	Kulturprogrammets inriktning		
86	ABF 2012. Det som mest intresserar.		
86	ABF 2012. Det som minst intresserar		
87	Kommentarer till Studieförbunden		
88	Studieförbund 1 juni 2016		
88	Ibn Rushds medlemsorganisationer		

Vad alla bör veta.

Systemet för mänskliga verksamheter.

1. Psykologiska och filosofiska verksamheter

20 områden:

Texten för områdena är länk till hemsidan.

[SW 1 Psykologiska och filosofiska verksamheter.](#)

[SW 10 Samlade kunskaper och övergripande värderingar](#)

[SW . 101 Bibliografiska verksamheter. Arkiv.](#)

[SW . 102 Biblioteksverksamheter. Databaser. Internetsökning](#)

[SW . 103 Allmänna encyklopedier. Övergripande värderingar.](#)

[SW . 104 Övergripande filosofiska verksamheter om samband](#)

[SW . 105 Övergripande om forskning](#)

[SW . 106 Övergripande om ekonomiska verksamheter](#)

[SW . 107 Övergripande filosofier om utbildning o d.](#)

[SW . 108 Samhällskunskap.](#)

[SW . 109 Ide- filosofi- och lärdomshistoria.](#)

[SW 11/19 Individernas inre verkligheter.](#)

[SW 11 Individens lager av kunskaper, erfarenheter o d.](#)

[SW 12 Individens visioner, framtidsvisioner o d.](#)

[SW 13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.](#)

[SW 14 Individens ideologi / uppfattning om samband o d.](#)

[SW 15 Individens psykiska mekanismer Psykologi o d.](#)

[SW 16 Individens logik. Vetenskapsteori o d.](#)

[SW 17 Individens moral och uppfattningar om moral.](#)

[SW 18/19 Filosofer, äldre och senare, i öst och väst.](#)

2. Religiösa verksamheter o d.

5 områden:

[SW 2 Religiösa verksamheter o d.](#)

[SW 20 Övergripande religiösa verksamheter o d.](#)

[SW 21 Allmän religionsvetenskap.](#)

[SW 22/28 Kristna religioner.](#)

[SW 29 Icke kristna religioner o d.](#)

3. Politikvetenskaper och politiska verksamheter.

15 områden

[SW 3 Politikvetenskaper och politiska verksamheter.](#)

[SW 31 Statistik och demografi.](#)

[SW 32 Statsvetenskap.](#)

[SW 33 Nationalekonomi, internationell ekonomi.](#)

[SW 34 Lagar o förordningar, traktat, juridik.](#)

[SW 35 De demokratiskt valda församlingarnas verksamheter.](#)

[SW . 351 Sveriges riksdag \(och motsvarande utomlands\)](#)

[SW . 352 Kommun- och landstingsfullmäktige \(och mots.\)](#)

[SW . 353 Sveriges regering \(och motsvarande utomlands\)](#)

[SW . 354 Mellanfolkliga centrala organ \(FN, EU o d\).](#)

[SW 36/39 Politiska krav och politiska planeringar:](#)

[SW 36 ...om individernas kroppsliga förhållanden.](#)

[SW 37 ...om utbildning o d.](#)

[SW 38 ...om fysiska miljöer o ekonomiska verks.](#)

[SW 39 ...om sociala miljöer, nöjen, sport o d.](#)

4. Sambandsforskningsverksamheter. Infostruktur.

3 områden:

[SW 4 Sambandsforskningsverksamheter.](#)

[SW 40 Systemvetenskap.Infostruktur.](#)

[SW 41-49 Samband o samordning mellan olika verksamheter.](#)

5. Naturforsknings- och matematikverksamheter.

11 områden

[SW 5 Naturforsknings- och matematikverksamheter.](#)

[SW 50 Allmänt om naturforskning. Naturkunskap.](#)

[SW 51 Matematik.](#)

[SW 52 Astronomi, rymdforskning.](#)

[SW 53 Fysik o d.](#)

[SW 54 Kemi o d.](#)

[SW 55 Geologi, meteorologi, hydrologi o d.](#)

[SW 56 Paleontologi, arkeologi o d.](#)

[SW 57 Biologi, ekologi. Naturgeogr. Utv.lära, ärftlighet](#)

[SW 58 Botanik.](#)

[SW 59 Zoologi.](#)

6. Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.

30 områden:

[SW 6 Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.](#)

[SW 60 Allmänt om teknologiska o ekonomiska verksamheter.](#)

[SW 61 Hälso- o sjukvårdsverks., räddning o d. Veterinärverks.](#)

[SW 62 Ingenjörsverksamheter \(konstruktion o d\)](#)

[SW 63 Biologisk produktion. Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske od.](#)

[SW 64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.](#)

[SW . 641 Matlagning. 642 Måltider, matservering.](#)

[SW . 643 Organisation av boende, personalrum o d, hotell.](#)

[SW . 644 El-, gas-, värme-, vatten- hygienförsörjning o d.](#)

[SW . 645 Användning av inventarier o d.](#)

[SW . 646 Personlig hygien o d, klädvård \(utom tvätt o d\) m m](#)

[SW . 647 Allmän hushållsekonomi. Inkomster o utgifter mm.](#)

[SW . 648 Städnings-, rengörings- och tvättverksamheter o d.](#)

[SW . 649 Personvård: barn, hemsjukvård.](#)

[SW 65 Adm, distribution, kommunikation, organisation o d.](#)

[SW . 651 Kontorsarbete o d. Datoranvändning.](#)

[SW . 6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning.](#)

[SW . 6525-6529 Militära verksamheter.](#)

[SW . 653 Handelsverksamheter.](#)

[SW . 654 Telekommunikationsverksamheter.](#)

[SW . 655 Förlagsverksamheter o d.](#)

[SW . 656 Transportverksamheter, resbyrå, lagring o d.](#)

[SW . 657 Penningverksamheter. Finans. Försäkring. Skatter.](#)

[SW . 658 Allm.företagsekonomi, Arbets-förmedling o -marknad.](#)

[SW . 659 Marknadsförings- och reklamverksamheter od.](#)

[SW 66/68 Tillverkning av varor.](#)

[SW 66 Tillverkning av kemivaror od.](#)

[SW 67 Tillverkning av bearbetningsvaror o d](#)

[SW 68 Tillverkning av komplexvaror.](#)

[SW 69 Tillverkning/ byggande av byggnader o anläggningar.](#)

7. Formgivning av fysiska och sociala miljöer.

21 områden:

[SW 7 Formgivning av fysiska och sociala miljöer.](#)

[SW 70 Allmänt om konst o kultur.](#)

[SW 71 Övergripande formgivning/planering av fysiska miljöer.](#)

[SW 72 Formgivning av byggnader o anläggningar, arkitektur.](#)

[SW 73 Skulptur o d. Museiverksamheter, konstutställning.](#)

[SW 74 Konsthantverk, formgivning av bruksföremål. Inredning.](#)

[SW 75 Konstmåleri. 76 Grafisk konst, teckenkonst. 77 Fotografi.](#)

[SW 78 Musik \(konserter o d 792\)](#)

[SW 79 Seder o bruk, nöjen, sociala miljöer o verks. Sport.](#)

[SW . 7911-7913 Seder och bruk.](#)

[SW . 7914-7919 Film, radio, TV, offentliga fester mm.](#)

[SW . 792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans.](#)

[SW . 793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek.](#)

[SW . 794 Spel. Skicklighets-och turspel. Lotteri. Lotto. Tips etc.](#)

[SW 795 Sociala miljöer och sociala verksamheter.](#)

[SW . 7951 Sociologi. Socialvård..](#)

[SW . 7952/7956 Sociala miljöer, sociala verksamheter.](#)

[SW . 7957 Undervisning o d.](#)

[SW . 7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet.](#)

[SW . 7959 Sociala miljöer o verks.i allmänna grupper o d.](#)

[SW 796/799 Sport, idrott o d.](#)

8. Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.

12 områden:

[SW 8 Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.](#)

[SW 80 Språkliga verksamheter. 802/809 motsvarar 82/89.](#)

[SW 81 Litteraturvetenskap. Litteraturhistoria.](#)

[SW 82/89 Skönlitteratur på olika språk.](#)

[SW 82 Engelsk skönlitteratur o d.](#)

[SW 83 Tysk, nederländsk, nordisk skönlitt.](#)

[SW 84 Fransk skönlitteratur o d.](#)

[SW 85 Italiensk skönlitteratur o d.](#)

[SW 86 Spansk och portugisisk skönlitteratur o d.](#)

[SW 87 Grekisk och latinsk skönlitteratur o d.](#)

[SW 88 Slavisk och baltisk skönlitteratur o d.](#)

[SW 89 Skönlitt på orientaliska och övriga språk o d .](#)

9. Blandade saklitterära verksamheter. Tidningar. Allmän geografi. Biografi. Allmän historia.

12 områden:

[SW 9 Saklitterära verks.Allmän geografi o historia. Biografi.](#)

[SW 90 Tidningar, tidkrifter, journalistik. Blandade ämnen.](#)

[SW 91 Allmän geografi, reseskildringar. 913/919 mots. 93/99.](#)

[SW 92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d.](#)

[SW 93/99 Historieskrivande verksamheter, allmän historia.](#)

[SW 93 Allmänt om allm. historia. Världs- och forntidshistoria.](#)

[SW 94 Medeltidens o nya tidens hist. i allmänhet och i Europa.](#)

[SW 95 Medeltidens o nya tidens historia i Asien.](#)

[SW 96 Medeltidens o nya tidens historia i Afrika.](#)

[SW 97 Medeltidens o nya tidens hist i Nord- o Mellanamerika.](#)

[SW 98 Medeltidens o nya tidens historia i Sydamerika.](#)

[SW 99 Medeltiden o nya tiden: Australien. Oceanien. Poler. Rymden.](#)

Mer om verksamheter finns i

Sven Winnell 1 oktober 2015: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Med ett klassifikations-system för mänskliga verksamheter som hjälp vid planeringen av framtiden. <http://winnell.com/omr40zj.pdf>

Alla människor kan ha verksamheter mer eller mindre inom alla områden, som yrkesverksamhet eller som fritidsverksamhet.

Människornas verksamheter som psykologiska varelser finns i

[SW 11/19 Individernas inre verkligheter.](#)

[SW 11 Individens lager av kunskaper, erfarenheter o d.](#)

[SW 12 Individens visioner, framtidsvisioner o d.](#)

[SW 13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.](#)

[SW 14 Individens ideologi / uppfattning om samband o d.](#)

[SW 15 Individens psykiska mekanismer Psykologi o d.](#)

[SW 16 Individens logik. Vetenskapsteori o d.](#)

[SW 17 Individens moral och uppfattningar om moral.](#)

[SW 18/19 Filosofer, äldre och senare, i öst och väst.](#)

Religiösa verksamheter finns i

[SW 2 Religiösa verksamheter o d.](#)

[SW 20 Övergripande religiösa verksamheter o d.](#)

[SW 21 Allmän religionsvetenskap.](#)

[SW 22/28 Kristna religioner.](#)

[SW 29 Icke kristna religioner o d.](#)

De kan se som specialdelar av område 14

Människornas verksamheter som fysisk kropp finns i

[SW 61 Hälso- o sjukvårdsverks., räddning o d. Veterinärverks.](#)

Här kan människor uppräda som forskare, läkare etc och som patient.

Särskilda underområden är inte föreskrivna men följande kan användas:

611	Människans anatomi.
612	Fysiologi.
613	Medicinska råd om enskild hygien.
614	Offentliga hygienverksamheter, räddning, sjukvårdsorganisation od
615	Läkemedelsbehandlingar, sköterskevård och fysikalisk terapi o d.
615 A	Farmakologi, läkemedelsforskning.
615 B	Allmänna sjukvårdverksamheter.
615 C	Personal för mottagningar, laboratorier, och öppenvård, utom läkare.
615 D	Vårdpersonal för allm. medicinska och kirurgiska vårdavd., barnavd., långvård o d
615 E	Vårdpersonal för psykiatrisk vård och vård av utvecklingsstörda, utom läkare.
615 F	Personal för röntgenterapi, röntgendiagnostik, fysikalisk terapi od
615 G	Narkoman- o alkoholistvård, förgiftning.
616/618	Läkarverksamheter od av läkare, operationsassistenter o d
616	Allmänläkare, laboratorieläkare o d, läkare för särskilda medicinska sjukdomar, nerv- och psykiatriska sjukdomar, infektionssjukdomar o d.
616 A	Allmänläkare och läkare med allmänt laboratoriearbete o d

- 616 B Läkare för särskilda medicinska sjukdomar. (6161 / 6167) .
- 6161 Hjärt- och kärlsjukdomar (Kardiovaskulära sjukd.).
- 6162 Andningsorganens sjukdomar.
- 6163 Matsmältningsorganen sjukdomar.
- 6164 Sjukdomar i blodbildande organ, endokrina körtlar, lymfatiska system o d.
- 6165 Hudsjukdomar. Dermatologi.
- 6166 Urogenitala systemets sjukdomar, urologi.
- 6167 Rörelseapparaterens sjukdomar. Muskuloskeletala sjukdomar.
- 6168 Läkare för nerv- och psykiatriska sjukdomar. Neurologi. Psykiatri.
- 6169 Läkare för infektionssjukdomar o d, smittosamma sjukdomar.
- 617 Kirurgiläkare. Tandläkare o d. Läkare för ögon och öron- näsa-hals. Narkosläkare och operationsassistenter o d
- 6171/6175 Kirurgiläkare.
- 6176 Tandläkare.
- 6177/6178 Läkare för ögon och öron-näsa-hals. Oftalmiatrik. Otorinolaryngologi.
- 6179 Narkosläkare och operationsassistenter o d .
- 618 Kvinno-, barn- och ålderssjukdomar. Mödravård och vård av nyfödda o d
- 619 Veterinärverksamheter o d

Politikerna kan ha politikverksamheter inom alla områden men har sin plats i områdena 36-39:

[SW 36/39 Politiska krav och politiska planeringar:](#)

[SW 36 ...om individernas kroppsliga förhållanden.](#)

[SW 37 ...om utbildning o d.](#)

[SW 38 ...om fysiska miljöer o ekonomiska verks.](#)

[SW 39 ...om sociala miljöer, nöjen, sport o d.](#)

De är benägna att röra ihop allting och 36-39 är då en lämplig beteckning.

De folkvalda demokratiska myndigheternas verksamheter omfattar alla verksamheter, men de har egen plats på område 35:

[SW 35 De demokratiskt valda församlingarnas verksamheter.](#)

[SW . 351 Sveriges riksdag \(och motsvarande utomlands\)](#)

[SW . 352 Kommun- och landstingsfullmäktige \(och mots.\)](#)

[SW . 353 Sveriges regering \(och motsvarande utomlands\)](#)

[SW . 354 Mellanfolkliga centrala organ \(FN, EU o d\).](#)

Opolitiska verksamheter och underliggande organ har sin plats i

[SW . 6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning.](#)

[SW . 6525-6529 Militära verksamheter.](#)

De kan ha alla slags verksamheter som finns i hela systemet. Speciella verksamheter kan placeras på speciella verksamheter. Exempel:

Riksbanken som är underställd riksdagen ingår i

[SW . 657 Penningverksamheter. Finans. Försäkring. Skatter.](#)

Detta gäller naturligtvis också för regeringen och kommunerna.

22 politikområden för politiken 26 maj 2016

Under årens lopp har innehållet i dominerande politikområden skiftat. Utredningar har visat att dagens politiska problem kan inordnas i 22 politikområden som huvudsakligen stämmer överens med regeringens ministerområden. <http://www.regeringen.se>

- * **Partiledaren/statsministern Stefan Löfven.**
- * **Allmänt om regeringens politik.**
- * **Utrikespolitik.**
Politik för en utrikesminister.
- * **Europapolitik.**
Politik för en EU-minister.
- * **Politik för juridik.**
Politik för en justitieminister.
- * **Försvar.**
Politik för en försvarsminister.
- * **Miljö**
Politik för miljöminister för fysiska och sociala miljöer i regioner och kommuner.
- * **Transporter.**
Politik för en infrastrukturminister.
- * **Bostadsproduktion.**
Politik för en bostadsminister som ser till att det produceras.
- * **Landsbygdspolitik.**
Politik för en landsbygdsminister.
- * **Politik för internationellt utvecklingssamarbete och klimat.**
Minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat.

- * **Sjuk- och hälsovård o d.**
Politik för en socialminister med hälso- och sjukvård.
- * **Hushållet. Mat, boende, konsumtion, hushållsekonomi o d**
Politik för en socialförsäkringsminister med ansvar för hushållsverksamheter.
- * **Barn- och äldreomsorg. Velfärd. Socialtjänst**
Politik för en barn- och äldreminister m m med välfärd och socialtjänst o d
- * **Utbildning. Forskning.**
Politik för utbildningsministrar.
- * **Information, konst, kultur o d.**
Politik för en kultursminister. Med demokrati.
- * **Jobb.**
Politik för en arbetsmarknads- och etableringsminister.
- * **Näringar.**
Politik för en näringsminister.
- * **Handel.**
Politik för handelsminiser.
- * **Migration.**
Politik för en migrationsminister.
- * **Polisen. Brott. Kriminalvård.**
Politik för en inrikesminister för brott och polis o d
- * **Politik för statens finanser och statens stöd till regioner och kommuner o d.**
Politik för finans- finansmarknads- och civilministrar.

Regeringens verksamheter ska gälla alla verksamheter, men regeringen har sin egen plats i

SW .353 Sveriges regering (och motsvarande utomlands)

Regeringens verksamheter har behandlats i

Sven Winnell 30 maj 2016: Samhällsplaneringens problem.

Hur ska man kunna förbättra världen ? Ny regering 25 maj 2016.

<http://winnell.com/omr36-39zzzzr.pdf>

*** Partiledaren/statsministern Stefan Löfven.**

*** Allmänt om regeringens politik.**

Statsministerns och samordningsministerns verksamheter gäller alla verksamhetsområden. Regeringen har haft brister i utbildningspolitiken, hushållspolitiken och miljöpolitiken. Skolorna bör ge utbildning i levnadskunskap. Hushållspolitik bör införas. Den nya miljöministern borde kunna få ordning på miljöpolitiken. Den klimatvänliga kärnkraften bör bli kvar.

*** Utrikespolitik.**

Politik för en utrikesminister.

Utrikesministern ska känna till alla verksamheter i världen i ett utrikespolitiskt perspektiv, isynnerhet verksamheterna i

SW 9 Saklitterära verks.Allmän geografi o historia. Biografi.

SW 90 Tidningar, tidkrifter, journalistik. Blandade ämnen.

SW 91 Allmän geografi, reseskildringar. 913/919 mots. 93/99.

SW 92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d.

SW 93/99 Historieskrivande verksamheter, allmän historia.

SW 93 Allmänt om allm. historia. Världs- och forntidshistoria.

SW 94 Medeltidens o nya tidens hist. i allmänhet och i Europa.

SW 95 Medeltidens o nya tidens historia i Asien.

SW 96 Medeltidens o nya tidens historia i Afrika.

SW 97 Medeltidens o nya tidens hist i Nord- o Mellanamerika.

SW 98 Medeltidens o nya tidens historia i Sydamerika.

SW 99 Medeltiden o nya tiden: Australien. Oceanien. Poler. Rymden.

*** Europapolitik.**

Politik för en EU-minister.

Europaministern ska känna till alla verksamheter i världen i ett utrikespolitiskt perspektiv som utrikesministern och isynnerhet verksamheterna i

SW 94 Medeltidens o nya tidens hist. i allmänhet och i Europa.

*** Politik för juridik.**

Politik för en justitieminister.

Justitieministern ska känna till alla verksamheter, isynnerhet

SW 3 Politikvetenskaper och politiska verksamheter.

SW 31 Statistik och demografi.

SW 32 Statsvetenskap.

SW 33 Nationalekonomi, internationell ekonomi.

SW 34 Lagar o förordningar, traktat, juridik.

SW .7952/7956 Sociala miljöer, sociala verksamheter. Delar om brott och polis od.

SW 34 Lagar o förordningar, traktat, juridik.

Libris/SAB:

O(x) Samhälls- och rättsvetenskapliga lexikon

O:bf Samhälls- och rättsvetenskapliga institutioner

O:d Samhälls- och rättsvetenskapens filosofi och metodlära

O:k Samhälls- och rättsvetenskapens historia

O- Allmänt: särskilda länder och områden

O-a Europa: allmänt

O-b Norden: allmänt

O-c Sverige

O-d Övriga Norden

O-e Brittiska öarna (Storbritannien)

O-f Mellaneuropa

O-g Nederländerna, Belgien och Luxemburg
 O-h Schweiz
 O-i Italien (inkl Vatikanstaten, San Marino och Malta)
 O-j Frankrike och Monaco
 O-k Spanien (inkl Andorra och Gibraltar)
 O-l Portugal
 O-m Östeuropa
 O-n Balkanländerna
 O-o Asien
 O-p Afrika
 O-q Amerika
 O-r Oceanien (Australien, Nya Zeeland, Melanesien, Polynesien, Mikronesien)
 O-s Polarländerna
 Oba Folkrätt
 Ocb Statsrätt
 Oe Rättsvetenskap
 Oe(x)Juridiska lexikon
 Oe(u)Lagar och lagförslag: allmänt
 Oe:d Rättsfilosofi och rättsvetenskaplig metodlära
 Oe:oaRättssociologi
 Oe- Juridik: särskilda länder och områden
 Oea Civilrätt
 Oeb Straffrätt
 Oek Processrätt
 Oel Tryckfrihetsrätt
 Oep Kriminologi och polisväsen
 Oeq Kriminalvård
 Oer Rättsfall
 Oes Försvars- och krigslagstiftning
 Oet Rättshistoria
 Oeö Särskilda verksamheters juridik
 Kriminologi, polisväsen och kriminalvård ingår i 7952-7956

*** Försvar.**

Politik för en försvarsminister.

Försvarsministerns verksamheter gäller

[SW . 6525-6529 Militära verksamheter](#) Här ingår också fredsverksamheter

Libris/SAB:

S Militärväsen
 S(x) Militära lexikon
 S:bf Militära institutioner
 S:do Allmänt: militär psykologi
 S:k Allmän krigshistoria och krigskonstens historia
 S:oa Allmänt: militär sociologi
 S.0 Allmänt: särskilda militära aspekter
 S- Allmänt: särskilda länder och områden
 Sa Lantkrigsväsen
 Sb Sjökrigsväsen
 Sc Luftkrigsväsen
 Se Total krigföring
 Sf Kärnvapenkrigföring
 Sg Kemisk och biologisk krigföring
 Sh Psykologiskt försvar
 Si Civilförsvar
 Sj Ekonomiskt försvar
 Sk Frivilligt försvarsarbete
 Sv Vapen

*** Miljö**

Politik för miljöminister för fysiska och sociala miljöer i regioner och kommuner.

Från <http://wimnell.com/omr36-39zzr.pdf> sida 73:

Det finns fysiska och sociala miljöer. De fysiska är de som handlar om det som finns på marken, bebyggd och obebyggd. De sociala miljöerna är de som bildas av människorna och deras beteenden.

I systemet för mänskliga verksamheter finns

[SW 7 Formgivning av fysiska och sociala miljöer.](#)

[SW 70 Allmänt om konst o kultur.](#)

[SW 71 Övergripande formgivning/planering av fysiska miljöer.](#)

[SW 72 Formgivning av byggnader o anläggningar, arkitektur.](#)

[SW 73 Skulptur o d. Museiverksamheter, konstutställning.](#)

[SW 74 Konsthantverk, formgivning av bruksföremål. Inredning.](#)

[SW 75 Konstmåleri. 76 Grafisk konst, teckenkonst. 77 Fotografi.](#)

[SW 78 Musik \(konserter o d 792\)](#)

[SW 79 Seder o bruk, nöjen, sociala miljöer o verks. Sport.](#)

[SW . 7911-7913 Seder och bruk.](#)

[SW . 7914-7919 Film, radio, TV, offentliga fester mm.](#)

[SW . 792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans.](#)

[SW . 793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek.](#)

[SW . 794 Spel. Skicklighets-och turspel. Lotteri. Lotto. Tips etc.](#)

[SW 795 Sociala miljöer och sociala verksamheter.](#)

[SW . 7951 Sociologi. Socialvård..](#)

[SW . 7952/7956 Sociala miljöer, sociala verksamheter.](#)

[SW . 7957 Undervisning o d.](#)

[SW . 7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet.](#)

[SW . 7959 Sociala miljöer o verks. i allmänna grupper o d.](#)

[SW 796/799 Sport, idrott o d.](#)

På områdena 71 och 72 är det om fysiska miljöer som bör ingå i ministerområdet miljö. Kommunerna har monopol på att bestämma hur de fysiska miljöerna ska göras och det finns lagar om hur det ska gå till. Det är främst plan- och bygglagen som gäller.

De sociala miljöerna bildas av verksamheterna i område 79. För verksamheterna där finns många olika lagar och bestämmelser. Området 7955 är underindelad så att sociala miljöer där motsvar byggnader i området 72. Så t ex har sociala miljöer i fängelser beteckningar som svarar mot beteckningar för fängelser i området 72. Undervisning i område 7957 innebär en social verksamhet mellan lärare och elever som ingår i skolor, som formges i område 72.

De fysiska miljöerna bör formas efter de sociala miljöernas behov. De som utformar de fysiska miljöerna bör alltså ha kunskaper om de sociala verksamheter som ska försiggå i de fysiska miljöerna de åstadkommer. Därför måste i ministerområdet för miljö också ingå problem om de sociala miljöerna och verksamheterna.

Vägar måste formges med hänsyn till dem som ska använda vägarna. I området 71 lägger förslagsställarna fram sina förslag på olika sätt och vanligen med hjälp av kartor med beskrivningar. Kartorna visar olika geografiska områden efter de problem det gäller. Gäller det utformningen av ett kvarter blir det en karta över kvarteret. Gäller det en stadsdel blir det en karta över stadsdelen och så vidare. För det mesta räcker det inte med kartor, de kan kompletteras med tredimensionella modeller, bilder i två dimensioner rörliga bilder i filmer m m.

De sociala verksamheterna ändrar sig med tiden och byggnaderna och stadsdelarna passar inte till de nya sociala verksamheterna. Då får man

bygga om och ändra i stadsdelarna. Det är en ständig process med ändringar av fysiska miljöer efter de ändrade sociala verksamheterna. Vid nybyggnad bör man observera detta och göra det nya med hänsyn till framtida behov.

Miljöministern har mycket att tänka på och det kommer varefter hela tiden nya problem som måste lösas. Klimatet är en liten del i arbetet med miljöerna. Det är kommunerna som har monopol på att utforma de fysiska miljöerna, men det finns alltid problem som kräver ingripanden från staten och en statlig miljöminister. Den nya miljömistern har varit kommunalråd i Malmö sägs det, och det är en merit för ministern. Men ministerjobbet kräver mer än jobbet i Malmö.

Regeringen har under årens lopp inte haft någon politik för miljöerna och för det skyllt ifrån sig på kommunernas ansvar. Det har bl a lett till den katastrofala bostadsbristen nu. Kommunerna har inte skött bostadsproduktionen och nu måste regeringen ha en bostadsminister som får igång bostadsbyggandet. För att det ska bli bra måste regeringen ha en minister för miljöerna eftersom bostadsministern inte kan hinna med det också.

Stefan Löfvens regering har inte haft någon miljöpolitik. Nu kan man hoppas att det blir en. Kraven på välfärd har ökat med tiden och kräver nu bättre planering. Socialdemokraterna har enligt hemsidan ingen miljöpolitik. Miljöpartiet har ett par korta sidor på sin hemsida och på partiets kongress nyligen fanns en proposition som på några sidor beskriver hur partiets ledning ser på saken.

SW 71 Övergripande formgivning/planering av fysiska miljöer.

- 710 Allmänt.
- 711 Översiktlig samhällsplanering. Regionplanering. Generalplanering. Stadsplanering o d.
- 7111 Allmänna utgångspunkter och principer.
- 7112 Regionplanering. Generalplanering. Områdesplanering.
- 7113 Landsbygdsplanering.
- 7114 Stads- och tätortsplanering. Tätorter. Bostadsområden.
- 7115 Zonindelning för bebyggelse inom städer och tätorter. Stadsdelar. Byggnadskvarter.
- 7116 Byggnads- och stadsplanebestämmelser.
- 7117 Planering för trafikleder.
- 7118 Lednings- och kabelnät för offentligt bruk. Tekniska försörjningsnät.
- 7119 Övrigt.
- 712 Landskapsplanering. Naturvård. Trädgårdsarkitektur.Parkanläggningar.
- 71212 Naturen. Naturstudier. Naturskydd. Miljövård.
- 71214 Miljövetenskap.
- 7122 Allmänt om landskap. Naturreservat. Fritidsområden. Privata parker och trädgårdar.
- 7123 / 7129 Trädgårdsanläggningar.
- 713 Vägar od i landskapet.
- 714/716 Vatten, fiskar, vattenvård. Luft, skog, fåglar, luftvård. Mark, örter, markdjur, markvård.
- 714 Vatten, fiskar, vattenvård.
- 715 Luft, skog, fåglar, luftvård.
- 716 Mark, örter, markdjur, markvård.
- 717 Anläggningar i landskapet.
- 718 Kyrkogårdar. Gravplatser. Krematorier.
- 719 Kulturvård. Hembygdsvård.

SW 72 Formgivning av byggnader o anläggningar, arkitektur.

- 720 Allmänt.
- 721 Arkitektur och arkitektarbete i allmänhet.
- 722 Forntidsmiljöer. Forntidsarkitektur.
- 723 Medeltidsmiljöer (ca 300-1400). Medeltidsarkitektur.
- 724 Nya tidens miljöer och arkitektur.
- 725 Offentliga byggnader. Affärs- och industribyggnader.
- 7251 Offentliga byggnader. Förvaltningsbyggnader.
- 7252 Merkantila byggnader. Affärshus. Kontorshus.
- 7253 Byggnader för transport- och kommunikationsväsen.
- 7254 Industribyggnader. Fabriker. Verkstäder. Lantbruksbyggnader.
- 7255 Sjukhus. Vårdhem od.
- 7256 Fångvårdsanstalter od.
- 7257 Restauranger. Serveringsställen. Badinrättningar. Parkbyggnader.
- 7258 Byggnader och lokaler för underhållning och sport.
- 7259 Diverse offentliga byggnadsverk.
- 726 Kyrkliga byggnader. Kultbyggnader. Begravningsanläggningar.
- 727 Undervisnings- och forskningsanstalter. Museer. Bibliotek.
- 728 Bostadshus.
- 729 Klimatreglering inklusive ljus, färg o ljud. Detaljer i arkitektarbeten.

SW .7952/7956 Sociala miljöer, sociala verksamheter.

7952 Olika sociala miljöer med anknytning till fysiska forntidsmiljöer

Motsvarande byggda miljöer se 722

7953 Olika sociala miljöer med anknytning till fysiska medeltidsmiljöer.(ca 300-1400).

Motsvarande byggda miljöer se 723

7954 Olika sociala miljöer med anknytning till Nya tidens fysiska miljöer.

Motsvarande byggda miljöer se 724

7955 Olika sociala miljöer och verksamheter med anknytning till offentliga byggnader och affärs-och industribyggnader o d.

Bl a polis och kriminalvård. Motsvarande byggda miljöer se 725.
De ekonomiska verksamheterna ingår vanligen i 61/69

79551 Sociala miljöer och verksamheter med anknytning till Offentliga byggnader. Förvaltningsbyggnader.

Byggnader:

72511 Riksdagshus. Parlamentsbyggnader. 72512 Ministerier. Kanslihus. Byggnader för utländska beskickningar. 72513 Kommunala byggnader. Stadshus. Kommunalt hus. Landstingshus. 72414 Byggnader för tull, skattemyndigheter och ämbetsverk med finansiella uppgifter. 72515 Domstolsbyggnader. Rådhus. Tingshus. Arkivbyggnader. 72516 Posthus. Telebyggnader. 72517 Residensbyggnader. Länsresidens. Landsstatshus. Tjänstebostäder. 72518 Militära byggnader. Kaserner. 725188 Polishus. 72519 Övriga offentliga byggnader. 725191 Brandstationer. 725192 Bårhus. 725193

Byggnader för vattenverk, avloppsverk och vattenreningsverk. 725194
Toaletter för allmänheten. Sanitära anläggningar. 725198
Elektricitetsverk.

Verksamheter:

bl a polisväsendet: O Polisverksamheter, organisation , personal o d. O Polisens övervakning av allmän ordning och säkerhet. O Övervakning av moralen, fylleri, narkotikahantering, spelklubbar porrklubbar etc. O Allmän säkerhet. O Trafikpolis.
(SAB Oepb . DK 351.7, 351.8)

**79552 Sociala miljöer och verksamheter med anknytning till
merkantila byggnader, affärshus, kontorshus.**

Byggnader:

72521 Butiksbyggnader. Varuhus. Stormarknader. 72522 Byggnader med bostäder samt butiker, kontor o.dyl. 72523 Kontorshus. 72524 Bankbyggnader. 72525 Börshus. Byggnader för handels- o hantverksorganisationer. 72526 Saluhallar. 72527 Salutorg. 72529 Övriga merkantila byggnader

**79553 Sociala miljöer och verksamheter med anknytning till
transport-och kommunikationsväsen.**

Byggnader:

72531 Järnvägsstationer. Tunnelbanestationer. Godsmagasin. Övriga byggnader för spårbunden trafik. Verkstäder. Stallar. 72534 Byggnader för hamnändamål. Färjelägen. Varv. Dockor. Fyr torn. 72535 Lagerhus. Kylhus. 72536 Silobyggnader. 72538 Byggnader för vägtrafik. 725381 Garage och parkeringshus. 725382 Verkstäder. 725383 Tvättanläggningar. 725384 Bensinstationer. 725388 Busstationer. 72439. Flygplatsbyggnader. Hangarer.

**79554 Sociala miljöer och verksamheter med anknytning till
industribyggnader, fabriker, verkstäder, lantbruksbyggnader.**

Byggnader:

O Byggnader för lantbruk, sädesmagasin, stallar, ladugårdar o dyl till verksamheterna 63. O Byggnader för energiförsörjning, kraftverk o d till verksamheter i 644 . O Byggnader för tillverkningsverksamheter i 66/69.

**79555 Sociala miljöer och verksamheter med anknytning till
sjukhus, vårdhem, ålderdomshem, barnhem o d.**

Byggnader:

72551 Sjukhus. Lasarett. Kliniker. Barnbördshus. Vilohem. Sanatorier. 72552 Mentalsjukhus. 72553 Anstalter för psykiskt utvecklingsstörda. 72554 Blindinstitut. Dövstumsinstitut. 72555 Vårdhem för rehabilitering. 72556 Alderdomshem. Pensionärshem. Gästhem. 72557 Barnstugor. Barnhem. 72559 Djursjukhus.

**79556 Sociala miljöer och verksamheter med anknytning till
fängelser od.**

Byggnader:

72561 Fängelser. 72563 Korrektionsanstalter för vuxna. 72564 Uppfostringsanstalter för minderåriga. Skyddshem. 72565 Alkoholistanstalter.

Verksamheter

bl a kriminallvårdsverksamheter o d: O Kriminalvårdens organisation o d. O Fångvårdsanstalter. O Fängelsesystem. Ordningsregler. Fängelsevård. O Fängelsepersonal. O Straffverkställighetens olika grader. Enskild cell. Straffmildring. O Brottsförebyggande verksamhet.
(SAB Oeq. DK 343.8)

79557 Sociala miljöer och verksamheter med anknytning till restauranger, serveringsställen, badinrättningar, parkbyggnader.

Byggnader:

72571 Restauranger. Barer. Konditorier. Kiosker o.dyl. 72573
Badanläggningar. Saunas. 72574 Simhallar. Friluftsbad. 72575
Badortsbyggnader. Kasinon o.dyl. 72576 Byggnader i parker.
Paviljonger o.dyl.

79558 Sociala miljöer och verksamheter med anknytning till fritid, underhållning och sport.

Byggnader:

72581 Konserthus. Konsertsalar. 72582 Teaterbyggnader mm. 725821
Operahus. 725822 Övriga teatrar. Friluftsteatrar. 725823 Musikkafeer.
Varieteer. Danssalonger o.dyl. 725824 Biografer. 725826 Byggnader
för sport. Cirkusbyggnader. Stadions. 72583 Samlingslokaler.
Föreläsningsslokaler. Konferenslokaler. 72584 Biljarder. Kägelbano.
Bowlingbanor. 72585 Gymnastikbyggnader. Inomhusarenor. 72586
Byggnader och anläggningar för vinter- och issport, cykel- och
motorsport. 72587 Byggnader och anläggningar för vattensport.
Båthus. 72586 Ridhus. Trav- och galoppbanor. 72589 Övriga
idrottsanläggningar och detaljer till sådana t.ex. läktare.

79559 Sociala miljöer och verksamheter med anknytning till diverse offentliga byggnader.

Byggnader:

72591 Utställningsbyggnader. 72592. Provisoriska och flyttbara
utställningsbyggnader. 72594 Monument. Obelisker. Fontäner o.dyl.
72595 Brobyggnadsverk ur gestaltningssynpunkt. 72596 Stadsportar.
Stadsmurar. Vallar. Inhägnader

7956 Sociala miljöer och verksamheter med anknytning till död, begravning och religion. Se även 20/29.

Byggnader :

7261 Hednatempel. Helgedomar. 7262 Moskeer. Minareter. 7263
Synagogor. 7264 Kapell. 7265 Kyrkor. 7266 Katedraler. Domkyrkor.
7267 Kloster. Icke-kristna kloster. Lamakloster o.dyl. 7268
Begravningskapell. Krematorier. Kolumbarier. Mausoleer. Gravvårdar.
7269 Övriga kyrkliga byggnader. Biskopssäten. Prästgårdar. Byggnader
vid vallfartsorter.

Verksamheter bl a:

O Begravning. O Kremering. Eldbegängelse. Likbränning. O
Balsamering. Mumier. Dödsmasker. O Likvaka. O Sorg. O
Begravningsseder. Sorgetåg. Dödsdanser. Dödsklagan. Offer. Gravöl.
(Praktiska verksamheter ingår i 614). Religiösa verksamheter ingår
huvudsakligen i 20/29.

(SAB del Mz, se även 2. DC, DK 393)

* **Transporter.**

Politik för en infrastrukturminister.

Infrastrukturministerns verksamheter gäller

[SW . 656 Transportverksamheter, resbyrå, lagring o d.](#)

Drift av transportverksamheter. Libris/SAB:

Pr	Transportmedel och kommunikationer (drift av transporter till 656)
	(konstruktion till 62, tillverkning av transportmedel till 68)
Pra	Landsvägsfordon och landsvägstrafik
Prb	Järnvägar och spårvägar
Prc	Fartyg och sjöfart
Prd	Luft- och rymdfarkostteknik
Prf	Svävare, amfibiefarkoster m m
Prt	Transportväsen Qjf Postväsen

* **Bostadsproduktion.**

Politik för en bostadsminister som ser till att det produceras.

Bostadsministerns verksamheter gäller delar av

[SW 69 Tillverkning/ byggande av byggnader o anläggningar.](#)

Det behövs många hyresrätter med 2 rum och kök och ett mindre antal 3 rum och kök. Det går inte att säga var eftersom regeringen inte har någon hushållspolitik som klargör bostadsbristen i landet och regeringen inte haft någon miljöpolitik som klargjort hur det är i kommunerna. Regeringen måste hitta på ett sätt att subventionera hyresrätterna så att det som byggs också blir uthyrt.

Den tidigare bostadsministern ville årligen bygga 15000 hyreslägenheter med stöd. Enligt osäkra beräkningar som behöver uppgraderas skulle de lämpligen fördelas enligt följande tabell:

Flerbostadshus med 8 trappuppgångar och med 5-10

våningar. Med Sven Wimmells lägenhetstyper.

Det behövs 357 våningar för dessa 15 000 lägenheter. Varje våning:

ENA LÅNGSIDAN

bostad 2 studenter
+ 1 st 2rok

bostad 2 studenter
+ 1 st 2rok

bostad 2 studenter
+ 1 st 2rok

bostad 2 studenter
+ 1 st 2rok

bostad 2 studenter
+ 1 st 2rok

1st 3rok + 1st 2rok

1 st 3rok + 1 st 2rok

1 st 4rok + 1 st 2rok

Trappuppgång 1

Trappuppgång 2

Trappuppgång 3

Trappuppgång 4

Trappuppgång 5

Trappuppgång 6

Trappuppgång 7

Trappuppgång 8

ANDRA LÅNGSIDAN

bostad 2 studenter
+ 1 st 2rok

bostad 2 studenter
+ 1 st 2rok

bostad 2 studenter
+ 1 st 2rok

bostad 2 studenter
+ 1 st 2rok

bostad 2 studenter
+ 1 st 2rok

1 st 3 rok + 1 st 2rok

1 st 3rok + 1 st 2rok

1 st 4rok + 1 st 2rok

Summa 42 lägenheter (studenter 35 kvm, 2rok 65 kvm, 3 rok 84 kvm, 4rok 103 kvm):

20 Studenter, lägenheter för studenter o d	cirka 47 % av 42
16 lägenheter 2rok för ensamma utan barn	cirka 38 %
4 st lägenheter 3 rok för par utan barn	cirka 10 %
2 st lägenheter 4 rok enligt regeringens begäran	cirka 5 %

Bygger på SCBs statistik över trångbodda och "uppgift saknas", men lägenheter för ensamma trångbodda har minskats och lägenheter för studenter har i motsvarande mån ökat. Från 24/60 till 47/38% för studenter/ensamma. Kan justeras: 2 st studentlägenheter på 35 kvm vardera kan användas som 1 st 2rok med stort sovrum, 70 kvm.

Klicka på <http://wimnell.com/omr36-39zzzb.pdf> så kommer lägenhetstyperna

Lägenheterna 2rok är gjorda så att de lätt kan användas av två studenter eller andra unga personer med låga inkomster. De får varsitt rum som de kan stänga om sig och ha bad, kök och balkong gemensamt.

Lägenheterna 2rok finns i två varianter. en ursprungsvariant och variant där sovrummet är något större för att det ska bli bättre när lägenheten används av två studenter som vill ha viss avskildhet från varandra.

Då lägenheterna 2rok används för två personer som vill stänga om sig kan man behöva sätta in extra garderobsskåp. Senare kan lägenheten användas för en person med 2rok och då tar man bort de extra skåpen.

Den större varianten av 2rok är lämplig för 2 sambor och uppfyller då boverkets krav. 2 sambor behöver enligt boverket inte 3rok, bara 2rok, men den större varianten är bättre för dem än den mindre varianten som också uppfyller boverkets krav.

När det i tabellen står bostad 2 studenter är det en lägenhet 2rok

Det innebär att det på varje långsida blir

13 st lägenheter 2rok	81,25 %
2 st 3rok	12,5
1 st 4rok	6,25
summa 16 lägenheter.	100,0 %

Det är ungefär de proportionerna man förmodligen bör räkna med.

Utrymmesnormerna Från <http://wimnell.com/omr36-39zzy.pdf>

Norm År	Målsättning	Definition av trångboddhet
Norm 1 1945	Ingen ska behöva sova i köket. Högst 2 personer i varje rum	Mer än 2 boende per rum, köket oräknat.
Norm 2 1965	Ingen ska behöva sova i kök eller vardagsrum (gäller ej enpersonshushåll). Högst 2 personer i varje sovrum.	Fler än 2 boende per rum. kök och vardagsrum oräknade. Gäller ej enpersonshushåll.
Norm 3 1974	Ingen ska behöva sova i kök eller vardagsrum. Eget sovrum till varje hushållsmedlem med undantag av gifta/samboende par.	Fler än en boende per rum, kök och ett rum oräknade samt enpersonshushåll i ett rum och kök eller mindre. Finns samboende i hushållet reduceras rumskravet med ett rum

Antal rum som krävs för att inte anses trångbodd enligt norm 3

Enboende	2 rum
2 personer	3
Ensamförälder och Samboende med 1 barn	3
2 barn	4
3 barn	5
4 barn	6

Antal hushåll 2013

Med 1 person	37,7 % av alla hushåll
2 personer	31,3 %
3	12,4 %
4	12,3 %
5	4,3 %
6	1,2 %
7+	0,8 %

*** Landsbygdspolitik.**

Politik för en landsbygdsminister.

Landsbygdsministerns verksamheter gäller

[SW 63 Biologisk produktion. Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske od.](#)

Särskilda underområden är inte föreskrivna men följande kan användas:

630 Allmänt.

631 Allmänna lantbruksverksamheter, allmän lantbruksekonomi.

632 Växtsjukdomar, växtförädling o d.

633 Växtodling (åkerbruk) o d.

634 Skogsbruk o d , frukt- o bärödling.

635 Trädgårdsodling o d.

636 Djurhållning.

637 Djurprodukter.

638 Biodling, silkesodling o d.

639 Jakt, viltvård, fiske, fiskevård, sjövärd, o d.

Libris/SAB:

Qd Lantbruk

Qd(x)Lantbrukslexikon

Qd:bfLantbruksorganisationer och -institutioner

Qd:k Lantbrukets och lantbruksforskningens historia

Qd:oeLantbrukslagstiftning

Qd- Särskilda länder och områden

Qda Lantbruksekonomi

Qdb Lantbrukets byggnader, redskap och maskiner

Qdc Jordbrukslära

Qdd Växtodlingslära

Qde Växternas sjukdomar och skadedjur, växtskydd

Qdf Husdjurslära

Qdg Mjolkproduktion

Qdh Äggproduktion

Qdi Köttproduktion

Qe Trädgårdsskötsel

Qe(x)Trädgårdsexikon

Qe:k Trädgårdsskötselns och trädgårdsforskningens historia

Qe- Särskilda länder och områden

Qec Trädgårdsarbete

Qed Köksväxtodling

Qee Frukt- och bärödling

Qef Prydnadsväxtodling

Qf Skogsbruk

Qf(x)Skogsbrukslexikon

Qf:bf Skogsbruksorganisationer och -institutioner

Qf:k Skogsbrukets och skogsforskningens historia

Qf- Särskilda länder och områden

Qfb Skogsekonomi

Qfd Skogsbotanik

Qfe Skogsvård

Qfh Avverkning och transport

Qfj Skogsuppskattning och virkesmätning

Qfk Flottning och sortering

Qg Jakt och fiske

Qg- Allmänt: ärskilda länder och områden

Qga Jakt

Qgb Fiske

Uh Miljöfrågor och naturskydd (vetenskap till 57, för övrigt till 71 och praktiska skyddsarbeten o d till 63)

(DC, DK 63, industrier dock till 66/69)

*** Politik för internationellt utvecklingssamarbete och klimat.**

Minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat.

Minsterns verksamhet gäller alla verksamheter i världen bl a bistandsverksamheter i

[SW . 7951 Sociologi. Socialvård..](#)

[SW 9 Saklitterära verks.Allmän geografi o historia. Biografi.](#)

[SW 90 Tidningar, tidkrifter, journalistik. Blandade ämnen.](#)

[SW 91 Allmän geografi, reseskildringar. 913/919 mots. 93/99.](#)

[SW 92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d.](#)

[SW 93/99 Historieskrivande verksamheter, allmän historia.](#)

[SW 93 Allmänt om allm. historia. Världs- och forntidshistoria.](#)

[SW 94 Medeltidens o nya tidens hist. i allmänhet och i Europa.](#)

[SW 95 Medeltidens o nya tidens historia i Asien.](#)

[SW 96 Medeltidens o nya tidens historia i Afrika.](#)

[SW 97 Medeltidens o nya tidens hist i Nord- o Mellanamerika.](#)

[SW 98 Medeltidens o nya tidens historia i Sydamerika.](#)

[SW 99 Medeltiden o nya tiden: Australien. Oceanien. Poler. Rymden.](#)

17 globala mål för hållbar utveckling

1 Ingen fattigdom

2 Ingen hunger

3 Hälsa och välbefinnande

4 God utbildning för alla

5 Jämställdhet

6 Rent vatten och sanitet

7 Hållbar energi för alla

8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

10 Minskad ojämlikhet

11 Hållbara städer och samhällen

12 Hållbar konsumtion och produktion

13 Bekämpa klimatförändringen

14 Hav och marina resurser

15 Ekosystem och biologisk mångfald

16 Fredliga och inkluderande samhällen

17 Genomförande och globalt partnerskap

Mänsklig rättigheter.

Rätten att inte bli diskriminerad

Rätten till liv - dödsstraffet

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR)

Yttrandefrihet

Lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck

Kvinnors åtnjutande av mänskliga rättigheter

Barnets rättigheter

Rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Rätten till en tillfredsställande levnadsstandard

Rätten till hälsa

Rätten till arbete

Rätten till utbildning

Tänke- och religionsfrihet

Förenings- och församlingsfrihet

Privat- och familjelivet

Urfolkens rättigheter

Rättigheter för nationella minoriteter

Förbud mot slaveri och slavhandel

Förbud mot tortyr

Flyktingars rättigheter

Migranternas rättigheter

*** Sjuk- och hälsovård o d.**

Politik för en socialminister med hälso- och sjukvård.

Ministerns verksamheter gäller

[SW 61 Hälso- o sjukvårdsverks., räddning o d. Veterinärverks.](#)

[SW 796/799 Sport, idrott o d. del](#)

Se det som nämnts ovan om **människornas verksamheter som fysisk kropp**

*** Hushållet. Mat, boende, konsumtion, hushållsekonomi o d**

Politik för en socialförsäkringsminister med ansvar för hushållsverksamheter.

Ministerområdet gäller

[SW 64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.](#)

[SW . 641 Matlagning. 642 Måltider, matservering.](#)

[SW . 643 Organisation av boende, personalrum o d, hotell.](#)

[SW . 644 El-, gas-, värme-, vatten- hygienförsörjning o d.](#)

Vedeldning, vattenkraft, kärnkraft, solkraft, vindkraft, vågkraft, kol- kraft, oljekraft, gaskraft.

[SW . 645 Användning av inventarier o d.](#)

[SW . 646 Personlig hygien o d, klädvård \(utom tvätt o d\) m m](#)

[SW . 647 Allmän hushållsekonomi. Inkomster o utgifter mm.](#)

[SW . 648 Städnings-, rengörings- och tvättverksamheter o d.](#)

[SW . 649 Personvård: barn, hemsjukvård.](#)

*** Barn- och äldreomsorg. Velfärd. Socialtjänst**

Politik för en barn- och äldreminister m m med välfärd och socialtjänst o d

Ministerområdet gäller

[SW . 7951 Sociologi. Socialvård..](#)

*** Utbildning. Forskning.**

Politik för utbildningsministrar.

Verksamheterna gäller alla verksamheter, men en utgångspunkt för undervisnings- och forskningsverksamheterna finns i

[SW . 7957 Undervisning o d.](#)

Där finns förskolor, grundskolor, gymnasier, högskolor, universitet, forskning och inspektioner och forskning om dem.

Undervisningsministrarna har inget om områdena 104-108, som kommenteras under kulturministern.

I undervisningsministerns verksamhet ingår område 4 som dock inte finns mycket av

[SW 4 Sambandsforskningsverksamheter.](#)

[SW 40 Systemvetenskap. Infostruktur.](#)

[SW 41-49 Samband o samordning mellan olika verksamheter.](#)

[SW 5 Naturforsknings- och matematikverksamheter.](#)

[SW 50 Allmänt om naturforskning. Naturkunskap.](#)

[SW 51 Matematik.](#)

[SW 52 Astronomi, rymdforskning.](#)

[SW 53 Fysik o d.](#)

[SW 54 Kemi o d.](#)

[SW 55 Geologi, meteorologi, hydrologi o d.](#)

[SW 56 Paleontologi, arkeologi o d.](#)

[SW 57 Biologi, ekologi. Naturgeogr. Utv.lära, ärftlighet](#)

[SW 58 Botanik.](#)

[SW 59 Zoologi.](#)

[SW 62 Ingenjörsverksamheter \(konstruktion o d\)](#) delar kan ingå i näringsverksamhet

Särskilda underområden är inte föreskrivna men följande kan användas:

- 620 Allmänt.
- 621 Ingenjörsverksamheter: maskinbyggnad, kärnteknik, elektroteknik, mekanisk teknologi.
- 6211 Kärnteknik, kärnenergi, atomkraft, allmänt om värmekraftmaskiner, ånga, ångkraft.
- 6212 Hydraulisk energi, vattenkraft.

- 6213 El- och telekonstruktion o d, elektronik.

- 6214 Värmekraftmaskiner, förbränningsmotorer od.
- 6215 Pneumatisk energi, kylteknik, värmepumpar od.
- 6216 Maskiner o d för lagring o transport av gaser o vätskor.
- 6217 / 6219 Plastisk bearbetning, maskinelement, verktyg, verktygsmaskiner.
- 6217 Plastisk bearbetning, smidning, gjutteknik, valsning, dragning, värmebehandling, ytbehandling, sammanfogning, lödning, limning. 6218 Transmissioner, växlar, kuggar, lyftdon, hissar, transportdon, fästelement, smörjning.
- 6219 Verktyg, verktygsmaskiner, bearbetningsmetoder.
- 622 Gruvkonstruktioner o d.
- 623 Militärkonstruktioner .
- 624 Konstruktion av byggnader o d.
- 625 Konstruktion av trafikleder till lands. Järnvägar, gator, vägar o d.
- 626 Vattenbyggnad i allmänhet, kanaler, anlägg. för jordbruk, fiske.
- 627 Anläggningar i hamnar, vattendrag och öppet hav, dammar.
- 628 Hygienkonstruktioner, vatten o avlopp, belysning od
- 629 Transportmedelskonstruktion o d.

Klart är att grundskolans ämnen Samhällskunskap, Religionskunskap och Hemkunskap behöver förbättras med hänsyn till vad man behöver. Likaså Samhällskunskap och religionskunskap på gymnasiet. Där skulle det också vara bra med ett ämne Hemkunskap, men om det inte finns plats för det borde Samhällskunskapen kunna ökas på med viktiga hemkunskapsproblem.

Högervridningen, våldet och allt annat elände gör att man måste förbättra undervisningen i skolan. Religionskunskapen bör ändras till Religion och levnadskunskap, Samhällskunskapen behöver bli mycket bättre och Hemkunskapen behöver utökas. Med rätta förbättringar blir barnen lyckligare som barn och sedan som vuxna och demokratin förbättras.

För de svenska barnen är det viktigt att de får kunskaper för de fyra roller de har , A1, A2, B1 och B2.

A. Huvudroll: allmän levnadsroll lekmanroll-fritidsroll.

- A1:** att i största allmänhet leva med kropp och psyke i de fysiska och sociala miljöerna med de möjligheter och innanför de ramar som ges av de politiska styrningarna.
- A2:** att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas levnadsförhållanden, som beror av de fyra ovan nämnda faktorerna.

B. Biroll: förvärvslivsroll-expertroll-yrkesroll.

- B1:** att hitta lämplig plats i de gemensamma förvärvslivssystemen och göra arbetet med hänsyn till egna egoistiska krav.
- B2:** att sköta arbetsuppgifterna i förvärvsarbetet med hänsyn till vad de övriga samhällsmedlemmarna kan begära att få utträttat i den gemensamma arbetsfördelningen.

Utbildningen i samhällskunskap bör utgå från systemet för mänskliga verksamheter, som är en fullständig samhällsbeskrivning.

Förbättringar av undervisningen i de två ämnena är av stor betydelse för kultur och demokrati. Demokrati- och kulturministern har anledning att övertyga utbildningsministrarna om vikten av förbättringar.

Det är särskilt viktigt för invandrare att de får en bra samhällsbeskrivning som utgår från svenska förhållanden och också innehåller beskrivningar om samhällen utanför Sverige, så att invandrarna får kunskaper som passar till deras speciella förutsättningar.

Slutsats:

Grundskolor och gymnasier måste ge barnen kunskaper om sig själva och sina beteenden och världens problem så att de kan leva väl ihop med andra och med demokratin kan förbättra levnadsförhållandena för sig själva och alla andra.

Religioner ger gammalmodiga bilder av världen och om hur man bör bete sig, som inte fungerar idag. Religionsämnet bör utvidgas till att omfatta levnadskunskap om hur man kan utveckla sig själv och om hur man bör samverka med andra.

Ämnet om samhällskunskap måste göras mer fullständigt i både grundskolor och gymnasieskolor. Kunskaper i hemkunskap bör förbättras i grundskolorna och förmedlas också i gymnasierna.

Det här gäller de svenska barnen och också de nyanlända, invandrarna, för vilket det är särskilt viktigt att läroplanerna ger en bra modern utbildning i de nämnda ämnena, som passar till deras speciella förutsättningar.

Utbildningen ska direkt hjälpa de enskilda individerna och hjälpa dem att på politisk väg förbättra välfärden för alla.

Om religionsämnet ombildas till ett ämne med filosofi och psykologi kommer det ämnet att innehålla många universitetsämnen. Av ämnena kan man anse att religionen var först och om man lägger ämnena i en kronologisk och logisk ordning kan man börja med religion:

Religion och levnadskunskap. (Barnen lär också föräldrarna)

1. Religionskunskap.
2. Filosofihistoria.
3. Idé-och lärdomshistoria.
4. Vetenskapshistoria
5. Utbildnings- och skolhistoria.
6. Skolverkets läroplan för grundskolan.
7. Arkiv-och bibliotekskunskap.
8. Individernas kunskaper och erfarenheter.
9. Framtidsplanering. För Sverige och världen för kroppsliga och psykiska förhållanden och fysiska och sociala miljöer, med samhällsbeskrivning, sambandsforskning och demokratins krav.
10. Estetik och värderingar.
11. Livsåskådningar och världsåskådningar. Världsbilder.
12. Psykologi. Biologisk psykologi. Kognition. Utvecklingspsykologi.
13. Socialpsykologi.
14. Sociologi och informationskunskap.
15. Logik och vetenskapsteori.
16. Etik och moral.
17. Konsten att inte ha tråkigt. (Tillägg 18 feb 2014)
Ämnet bör utformas i flera alternativ passade till utbildningsnivåerna. Enklare för lägre klasser och mer utvecklade för högre.

Alla människor kan ha verksamheter mer eller mindre inom alla områden, som yrkesverksamhet eller som fritidsverksamhet.

Människornas verksamheter som psykologiska varelser finns i

[SW 11/19 Individernas inre verkligheter.](#)

[SW 11 Individens lager av kunskaper, erfarenheter o d.](#)

[SW 12 Individens visioner, framtidsvisioner o d.](#)

[SW 13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.](#)

[SW 14 Individens ideologi / uppfattning om samband o d.](#)

[SW 15 Individens psykiska mekanismer Psykologi o d.](#)

[SW 16 Individens logik. Vetenskapsteori o d.](#)

[SW 17 Individens moral och uppfattningar om moral.](#)

[SW 18/19 Filosofer, äldre och senare, i öst och väst.](#)

Religiösa verksamheter finns i

[SW 2 Religiösa verksamheter o d.](#)

[SW 20 Övergripande religiösa verksamheter o d.](#)

[SW 21 Allmän religionsvetenskap.](#)

[SW 22/28 Kristna religioner.](#)

[SW 29 Icke kristna religioner o d.](#)

De kan se som specialdelar av område 14

Individernas inre verkligheter, dvs deras kunskaper, erfarenheter, framtidsvisioner känslor, värderingar, uppfattning om samband, psykiska mekanismer, logik och moral avgör hur de handlar i yrket och på fritiden.

Det är viktigt att människorna är lämpligt utrustade i sina inre verkligheter. Man måste utbilda om detta och börja redan i de första skolorna,

*** Information, konst, kultur o d.**

Politik för en kultursminister. Med demokrati.

Kulturministrarnas verksamheter gäller alla verksamheter, isynnerhet områdena 1, 2 ,7, 8 och 9.

[SW . 654 Telekommunikationsverksamheter.](#) kulturdelen ingår

[SW 1 Psykologiska och filosofiska verksamheter.](#)

[SW 10 Samlade kunskaper och övergripande värderingar](#)

[SW . 101 Bibliografiska verksamheter. Arkiv.](#)

[SW . 102 Biblioteksverksamheter. Databaser. Internetsökning](#)

[SW . 103 Allmänna encyklopedier. Övergripande värderingar.](#)

[SW . 104 Övergripande filosofiska verksamheter om samband](#)

[SW . 105 Övergripande om forskning](#)

[SW . 106 Övergripande om ekonomiska verksamheter](#)

[SW . 107 Övergripande filosofier om utbildning o d.](#)

[SW . 108 Samhällskunskap.](#)

[SW . 109 Ide- filosofi- och lärdoms historia.](#)

[SW 11/19 Individernas inre verkligheter.](#)

[SW 11 Individens lager av kunskaper, erfarenheter o d.](#)

[SW 12 Individens visioner, framtidsvisioner o d.](#)

[SW 13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.](#)

[SW 14 Individens ideologi / uppfattning om samband o d.](#)

[SW 15 Individens psykiska mekanismer Psykologi o d.](#)

[SW 16 Individens logik. Vetenskapsteori o d.](#)

[SW 17 Individens moral och uppfattningar om moral.](#)

[SW 18/19 Filosofer, äldre och senare, i öst och väst.](#)

[SW 2 Religiösa verksamheter o d.](#)

[SW 20 Övergripande religiösa verksamheter o d.](#)

[SW 21 Allmän religionsvetenskap.](#)

[SW 22/28 Kristna religioner.](#)

[SW 29 Icke kristna religioner o d.](#)

7. Formgivning av fysiska och sociala miljöer.

21 områden:

[SW 7 Formgivning av fysiska och sociala miljöer.](#)

[SW 70 Allmänt om konst o kultur.](#)

[SW 71 Övergripande formgivning/planering av fysiska miljöer.](#)

[SW 72 Formgivning av byggnader o anläggningar, arkitektur.](#)

[SW 73 Skulptur o d. Museiverksamheter, konstutställning.](#)

[SW 74 Konsthantverk, formgivning av bruksföremål. Inredning.](#)

[SW 75 Konstmåleri. 76 Grafisk konst, teckenkonst. 77 Fotografi.](#)

[SW 78 Musik \(konserter o d 792\)](#)

[SW 79 Seder o bruk, nöjen, sociala miljöer o verks. Sport.](#)

[SW . 7911-7913 Seder och bruk.](#)

[SW . 7914-7919 Film, radio, TV, offentliga fester mm.](#)

[SW . 792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans.](#)

[SW . 793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek.](#)

[SW . 794 Spel. Skicklighets-och turspel. Lotteri. Lotto. Tips etc.](#)

[SW 795 Sociala miljöer och sociala verksamheter.](#)

[SW . 7951 Sociologi. Socialvård..](#)

[SW . 7952/7956 Sociala miljöer, sociala verksamheter.](#)

[SW . 7957 Undervisning o d.](#)

[SW . 7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet.](#)

[SW . 7959 Sociala miljöer o verks.i allmänna grupper o d.](#)

[SW 796/799 Sport, idrott o d.](#)

8. Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.

12 områden:

[SW 8 Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.](#)

[SW 80 Språkliga verksamheter. 802/809 motsvarar 82/89.](#)

[SW 81 Litteraturvetenskap. Litteraturhistoria.](#)

[SW 82/89 Skönlitteratur på olika språk.](#)

[SW 82 Engelsk skönlitteratur o d.](#)

[SW 83 Tysk, nederländsk, nordisk skönlitt.](#)

[SW 84 Fransk skönlitteratur o d.](#)

[SW 85 Italiensk skönlitteratur o d.](#)

[SW 86 Spansk och portugisisk skönlitteratur o d.](#)

[SW 87 Grekisk och latinsk skönlitteratur o d.](#)

[SW 88 Slavisk och baltisk skönlitteratur o d.](#)

[SW 89 Skönlitt på orientaliska och övriga språk o d .](#)

9. Blandade saklitterära verksamheter. Tidningar. Allmän geografi. Biografi. Allmän historia.

12 områden:

[SW 9 Saklitterära verks.Allmän geografi o historia. Biografi.](#)

[SW 90 Tidningar, tidkrifter, journalistik. Blandade ämnen.](#)

[SW 91 Allmän geografi, reseskildringar. 913/919 mots. 93/99.](#)

[SW 92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d.](#)

[SW 93/99 Historieskrivande verksamheter, allmän historia.](#)

[SW 93 Allmänt om allm. historia. Världs- och forntidshistoria.](#)

[SW 94 Medeltidens o nya tidens hist. i allmänhet och i Europa.](#)

[SW 95 Medeltidens o nya tidens historia i Asien.](#)

[SW 96 Medeltidens o nya tidens historia i Afrika.](#)

[SW 97 Medeltidens o nya tidens hist i Nord- o Mellanamerika.](#)

[SW 98 Medeltidens o nya tidens historia i Sydamerika.](#)

[SW 99 Medeltiden o nya tiden: Australien. Oceanien. Poler. Rymden.](#)

I område 7 tar andra ministrar överdelar av regeringens övervakning och reglering:

Miljöministern:

[SW 71 Övergripande formgivning/planering av fysiska miljöer.](#)

[SW 72 Formgivning av byggnader o anläggningar, arkitektur.](#)

Socialtjänstministern:

[SW .7951 Sociologi. Socialvård.](#)

Polisministern/inrikesministern: delar av

[SW .7952/7956 Sociala miljöer, sociala verksamheter.](#)

Migrationsminister: delar av:

[SW .7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet.](#)

Hälso- och sjukvårdsministern : delar av

[SW 796/799 Sport, idrott o d.](#)

Undervisning och forskning gällande områdena 1, 2, 7, 8 och 9 kan ingå i [SW .7957 Undervisning o d.](#)

I område 10 ingår områdena 101, 102 och 103 vanligen i biblioteks-verksamheter som ligger under kulturministern.

[SW .104 Övergripande filosofiska verksamheter om samband](#)

[SW .105 Övergripande om forskning](#)

[SW .106 Övergripande om ekonomiska verksamheter](#)

[SW .107 Övergripande filosofier om utbildning o d.](#)

[SW .108 Samhällskunskap.](#)

[SW .109 Ide- filosofi- och lärdomshistoria.](#)

I områdena 104-108 finns inga etablerade företrädare. Det skulle kunna vara universitetskansleämbetet som ska hålla i högskolor och universitet och borde veta i dessa områden, men där har man ingen ordning på vad de bör göra. Högskolor och universitet är ordnade efter förhållanden på 1800-talet och ger inga samlade bilder av verksamheterna 104-108. Område 109 finns som ämne på universiteten. I område 105 om forskning finns forskning.se som ger något om vad som bör finnas där. De statliga forskningsorganen tycks inte ha kläm på helheten i forskningen.

*** Jobb.**

Politik för en arbetsmarknads- och etableringsminister.

Ministerns verksamheter gäller

[SW .658 Allm.företagsekonomi, Arbets-förmedling o -marknad.](#)

Delvis:

[SW .7957 Undervisning o d](#)

[SW .7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet.](#)

*** Näringar.**

Politik för en näringsminister.

Ministerns verksamheter gäller

[SW .658 Allm.företagsekonomi, Arbets-förmedling o -marknad.](#)

[SW 66/68 Tillverkning av varor.](#)

[SW 66 Tillverkning av kemivaror od.](#)

[SW 67 Tillverkning av bearbetningsvaror o d](#)

[SW 68 Tillverkning av komplexvaror.](#)

[SW 69 Tillverkning/ byggande av byggnader o anläggningar.](#)

[SW .651 Kontorsarbete o d. Datoranvändning.](#)

[SW 62 Ingenjörsverksamheter \(konstruktion o d\)](#) delar kan ingå

[SW .654 Telekommunikationsverksamheter.](#) näringslivsdelen ingår.

Konstruktion av IT produkter ingår i 62, produktion ingår i 68.

[SW 60 Allmänt om teknologiska o ekonomiska verksamheter.](#)

66/68 Tillverkning av varor

66 Tillverkning av kemivaror o d.

- 660 Allmänt
- 661 Kemikalier
- 662 Explosivämnen, tändmedel, bränslen
- 663 Drycker, njutningsmedel
- 664 Livsmedel
- 665 Oljor, olje- o asfaltprodukter, fett, vax
- 666 Glas och porslin, lergods, cement, betong
- 667 Färger
- 668 Hygienartiklar, läkemedel, kemisk-tekniska artiklar.
- 669 Metaller od

67 Tillverkning av bearbetningsvaror o d.

- 670 Allmänt
- 671 Ädelmetallvaror, ädelstensvaror
- 672 Enkla metallvaror av järn o stål
- 673 Enkla föremål av metaller, ej ädelmetall, ej järn
- 674 Trävaror
- 675 Läder och skinn .
- 676 Pappersmassa, papper och pappersvaror
- 677 Garn, tråd, textilier
- 678 Plast- och gummi-varor
- 679 Gruvbrytning, oljeutvinning o d, tillverkning av stenvaror

68 Tillverkning av komplexvaror.

- 680 Allmänt
- 681 Finmekaniska produkter, instrument, optik, elektronik
- 682 Maskiner
- 683 Maskiner och apparater för värme, ventilation, sanitet och för el
- 684 Möbler o d
- 685 Skor, lädervaror, hjälpmedel för gång o d, sportartiklar.
- 686 Grafiska produkter, bokbindning o d.
- 687 Beklädnadsartiklar. 688 Dekorationsartiklar, leksaker o d
- 689 Transportmedel [SW 66/68 Tillverkning av varor.](#)

SW 69 Tillverkning/ byggande av byggnader o anläggningar.

Särskilda underområden är inte föreskrivna men följande kan användas:

- 690 Allmänt.
- 691. Byggnadsmaterial (tillverkas vanligen i 66-68).
- 692 Byggnadsdelar.
- 693 Murning, betonggjutning o d.
- 694 Byggnadsträarbeten.
- 695 Olika slags byggnader och anläggningar.
- 696 Inbyggnad o reparation av el- och sanitetsutrustning o d.
- 697 Inbyggnad o reparation av värme- o ventilationsutrustning o d.
- 698 Måleri-, glasmästeri- och inredningsarbeten o d.
- 699 Isolerande och skyddande byggnadskonstruktioner.
 - Isoleringsarbeten.
 - Till 62 hör delar av P som gäller ingenjörskonstruktion o d.
 - Delar som gäller tillverkning i industrier o d ingår i 66-69.

Libris/SAB:

- Pp Byggnadsteknik, byggnadsproduktion, teknisk hygien (tillv.till 69, drift till 644) Pp.01Materiallära
- Pp.02Mätteknik och mätinstrument
- Pp.03Maskiner och redskap
- Pp.05Industri
- Pp:bf Allmänt: organisationer och institutioner
- Pp:oeByggnadslagstiftning
- Pp.0 Allmänt: särskilda aspekter
- Ppa Byggnadsteknik
- Ppb Byggnadsproduktion: husbyggnad
- Ppba Projektering, produktion
- Ppbb Byggnadsdelar
- Ppbc Värme, vatten, ventilation, kyla
- Ppbd Byggnader för särskilda ändamål
- Ppc Byggnadsproduktion: väg- och vattenbyggnad
- Ppca Väg- och gatubyggnad

Ppcb Järnvägsbyggnad
Ppcc Tunnelbyggnad
Ppcd Brobyggnad
Ppce Flygplatsbyggnad
Ppcf Vattenbyggnad
Ppcg Vattenkraftbyggnader
Ppch Torrläggning och bevattning
Ppd Teknisk hygien, vatten och avlopp, värmeförsörjning m m
(Drift till 644)
Ppda Vattenförsörjning och avlopp
Ppdb Renhållning och avfallshantering
Ppdd Buller
Ppde Gatu- och vägbelysning
Ppdf Värmeförsörjning

*** Handel._**

Politik för en handelsminister.

Ministerns verksamheter gäller

[SW . 653 Handelsverksamheter.](#)

[SW . 659 Marknadsförings- och reklamverksamheter od.](#)

Delvis [SW . 655 Förlagsverksamheter o d.](#)

Libris/SAB:

Qi Handel
Qi(x) Allmänt: lexikon och uppslagsverk
Qi:k Handels historia
Qi:oe Handelslagstiftning
Qi- Särskilda länder och områden
Qia Handelsteknik
Qik Varukännedom
Qil Handelskalendrar och -lexikon
Qim Handel med speciella varor
Qis Marknader och varumässor
Qiv Handelskammare, handelsrepresentation

*** Migration.**

Politik för en migrationsminister.

Ministerns verksamheter gäller

[SW . 7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet.](#)

*** Polisen. Brott. Kriminalvård.**

Politik för en inrikesminister för brott och polis o d

Ministerns verksamheter gäller

[SW . 7952/7956 Sociala miljöer, sociala verksamheter.](#) Delar om
brott, polis od

*** Politik för statens finanser och statens stöd till regioner och kommuner o d.**

Politik för finans- finansmarknads- och civilministrar.

Ministerns verksamheter gäller

[SW . 657 Penningverksamheter. Finans. Försäkring. Skatter.](#)

Libris/SAB:

Ok Försäkring
Ok(x) Allmänt: försäkringslexikon
Ok- Allmänt: särskilda länder och områden
Oka Försäkringsteknik
Okb Försäkringsrätt
Okc Socialförsäkring
Okd Livförsäkring
Oke Skadeförsäkring
Okz Särskilda försäkringsföretag
Qae Penning- och bankväsen
Qaf Finansväsen med finansrätt (Delar till 657)
Qbc Redovisning

DN LÖRDAG 4 JUNI 2016

“Finansministern oroad för brittiskt uttåg ur unionen”

På kort sikt får vi räkna med oro på finansmarknaderna och en försvagad krona. På lång sikt blir det avgörande vilket handelsavtal som Storbritannien kan förhandla fram med EU. Så ser sannolikt effekterna för Sverige ut om briterna lämnar EU, enligt finansminister Magdalena Andersson (S).

Om tre veckor vet vi om briterna väljer att lämna EU eller om Storbritannien blir kvar i gemenskapen. Utslaget i folkomröstningen kommer att hårdbevakas av de internationella finansmarknaderna och en så kallad Brexit skulle sannolikt skaka om världsekonomin rejält.

Även den svenska ekonomin kommer att påverkas. Finansdepartementet har gått igenom vilka risker som finns för Sverige och ser direkta effekter både på kort och lång sikt. Den omedelbara effekten blir tydligast på finansmarknaden.

– Om briterna röstar för att man ska lämna EU finns det risk för finansiell turbulens. Marknader ogillar osäkerhet och då finns det risk för att det kan bli oroligt, säger finansminister Magdalena Andersson som räknar med att både börskurserna och värdet på den svenska kronan påverkas.

Finansdepartementet har också gjort en riskanalys för de svenska bankerna som har verksamhet i Storbritannien. Mest utsatt är Handelsbanken som har ungefär tio procent av sin verksamhet där. Slutsatsen

är att Brexit inte skulle leda till någon allvarlig bankkris i Sverige.

– Det är inte risk för någon finansiell kollaps. Vi tror inte att det är sannolikt med något särskilt stort avtryck på finanssektorn i Sverige, säger Magdalena Andersson.

På längre sikt ser riskerna annorlunda ut. Om briterna väljer att lämna EU kommer de nuvarande handelsavtalen mellan EU och Storbritannien att upphöra. För Sveriges del riskerar det att bli ett stort avbräck. Storbritannien är det fjärde största exportlandet för svenska varor och störningar i handeln slår obevekligen mot de svenska exportföretagen.

Det skulle också innebära en utdragen tid av osäkerhet eftersom det är långt ifrån självklart vilken typ av avtal som ska gälla i framtiden.

– Samtidigt är det viktigt att påpeka att det här är något som inte händer dagen efter omröstningen. Det tar några år och det handlar om vilken väg Storbritannien och EU-länderna kommer att välja. Det handlar sannolikt om att förhandla ett frihandelsavtal men det kan ta tid, säger Magdalena Andersson.

– Det är klart att det skulle vara dåligt för ekonomin. Framför allt i Storbritannien men också att det skulle påverka negativt för övriga EU inklusive Sverige. Hur dåligt beror på vad det blir för handelsavtal, fortsätter hon.

Om briterna väljer Brexit skulle det även kunna innebära att Sverige får svårare att göra sin röst hörd i EU. Det är en utveckling som den nyutnämnda EU-ministern Ann Linde (S) har varnat för och Magdalena Andersson instämmer i den analysen.

– Det kan komma att påverka relationerna mellan euroländerna och oss som står utanför på ett sätt som inte är fördelaktigt. Storbritannien är den starkaste rösten bland icke euroländerna. Vi blir dels en mindre grupp och om det starkaste landet är borta är det klart att vår röst kan bli svagare, säger Magdalena Andersson.

Även om nackdelarna med Brexit överväger för svensk del ser finansministern också en del möjliga positiva effekter. En sådan är att om brittiska företag får svårare att exportera till EU så skulle det kunna gynna svenska företag i stället. Även placeringen av storföretagens huvudkontor skulle kunna gynna Sverige. I dag finns många i London men om briterna lämnar EU kan företagen behöva söka sig till ett land som fortfarande är medlem i unionen.

– London är också ett stort finansiellt centrum och det är möjligt att det finns en del företag där som är intresserade av att vara i ett icke euro-land som är med i EU. Då kan Stockholm vara ett alternativ, säger Magdalena Andersson.

På tisdag reser Magdalena Andersson till London för att träffa det brittiska finansdepartementet och besöka Bank of England. Målet med resan är att informera sig om vilka konsekvenser briterna bedömer att Brexit skulle få.

Hans Olsson hans.olsson@dn.se “

“Fakta. Brexit

Bara var fjärde svensk har koll på vad Brexit betyder, enligt DN/Ipsos. Med knappt tre veckor kvar till folkomröstningen om EU-medlemskap i Storbritannien får du här svar på de vanligaste frågorna.

Vad betyder Brexit?

Brexit är en sammandragning av orden Britain och exit och innebär att Storbritannien lämnar EU.

När röstar briterna?

Den 23 juni ska briterna svara på frågan: ”Ska Storbritannien förbli medlem i Europeiska unionen eller lämna Europeiska unionen?”

Varför vill vissa lämna EU?

Briterna är allmänt EU-skeptiska, framför allt de konservativa, och landet står utanför både valutaunion och Schengensamarbete. David Cameron lovade en folkomröstning redan 2013 om han blev premiärminister.

Vilka är argumenten för att stanna respektive lämna?

Många av de som vill att landet ska lämna EU tror att invandringen då skulle minska och att sjukvården skulle bli bättre. De som vill stanna i EU menar att Storbritanniens ekonomi kommer att påverkas negativt av ett utträde och tror att arbetslösheten ökar.

Vem leder?

Det är närmast dött lopp inför slutspurt med en liten övervikt för de som vill stanna. Enligt en sammanvägning av senaste opinionsundersökningarna får stanna alternativet 51 procent och lämna 49 procent.

Samtidigt är omkring var femte väljare fortfarande osäker. Äldre är mer för att lämna EU och yngre motsätter sig i högre utsträckning ett utträde. Ett högt valdeltagande anses gynna de som vill stanna.

Vad tycker svenskar om Brexit?

Hela 65 procent av svenskarna uppger att de inte vet vad Brexit innebär, enligt DN/Ipsos mätning i maj. Däremot tror en majoritet av de insatta att en Brexit skulle påverka både Storbritannien och Sverige negativt. Tre fjärdedelar menar att ett utträde är dåligt för EU och sex av tio svenskar tror att det vore dåligt även för Sverige.

Undersökningen visar att hälften av svenskarna tycker att EU utvecklas i fel riktning. Den största kritiken riktas mot hur flyktingkrisen hanteras.

Hur påverkas svenskarna?

Storbritannien är en av Sveriges största exportmarknader och har därför stor påverkan även på svensk ekonomi. Cirka 90 000 svenskar bor eller arbetar i Storbritannien, indirekt påverkas svenskar om pundet faller och importen av varor blir dyrare vid ett utträde. “

DN LÖRDAG 4 JUNI 2016

”Bland oss utländska studenter är många oroliga för Brexit”

Svenska studenter och pensionärer tillhör dem som kan drabbas om Storbritannien lämnar EU. Drygt 90 000 svenskar uppskattas bo i landet, men de svenska myndigheterna är mycket osäkra på hur de kommer att påverkas.

När britterna går till val den 23 juni för att bestämma om de ska lämna EU så är det mycket som står på spel. Förutom för britterna själva väntas valet få stor betydelse för hela det europeiska samarbetets framtid. Men även vanliga svenskar kan påverkas direkt av ett EU-utträde.

Enligt en uppskattning som gjorts av organisationen Svenskar i Världen bor drygt 90 000 svenskar i Storbritannien. Även utrikesdepartementet använder sig av den siffran. Landet är också det näst mest populära, efter USA, för svenskar som vill studera utomlands.

En av dem är 24-åriga Billie Elmqvist Thurén från Lund som studerar vid London school of economics.

– Det vore jättesorgligt om Brexit skulle bli av. England har redan nu gått i den riktningen att de försvårat för studenter som kommer från länder utanför EU, säger hon.

Hon tycker att de många utländska studenterna och lärarna är en av de engelska universitetens stora styrkor. Osäkerheten är stor kring hur de kan påverkas om britterna röster för att lämna EU.

– I den svenska communityn i London diskuteras kanske inte Brexit jättemycket, men så är det också ett stort problem med EU att folk vet väldigt lite om det. Det är svårt att säga vad som kommer att hända, och bland oss utländska -studenter är många väldigt oroliga.

Förra läsåret fanns det 5 460 svenska studenter i Storbritannien som fick studiemedel från Centrala studiestödsnämnden, CSN. Konsekvenserna för dem skulle kunna bli omfattande, beroende på om Storbritannien helt ställer sig utanför EU eller ingår någon annan typ av samarbete med EU som exempelvis Schweiz och Norge har gjort.

– I ett ”worst case scenario” skulle det bli betydligt svårare att få studie-medel för att studera i Storbritannien, säger Joacim Strömblad, utredare på CSN:s rättsavdelning.

Ett Storbritannien som helt står utanför EU skulle även innebära att CSN ställer högre krav på en svensk students anknytning till Sverige, och kräva att studenten bott i Sverige två av de senaste fem åren.

– Är du en svensk medborgare som bott länge i Storbritannien och vill börja studera där så skulle du inte ha rätt till studiemedel, säger Joacim Strömblad.

Det troligaste är kanske att Storbritannien sluter avtal med EU som liknar de som finns med andra -europeiska länder utanför EU. Om de inte gör det skulle även studentens möjlighet att läsa distansutbildningar i Storbritannien påverkas, möjligheten till ett högre bidrag för vissa utbildningar skulle försvinna och svenska gymnasieelever skulle ha rätt att studera på färre utbildningar i landet.

– Dessutom skulle kraven på utbildningens längd öka. Från halvtidsstudier i minst tre veckor, till heltidsstudier i minst 13 veckor, säger

Joacim Strömblad.

Även svenska pensionärer bosatta i Storbritannien skulle kunna komma att påverkas av Brexit, säger Ole Settergren, analyschef på Pensionsmyndigheten.

– En omedelbar effekt skulle vara att valutakurser påverkas, vilket påverkar omräkningar av pensionerna som betalas ut. Spekulationen är att pundet skulle falla, men det är inga dramatiska kursförändringar som förutspås och det skulle nog få en liten effekt.

Desto större betydelse skulle ett Brexit få för svenskar med garantipension som bor i Storbritannien.

– Garantipensioner betalas inte ut alls till personer som är bosatta utanför EU. Men allt beror på vad man bestämmer under de eventuella utträdesförhandlingarna, säger Ole Settergren.

DN har även varit i kontakt med Försäkringskassan för att få reda på hur ett Brexit skulle påverka svenskar utifrån deras verksamhet.

– Vi har börjat med den här analysen, men är inte klara, säger Anette Eriksson på myndighetens presstjänst.

Arbetsförmedlingen har inte gjort någon analys av hur Brexit skulle påverka svenska arbetstagare i landet.

– Det är inget som vi kan uttala oss om, vi håller oss ifrån sådana spekulationer, säger presskontakten Maria Ahnér.

Mikael Delinmikael.delin@dn.se “

Från <http://wimnell.com/omr36-39zzzl.pdf> (sid 178 - 186))

Om boende, 17 januari 2016. (zzzp sid 156-166)

Det måste byggas mycket mer bostäder än vad som var i förslag i början av 2015.

Hyresregleringen bör inte ändras. Hyrorna ska inte få gå upp genom några slags marknadskrafter.

Bostadsbyggandet bör inriktas på hyreslägenheter. Studenterna bör kunna bygga studentlägenheter av typ ett stort antal egna rum och gemensamma kök o d, typer som nu finns. Men det kan därutöver behövas enkla bostäder för studenter och andra unga och även äldre med låga inkomster.

Man bör bygga hyresbostäder mest för små hushåll och det lär behövas statliga subventioner som staten bör klara genom att låna pengar. Subventionerna bör inte klaras genom skattehöjningar. Det är statens skyldighet att ordna med bostäder.

Större bostäder kommer till genom den privata byggmaknaden.

I paniken nu bör man inte tumma på kvaliteten i det som byggs, Det måste vara bra planlösningar med bra rum och bra rumssammanhang. Boverkets krav på möblerbarhet och tillgänglighet bör följas. Den tekniska kvaliteten bör vara bra.

I alla år tidigare har det varit så att små lägenheter inte fått balkong. Det är viktigt att även små lägenheter får balkong, och de bör vara större än det som varit vanligt, Det är pensionärer med små inkomster som kan tänkas behöva de nya lägenheterna, bl a för att de kan behöva komma fram med rullstolar o d, som är svårt i äldre lägenheter. För pensionärer är det viktigt att de får en rymlig balkong eftersom många kan ha svårt att gå ut.

När man bygger nu bör man kunna räkna med att sådana som blir hyresgäster i nya hus kan vara sådana som nu bor i äldre lägenheter av sämre kvalitet och när de flyttar lämnar efter sig lägenheter som bostadslösa kan vilja ha och som passar bättre för unga än för äldre.

Det finns också pensionärer och änkor/ änklingar o d som vill lämna sina villor och vill ha bra nya mindre lägenheter och kan lämna villorna till barnfamiljer.

Man bör observera att man, när man bygger nytt, inte bara bygger för de bostadslösa utan också för sådana som vill byta upp sig. Nyproduktionen bör ske så att hela bostadsbeståndets kvalitet förbättras, och inte så att man bygger dåliga lägenheter i panik bara för att fort förse de många bostadslösa med tak över huvudet. Det finns nu tillräckligt med dåliga lägenheter.

Boverket har sedan länge många och tydliga krav på bostäder, rumstorlekar, rumsutformning, möblerbarhet, inredningar, tillgänglighet, dörrstorlekar, dörrplaceringar m m, och husens tekniska utförande. Boverkets krav bör följas. Miljonprogrammets bostäder byggdes med subventioner och krav, och lägenheterna blev på det hela taget bra,

Efter miljonprogrammet kunde byggmästarna ibland bygga med lägre krav och det byggdes understundom mindre bra lägenheter. Sedan miljonprogrammets tid har boverkets krav ökat, bl a när det gäller tillgängligheten. Nu finns krav om tillgänglighet för rullstolar, dörrarna måste vara bredare och det ska finnas plats att vända med rullstolarna o d, vilket gör att badrum och tvätttrum blir större Ett badrum cirka 3 kvm större. Boverket krav bör följas.

Mäklarnas annonser i tidningarna varje vecka bjuder ut lägenheter som ofta inte fyller boverkets krav och inte ger full valuta för de miljontals kronor som lägenheterna kostar. Man bör inte snåla med detaljer som boverket lägger vikt vid.

För att fort få fram många nya bra bostäder kan det vara nödvändigt att bygga många stora hus med många lägenheter i.

Som professionell arkitekt SAR med många års erfarenhet av arkitektarbete har jag ritat lägenheter i storlek 1- 4 rum och kök att läggas i vanliga lamellhus, som kan bli 100 m långa och upp till 10 våningar höga. De följer boverkets krav.

Husen kan byggas med stora moduler från fabrik: Bärande ytterväggar med lämplig värmeisolering och önskat fasadmaterial. Andra bärande väggar kan göras av stora moduler. Bjälklag kan göras av långa skivor som täcker halva husdjupet.

Bottenvåningarna kan inhysa bostäder eller andra lokaler efter de behov som finns i de enskilda fallen

Men först något om hyresgästerna. Antag en pojke som är född 1 juli. Året han fyller 7 år börjar han skolan i första klass. Första året går han ut klassen i juni och fyller 8 år 1 juli. När han gått ut grundskolan, 9 år, fyller han 17 år strax därefter. De flesta går gymnasiet, 3år, och fyller 20 år strax efter det han gått det. Många går sedan på högskola, säg 5 år. och fyller 25 år sedan det är klart.

När han går i grundskolan bor han hos sina föräldrar. När han gått ut den får han inte något jobb och han bor kvar hos föräldrarna. De som går gymnasiet bor också kvar hos föräldrarna. I bästa fall kan de börja få inkomster då de gått ut gymnasiet. De som går på högskola får inga inkomster förrän de fyllt 25 år. De har då inget kapital och kan inte köpa någon lägenhet. Vill de köpa måste de först spara till minst 15 % av en liten billig lägenhet som kostar en miljon, dvs spara minst 150 000 kr. När har de gjort det?

De som skaffar sig ett yrke på gymnasiet kan kanske börja hyra en lägenhet när de fyllt 21 år (om de får bra jobb genast efter examen), de som gått på högskola kan kanske börja hyra lägenhet när de fyllt 26 år. De kan få ungdomsbostadsbidrag. Men kan de få tag på någon lägenhet att hyra?

Man kan tycka att undomar inte ska ha rätt att ställa krav om egen bra bostad före 26-årsåldern. De är ju så unga och borde klara sig ändå utan egen bostad, de kan väl bo kvar hos sina föräldrar. Först framåt 27-30-årsåldern kan de börja ställa krav som vuxna människor.

Nu när det är hög arbetslöshet (därför att de är lata) och det finns många invandrare som man ska ge tak över huvudet och som bör vara glada att de får komma in i Sverige, är det kanske inte så noga med hur de bor. Riktiga människor blir ungdomar annat löst folk med låga inkomster inte förrän de fyllt trettio?

Är man mellan 30 och 65 år och förvärvsarbetslös eller är pensionär över 65 år har man definitivt rätt till en bra bostad. Men för åldrar under cirka 30 år är det diskutabelt om de har rätt att ställa krav om bra bostad, men hur ska de bo? Ja de får väl.....

I Svensk bostadspolitik kunde ensamstående länge aldrig betraktas som bostadslösa.

Utrymmesnormerna finns i tabellen härefter.

Därefter antalet befintliga lägenheter och antalet personer.

Utrymmesnormerna Från <http://wimnell.com/omr36-39zzy.pdf>

Norm År	Målsättning	Definition av trångboddhet
Norm 1 1945	Ingen ska behöva sova i köket. Högst 2 personer i varje rum	Mer än 2 boende per rum, köket oräknat.
Norm 2 1965	Ingen ska behöva sova i kök eller vardagsrum (gäller ej enpersonshushåll). Högst 2 personer i varje sovrum.	Fler än 2 boende per rum. kök och vardagsrum oräknade. Gäller ej enpersonshushåll.
Norm 3 1974	Ingen ska behöva sova i kök eller vardagsrum. Eget sovrum till varje hushållsmedlem med undantag av gifta/samboende par.	Fler än en boende per rum, kök och ett rum oräknade samt enpersonshushåll i ett rum och kök eller mindre. Finns samboende i hushållet redueras rumskravet med ett rum

Antal rum som krävs för att inte anses trångbodd enligt norm 3

Enboende	2 rum
2 personer	3
Ensamförälder och Samboende med 1 barn	3
2 barn	4
3 barn	5
4 barn	6

Antal hushåll 2013

Med 1 person	37,7 % av alla hushåll
2 personer	31,3 %
3	12,4 %
4	12,3 %
5	4,3 %
6	1,2 %
7+	0,8 %

Antalet lägenheter och personer 2013. Från omr36-39zzy <http://wimnell.com/omr36-39zzy.pdf>

I redovisningen här har gjorts en teoretisk beskrivning där lägenheterna fördelats efter de behov hushållen har enligt utrymmesnormen, men en del har mindre bostäder än utrymmesnormen och en del har större än normen. Sedan finns det cirka 300 000 personer som inte är folkbokförda på en lägenhet. Att rätta till detta är komplicerat.

Antalet lägenheter:

mindre än 31 kvm. cirka rum och kokvrå. 92212 lägenheter

Antag att alla barn bor hemma till 19 år och att personerna 20-23 år har enpersonshushåll. Antag 92812 personer.

31-50 kvm. cirka 1 rok. 413573 lägenheter

Antag 413573 personer.

Upp till 50 kvm. 506385 lägenheter.

Antag 506385 personer: personerna 20-23 år : 503955

51-70 kvm. cirka 2 rok. 1017046 lägenheter

Antag 1017046 personer = enpersonshushåll.

Alla enprsonshushåll 1586645 personer.

Antalet personer 20-23 år 503955.

Antalet enpersonshushåll över 23 år 1082690 Lägenheter 2 rok räcker ungefär till dem.

71-90 kvm. cirka 3 rok. 952275 lägenheter

Antal tvåpersonshushåll 1318489. Antalet lägenheter 3 rok är bara 952275, det fattas 366214 st. De behöver ta i anspråk även lägenheter på 3,5 rok som är 322179 st.

91-100 kvm. cirka 3,5 rok. 322179 lägenheter.
101-110 kvm. cirka 4 rok. 303330 lägenheter
111-130 kvm. cirka 5 rok. 531080 lägenheter
131-150 kvm. cirka 6 rok. 340239 lägenheter
151-170 kvm. cirka 7 rok. 199 226 lägenheter
101-170 kvm. 1 373 875 lägenheter

Antal hushåll med 3 personer(2 föräldrar och 1 barn):	521369
Antal hushåll med 4 personer (2 föräldrar och 2 barn)	517049
Summa	1038418

Antal hushåll med 5 personer (2 föräldrar och 3 barn)	180607
Antal hushåll med 6 personer (2 föräldrar och 4 barn)	51097
Antal hushåll med 7+ personer (2 Föräldrar och 5+ barn)	34246
Antal hushåll med 3 - 7+ personer	1304368

SCB uppger om antalet personer i befolkningen: Uppgift saknas gäller de ungefär 300 000 personer som är folkbokförda i Sverige den 31/12 men som inte är folkbokförda på en lägenhet. Uppgiften är svårtolkad, men en tolkning är att det saknas lägenheter för dem, cirka 300 000 lägenheter.

De föreslagna nya lägenhetstyperna. Klicka fram planritningar på Sven Wimmell 11 maj 2015: De föreslagna nya lägenhetstyperna.
<http://wimmell.com/omr36-39zzzb.pdf>

och se på dem samtidigt med läsningen av det här (hoppas skärmen är tillräckligt stor). Dokumentet är på 14 sidor och är utdrag ur <http://wimmell.com/omr36-39zzy.pdf>

Sidorna 2 och 3 innehåller uppgifter om husens tekniska utformning och uppgifter om rummen och något om studentbostäder od.

Planritningar finns för

Bostad 2 rum och kök och 3 rum och kök i mindre skala

Bostad 4 rum och kök i mindre skala

Bostad 2 rum och kök i större skala

Bostad 3 rum och kök i större skala

Två studentbostäder med gemensamma utrymmen

Bostad 2 rum och kök med större sovrum

Utgångspunkten för de upprättade lägenhetstyperna är en lägenhet med 2 rum och kök som i första hand är avsedd för en ensamstående som är över 30 år. Vanligen bör de ha inkomster som räcker till den föreslagna lägenheten. De som är under 30 har samma rättigheter som äldre, men kan ha dåligt med pengar så att de kan bli tvungna att ta mindre bostäder, t ex de bostäder som de äldre kan lämna efter sig när de flyttar från sin gala dåliga bostad till den nya som föreslås.

Sovrummet är 14,9 kvm och ger plats god för ett arbetsbord e d för dator och hobby. Det finns plats för barnsäng, Rummet kan användas som sovrum för 2 makar/sambor.

Från sovrummet kan man se in i vardagsrummet och tvärtom. Man kan få långa blickfång så att man inte behöver känna sig instängd.

Sovrummet har nära till badrummet och gränsar till köket. Om man har svårt för att somna kan man lätt ta sig en smörgås i köket, vilket kan hjälpa.

I köket finns god plats för matbord med 4 sittplatser med utsikt genom stort fönster. Vid vänsterväggen kan man få plats för en liten byrå eller öka på köksbänkarna. På fönsterbänken en lång rad med blommor

Strax intill köket finns balkong där man också kan ha bord med 4 sittplatser eller ett mindre bord med färre sittplatser och en soffa. Balkongen ligger utanför sovrummet där den ger minst skada för dagsljuset i rummen.

Vardagsrummet ligger intill köket. Man kan ha ett mindre bord vid fönstret där man kan bjuda några få bekanta på kaffe. Om bordet är utdragbart kan det lätt ge plats för 6-7 personer. Med ännu längre bord kan man få plats för flera. Det är nära till spisen. På fönsterbänken kanske en lång smal duk och souvenirer.

Vardagsrummet kan möbleras enligt boverket och TV kan placeras så att alla kan se bra. Om soffan kan ge plats för två sovplatser kan man för natten ta emot två vuxna barn eller två gamla föräldrar.

Vid den inre kortväggen kan man t ex ha underskåp för saker och ting och däröver långa bokhyllor på väggen. På långväggarna finns plats för tavlor o d. Har man en gammal ärvd möbel man vill ha med sig kan den ställas till höger om soffan. Där också radio od. I lägenheten finns plats för stolar som man inte alltid vill ha vid borden

Badrummet fyller kraven för rullstolar och har plats för badkar eller dusch samt städsåp, tvättmaskin och en liten bänk där man kan arbeta med något.

Intill entrérummet finns ett förråd som man kan gå in i och där man t ex kan ställa in rullator och hopfälda extrastolar.

Lägenheten 3 rum och kök. Är lika med lägenheten 2 rok utökad med ett sovrum bakom vardagsrummet.

Lägenheten 4 rum och kök. Är lika med lägenheten 3 rok utökad med ett sovrum mellan köket och det första sovrummet.

Två studentbostäder med gemensamma utrymmen. Är lika med med lägenheten 2 rok men sovrummet är 95 cm bredare. De är i par och till dem hör gemensamt entré, badrum, kök och balkong.

Rummen är exklusive garderober omkring 21 kvm. De har plats för garderober 60x60 cm, arbetsbord 80x220 cm där man kan rita med vinkellinjal och bre ut stora arbetsmaterial, skåp och bokhyllor 60x200 cm, plats för TV och liten sittsoffa 140x95cm (eller ett par fåtöljer), soffbord, säng 90x210 cm och sängbord 40x40.

Om studenten vill använda sängen som sittplats under dagen kan han skaffa två passande ryggkuddar och under natten ställa dem i utrymmet mellan fotändan på sängen och garderoben där. På morgonen får han först låta sängen vädra ut och sedan ordna till ett snyggt överkast och sätta dit ryggkuddarna.

Enligt boverket lämplig för två studenter.

Kan användas av två yngre personer som inte är studenter och som inte har möjlighet att ha egna bostäder på 1 rok vardera.

De två rummen kan ha likadana möbler. Den högra bostaden disponerar förrådet vid entrén och den vänstra bostaden kompenseras för det av att vänstra rummet har två extra garderober och något större golvyta, så att lägenhetsytan för vänstra bostaden blir 2,8 kvm större än för den högra.

Lägenhetsytan för de två bostäderna blir 69,7 kvm = cirka 35 kvm för varje student.

Bostad med 2 studentbostäder kan ombildas till 2 rum och kök med större sovrum genom att ta bort två garderober i vänstra rummet

Bostaden 2 rum och kök med större sovrum. Den har ett sovrum som är 95 cm bredare än sovrummen i lägenheterna 2 och 3 rok, och 4,75 kvm större än sovrummet i 2 rok. Rymmer 2 garderober, arbetsbord för två, barnsäng, 2 paruppställda sängar med bord, plats för skåp eller en extra säng. Är avsedd för hushåll på 2 vuxna personer som tycker att de inte behöver 3 rok.

Byggnadsbehovet har undersökts och redovisats i kapitel 7 i

<http://wimnell.com/omrzzza.pdf> (11 maj 2015)

Med början på sida 282 finns "Trångboddhet och behov för studenter o d. Nybyggnad och stöd "

Sedan dess finns kanske bättre uppgifter om trångboddhet och bostadsbrist. Behovet av nybyggnad är mycket stort. Det byggande regeringen föreslår är bara bråkdelen av det som behövs. För att beräkna vilka bostadsstorleken som först bör byggas behövs bättre underlag än det som fanns i maj 2015.

Det förslag till byggande som redovisas är ett principexempel. Det behövliga första byggandet redovisas som flerbostadshus med 8 trappuppgångar. Det behövs 357 våningar för de 15 000 lägenheter bostadsministern föreslår, och det föreslås vilka lägenhetstyper varje våning bör ha. 42 st lägenheter i varje våningsplan:

20 Studenter, lägenheter för studenter o d	cirka 47 % av 42
16 lägenheter 2rok för ensamma utan barn	cirka 38 %
4 st lägenheter 3 rok för par utan barn	cirka 10 %
2 st lägenheter 4 rok enligt regeringens begäran	cirka 5 %

Från <http://wimnell.com/omrzzza.pdf>

Kapitel 7: Sven Wimmell om bostäder och bostadsbyggande.

Innehåll:

- 262 Innehållet i Sven Wimmell 3 april 2015 +rev sid 27: Svenska folket och dess boende, nya lägenhetstyper, hushålls- och bostadsstatistik. Hushållskostnader, samhällsplaneringens problem och regeringens verksamheter och ansvar.
<http://wimnell.com/omr36-39zzy.pdf>
- 264 **En rapport om trångboddheten i Sverige. Målsättningar och definitioner kring trångboddhet**
- 265 Boverkets rapport om rum för barnen
- 266 **De föreslagna nya lägenhetstyperna. Ritningarna tar för mycket datorutrymme, är ej med här. Klicka på <http://wimnell.com/omr36-39zzzb.pdf> så kommer de**
 - Ritning. Bostad 2 rum och kök och 3 rum och kök imindre skala
 - Ritning. Bostad 4 rum och kök i mindre skala
 - Ritning. Bostad 2 rum och kök i större skala
 - Ritning. Bostad 3 rum och kök i större skala
 - Ritning. Två studentbostäder med gemensamma utrymmen
 - Ritning. Bostad 2 rum och kök med större sovrum
- 268 Bostad 2 r o k
- 269 Bostad 3 r o k
- 270 Bostad 4 r o k
- 271 Två studentbostäder med gemensamma utrymmen för entré, badrum, kök och balkong.
- 272 Bostad 2 r o k med större sovrum
- 273 **Svenska folkets boende.**
- 273 Rumsenheter per boende efter hushållstyp

274	Utrymmesstandard
276	Genomsnittlig yta per lägenhet
278	Antal lägenheter efter region, hustyp, bostadsarea och år
278	Riket. Småhus och flerbostadshus
279	Riket. Övriga hus. SCBs kommentarer:
280	Förslag till lägenhetstyper i ny bostadsbebyggelse.
282	Trångboddhet och behov för studenter o d. Nybyggnad och stöd
283	Flerbostadshus med 8 trappuppgångar och med 5-10 våningar
284	Hushålls- och bostadsstatistik
286	Registerbaserad hushållsstatistik
288	Artiklar om hushåll och ekonomi
289	Artiklar om Fastigheter
290	Artiklar om Regionalt
291	Artiklar om Glesbygd
292	Artiklar om Boende och byggande
293	Artiklar om Integration och segregation
294	Årshyra per lägenhet, årshyra per kvm efter region, ägarkategori, nybyggår/värdeår, årsintervall, lägenhetstyp, tabellinnehåll och år
294	Riket
296	Sätt att bygga
	Sena artiklar om byggande och bostadsbehov
298	Här stryps tillväxten av lågt byggande
301	Kommunen som bryter mot mönstret
302	Bostäder på väg att bli politik på nytt
303	Föraktet för svaghet är grundmurat bland de välmående
304	Rättigheter som börda
305	Marknadshyror skulle kosta hushållen 17 miljarder
308	Rapport 2014 - Svensk elförsörjning i framtiden (PDF)

Trångboddhet och behov för studenter o d.

Nybyggnad och stöd <http://wimnell.com/omrzza.pdf> sid 282

Trångboddheten m m har behandlats i kapitel 6. Här slutet av resonemangen där.

<u>Trångboddhet enligt Norm 3</u>		Antal personer per hushåll		Antalt hushåll	Behov
samtliga hushåll	1 338 000	pers. 2,3			
ensamstående u barn	760 000	1,0	760 000	760 000	2rok
ensamstående m barn	121 000	2,53	121 000	121 000	3,85 rok
sammanboende u barn	92 000	2,0	46 000	46 000	3 rok
sammanboende m barn	380 000	3,85	190 000	190 000	3,85 rok
Hshåll utan o med barn	1353 000				
Summa behov analet lägenheter p g a trångboddhet				<u>1 117 000</u>	
Summa				<u>1 417 000</u>	

Regeringen talar om nybyggnad av 250 000 lägenheter på 5 år.
Behovet är 5 gånger större. Bara 17,6% av behoven kan byggas.

17,6% av behoven:

Uppgift saknas	53 000	små	3)
ensamstående u barn	134 000	2 rok	1)
ensamstående m barn	21 000	3,85 rok	2)
sammanboende u barn	8 000	3 rok	
sammanboende m barn	34 000	3,85 rok	2)

1) om man bygger 134 000 2rok frigörs 134 000 små lägenher som behövs för dem som behöver små lägenheter

2) om man bygger 63 000 lägenheter 3rok kan frigöras 55 000 lägenheter som kan användas av barnfamiljer. Det vill säga att tvåpersonershushåll byter ner sig från gammal 3,5 rok till ny lägenhet 3rok. En del par utan barn har troligen 2rok och inkräktar på det ensamma utan barn bör ha. Paren kan byta upp sig till 3rok.

3) dessutom bör byggas 53 000 smålägenheter för studenter o d

Man bör alltså bygga 134 000 bra lägenheter 2rok och cirka 63 000 bra lägenheter 3rok, då minskas trångboddheten för ensamma och par utan barn och ungdomar o d får lägenheter att bo i och barnfamiljer kan flytta till lägenheter som är bättre än de de har. Dessutom bör byggas 53 000 lägenheter för studenter o d.

Per år i fem år:				
Uppgift saknas	53 000	små	10 600	21,2%
ensamstående u barn	134 000	2 rok	26 800	53,6 %
ensamstående m barn	21 000	3,85 rok	4 200	8,4% 1)
sammanboende u barn	8 000	3 rok	1 600	3,2%
sammanboende m barn	34 000	3,85 rok	6 800	13,6% 1)

1) Tillgodoses genom småhusbygget.

Detta ger 250 000 lägenheter på fem år om man bygger 50 000 per år. 2014 byggdes cirka 27 000 lägenheter, dvs ungefär hälften av det som ambitionen 250 000 lägenheter kräver.

Bostadsministern vill ge stöd så att 15 000 hyreslägenheter kan komma till per år. Om det betyder att produktionen per år stiger till 42 000 lägenheter är oklart.

Bara 15/50 av årsbehovet 50 000 kan tillgodoses av 15000 lägenheter.

SCB: Färdigställda lägenheter i nybyggda hus efter region och

hustyp. 2014 Året

0010 Stor-Stockholm

Flerbostadshus 6206

Småhus 2304

0020 Stor-Göteborg

Flerbostadshus 2703

Småhus 939

0030 Stor-Malmö

Flerbostadshus 2134

Småhus 490

0060 Riket exkl
storstadsområden

Flerbostadshus 7854

Småhus 4433

Summa

Flerbostadshus 18 897

Småhus 8 166

Byggmästarna bör öka ut sin produktionsapparat.

Lägenheter för barnfamiljer, småhus, tycks komma till utan stöd.

Isynnerhet om lägenheter 3rok för par utan barn byggs.

Stora problemen finns i "Uppgift saknas" och "ensam u barn.

Det synes lämpligt att 15000 lägenheter fördelas på lägenheter för studenter od och ensamma och sammanboende utan barn.

Förslag till stöd per år, bostadsministerns 15 000 lägenheter:

Små lägenheter och 2rok 13 000 86,7%

3rok 1 500 10,0%

4rok 500 3,3%

Lägenheterna kan byggas i hus med 8 trappuppgångar och i 5-10 våningar. Exempel på ett sådant hus visas härintill.

Men 15 000 lägenheter är för litet när det finns 1 117 000 trångbodda hushåll och nästan 300 000 unga står utanför bostadsmarknaden.

Flerbostadshus med 8 trappuppgångar och med 5-10

våningar. Med Sven Wimmells lägenhetstyper.

Det behövs 357 våningar för dessa 15 000 lägenheter. Varje våning:

ENA LÅNGSIDAN
bostad 2 studenter
+ 1 st 2rok

Trappuppgång 1

ANDRA LÅNGSIDAN
bostad 2 studenter
+ 1 st 2rok

bostad 2 studenter
+ 1 st 2rok

Trappuppgång 2

bostad 2 studenter
+ 1 st 2rok

bostad 2 studenter
+ 1 st 2rok

Trappuppgång 3

bostad 2 studenter
+ 1 st 2rok

bostad 2 studenter
+ 1 st 2rok

Trappuppgång 4

bostad 2 studenter
+ 1 st 2rok

bostad 2 studenter
+ 1 st 2rok

Trappuppgång 5

bostad 2 studenter
+ 1 st 2rok

1st 3rok + 1st 2rok

Trappuppgång 6

1 st 3 rok + 1 st 2rok

1 st 3rok + 1 st 2rok

Trappuppgång 7

1 st 3rok + 1 st 2rok

1 st 4rok + 1 st 2rok

Trappuppgång 8

1 st 4rok + 1 st 2rok

Summa 42 lägenheter (studenter 35 kvm, 2rok 65 kvm, 3 rok 84 kvm, 4rok 103 kvm):

20 Studenter, lägenheter för studenter o d	cirka 47 % av 42
16 lägenheter 2rok för ensamma utan barn	cirka 38 %
4 st lägenheter 3 rok för par utan barn	cirka 10 %
2 st lägenheter 4 rok enligt regeringens begäran	cirka 5 %

Bygger på SCBs statistik över trångbodda och "uppgift saknas", men lägenheter för ensamma trångbodda har minskats och lägenheter för studenter har i motsvarande mån ökat. Från 24/60 till 47/38% för studenter/ensamma. Kan justeras: 2 st studentlägenheter på 35 kvm vardera kan användas som 1 st 2rok med stort sovrum, 70 kvm.

Klicka på <http://wimmell.com/omr36-39zzzb.pdf> så kommer lägenhetstyperna

Lägenheterna 2rok är gjorda så att de lätt kan användas av två studenter eller andra unga personer med låga inkomster. De får varsitt rum som de kan stänga om sig och ha bad, kök och balkong gemensamt.

Lägenheterna 2rok finns i två varianter. en ursprungsvariant och variant där sovrummet är något större för att det ska bli bättre när lägenheten används av två studenter som vill ha viss avskildhet från varandra.

Då lägenheterna 2rok används för två personer som vill stänga om sig kan man behöva sätta in extra garderobsskåp. Senare kan lägenheten användas för en person med 2rok och då tar man bort de extra skåpen.

Den större varianten av 2rok är lämplig för 2 sambor och uppfyller då boverkets krav. 2 sambor behöver enligt boverket inte 3rok, bara 2rok, men den större varianten är bättre för dem än den mindre varianten som också uppfyller boverkets krav.

När det i tabellen står bostad 2 studenter är det en lägenhet 2rok

Det innebär att det på varje långsida blir

13 st lägenheter 2rok	81,25 %
2 st 3rok	12,5
1 st 4rok	6,25
summa 16 lägenheter.	100,0 %

Det är ungefär de proportionerna man förmodligen bör räkna med.

Innehållet i:

Sven Winnell 30 maj 2016:

Samhällsplaneringens problem.

Hur ska man kunna förbättra världen ?

Ny regering 25 maj 2016.

<http://winnell.com/omr36-39zzzr.pdf>

Innehåll:

4	Sven Winnells hemsida på Internet: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ?
6	Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.
7	Utvecklingens krafter.
10	Systemet för mänskliga verksamheter.
13	Systemet med mänskliga verksamheter, nedbantat till 44 områden.
33	Regeringsombildning 25 maj 2016
34	Nya laget ska försöka rädda jobbpolitiken
36	Lövin krävde att få bli vice statsminister
38	Statsministern
38	Samordnings- och energiminister
39	22 politikområden för politiken 26 maj 2016
42	Utrikespolitik.
45	Europapolitik.
48	Juridikpolitik
55	Försvarspolitik
58	Miljöpolitik.

59	Ardalan Shekarabi
61	Sveriges kommuner 2013
62	Promemoria 2016-03-09 Diskussionsunderlag i form av en kartbild. Nya regioner.
64	Region 1-6
70	Sven Winnell 8 maj 2016: Hushållens levnadskostnader. Samhällskunskap, samhällsplanering. Sveriges regioner. Regionplanering. Förstamajtal 2016.Miljöpartiet.Oppositionen. http://winnell.com/omr36-39zzzp.pdf
72	Sven Winnell 9+16+26 maj 2016: Sveriges 6 regioner. Länsstyrelser, landsting och kommuner. Invånare 2005 och 2013. Antalet bostäder 2010. Länkar till deras hemsidor på internet 6 maj 2016 med uppgifter om allt de vill visa upp. http://winnell.com/omr36-39zzzq.pdf
73	Det finns fysiska och sociala miljöer
75	Boverket
80	Naturvårdsverket
83	Socialstyrelsen
88	Folkhälsomyndigheten
114	Sveriges Kommuner och Landsting
120	Miljöpartiets partiprogram.
121	Miljöpartet.Kongress 2016
142	Transportpolitik
145	Bostadsbyggnadspolitik.
148	Landsbygds politik
151	Minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat
152	En svensk världsplanering.
157	Sjukvårdspolitik

160	Socialförsäkrings- och hushållspolitik.	208	Decemberöverenskommelsen, läget i Sverige och världen och om att ge människorna de utbildningar, kunskaper och informationer de behöver.
161	Något om välfärd. 26 maj 2016.	218	Sven Winnell 31 januari 2014: Fel i skolor. Folkrörelser, Folkbildning och Studieförbund. Utbildning och forskning. Vuxnas och 15-åringars kunskaper. PISA. Civilsamhället. Kultursamhället. http://winnell.com/omr36-39zzf.pdf
163	Samhällsplaneringens problem, hur ska man kunna förbättra världen. Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter,	220	Sven Winnell 4 september 2014: Utbildningssystemet och samhällsplaneringens problem. http://winnell.com/omr36-39zzm.pdf
165	Underskott och överskott i hushållsbudgetarna	228	Kulturpolitik
166	Konsumentverkets beräkningar 2016	233	Jobbpolitik
171	Månadskostnader år 2016, förvärvsarbetande icke-pensionärer.	233	Arbetsförmedling i länen
171	Årskostnader år 2016, förvärvsarbetande icke-pensionärer.	236	Näringspolitik
172	Pensionärer 2016	237	Svenskt Näringsliv. Våra regionkontor
172	Årskostnader år 2016, pensionärer	243	Handelsbanken.
173	Fyra förslag.	246	Handelspolitik
176	Problem med bostadslån. Varken amorteringskrav eller sämre ränteavdrag i huvudregeln bör föreslås av regeringen.	251	Migrationspolitik
178	Sven Winnell 8 maj 2016: Hushållens levnadskostnader. Samhällskunskap, samhällsplanering. Sveriges regioner. Regionplanering. Förstamajtal 2016. Miljöpartiet. Oppositionen. http://winnell.com/omr36-39zzzp.pdf	253	Polispolitik
181	Om boende, 17 januari 2016. Det måste byggas mycket mer bostäder än vad som var i förslag i början av 2015.	257	Statens finanser och statligt stöd till regioner och kommuner
197	Socialtjänstpolitik	-263	
200	Utbildningspolitik		
201	Svenska politiker har ett par grundläggande uppgifter.		
203	Om utbildning i skolan.		
204	Religion och levnadskunskap		
206	Kursplan - Samhällskunskap, Grundskolan.		
207	Tillägg i mars 2016 om undervisningen i Religion och levnadskunskap och Samhällskunskap		

Innehållet i:

Sven Wimmell 1 oktober 2015:

Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter som hjälp vid planeringen av framtiden.

<http://wimmell.com/omr40zj.pdf>

Innehåll

Sida

4	Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter som hjälp vid planeringen av framtiden.
5	Utvecklingens krafter.
7	Systemet med mänskliga verksamheter
10	Universitet och högskolor
13	Universitet och högskolor sept 2015
13	Universitet
28	Högskolor
54	Systemet med mänskliga verksamheter, med inlägg från Universitet och högskolor
55	1. Psykologiska och filosofiska verksamheter. 20 områden
87	2. Religiösa verksamheter o d. 5 områden
96	3. Politikvetenskaper och politiska verksamheter. 15 områden
104	4. Sambandsforskningsverksamheter. Infostruktur. 3 områden
106	5. Naturforsknings- och matematikverksamheter. 11 områden
114	6. Teknologiska / Ekonomiska verksamheter. 30 områden
182	7. Formgivning av fysiska och sociala miljöer. 21 områden
234	8. Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur. 12 omr.
239	9. Blandade saklitterära verksamheter. Tidningar. Allmän geografi. Biografi. Allmän historia. 12 områden:

245	Från Vetenskapsrådet sept 2015. Ämnesöversikter
245	ÄMNESÖVERSIKT 2014 HUMANIORA OCH SAMHÄLLSVETENSKAP
247	ÄMNESÖVERSIKT 2014 KONSTNÄRLIG FORSKNING
247	ÄMNESÖVERSIKT 2014 MEDICIN OCH HÄLSA
248	ÄMNESÖVERSIKT 2014 NATURVETENSKAP OCH TEKNIKVETENSKAP
250	OVERVIEW 2014 DEVELOPMENT RESEARCH
252	ÄMNESÖVERSIKT 2014UTBILDNINGSVETENSKAP
254	Klinisk behandlingsforskning
254	Nationell samordning av kliniska studier
256	Utvecklingens krafter.
258	Systemet med mänskliga verksamheter
261	Klassifikationssystemet för de mänskliga verksamheterna med vetenskapsrådets ämnen inlagda
271	Kommentarer
271	Regeringskansliet:
272	Om Vetenskapsrådet
273	Om Forte. Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd.
274	Forskningsrådet Formas. Forskning för hållbar utveckling
275	Från www.forskning.se
277	Aktörer inom forskning & utveckling
289	Webbkarta forskning.se

- 298 **Klassifikationssystem för verksamheter. Med ämnen i SAB/Libris, DC (Dewey) och DK (UDK)**
- 299 1 Psykologiska och filosofiska verksamheter
- 319 2 Religiösa verksamheter o d.
- 325 3 Politikvetenskaper. Politiska verksamheter
- 337 4 Sambandsforskningsverksamheter.
- 338 5 Naturforskning. Matematikverksamheter.
- 349 6 Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.
- 382 7 Formgivning av fysiska och sociala miljöer.
- 415 8 Språk. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.
- 426 9 Saklitterärt. Allmän geografi, allmän historia. Biografi.
- 437 **Förteckning över myndigheter**
- 490 **Sveriges Kommuner och Landsting**
- 492 **SCB:Nationell förteckning över forskningsämnen**
- 506 **Från Statistiska centralbyrån, SCB. Innehåll.**
- 506 Sveriges officiella statistik.
- 507 Statistikansvariga myndigheter.
- 513- Officiell statistik efter ämne.
- 513

Sven Winnells hemsida på Internet:

Samhällsplaneringens problem.

Hur ska man kunna förbättra världen ?

Utvecklingen mot framtiden beror huvudsakligen av människornas verksamheter. De har sedan 15 år tillbaka på hemsidan grupperats i 129 verksamhetsområden i huvudområden numrerade 1-9.

På Sven Winnells hemsida på Internet, ges en redovisning av ett forskningsarbete med titeln: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen. Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter. Forskningen har med varierande intensitet pågått sedan mitten av 1960-talet.

Utvecklingen mot framtiden beror huvudsakligen av människornas verksamheter. De har ordnats in i 129 verksamhetsområden i nio huvudområden numrerade 1-9. I områdena finns verksamheter som tillsammans formar världens framtid: myndigheter och privata företag och organisationer, arbetare, tjänstemän, filosofer, forskare, lärare, elever, författare, människor av alla slag med alla upptänkliga verksamheter, yrkesverksamheter, fritidsverksamheter, tankeverksamheter o s v

Hemsidan lades in på Internet våren 1998. Redovisningen omfattar sju inledande dokument och 129 dokument med verksamhetsområden som i första hand ska belysa hur verksamheterna fördelas på de olika områdena. De första åren fylldes de 129 sidorna med sådant, men det visade sig att allt inte kunde läggas in, det skulle bli för mycket. Därför gjordes särskilda bilagor, vanligen i pdf-format, som fick länkar på de 129 sidorna.

På område 40 förtecknas bilagor som har att göra med klassifikationssystemets utformning. Klassifikationssystemet innebär en samhällsbe-

skrivning som beskriver de olika verksamheterna, verksamhetsområdena och hur de beror av varandra.

Senare har arbetet mer växlats över till att påverka utvecklingen genom politiken och många bilagor om det har gjorts och finns förtecknade på område 36-39. Många bilagor handlar både om att visa systemets uppbyggnad och att påverka politiken och mycket gäller att bara undersöka verksamheterna i de olika områdena.

Det är så mycket som händer att det är svårt att både sköta de 129 områdena på hemsidan och att göra bilagor. Arbetet gäller att hålla koll på alla som med verksamheter påverkar utvecklingen. Det är så många att enda möjligheten i det arbetet är att skaffa kunskaper från hemsidor på Internet. Människor som väsentligt påverkar utvecklingen finns ofta i företag och organisationer som numera måste ha hemsidor på Internet för att kunna göra sig gällande. Hemsidesinnehavare som man har anledning besöka har vanligen sitt material svåröverskådligt och ändrar ofta åsikter och adresser. Det är inte möjligt att ständigt kontrollera dem och deras ändringar.

I mars 2011 gjordes en revidering av de 129 områdena, där mycket plockades bort. I april 2014 påbörjas revideringar då ännu mer tas bort. Det finns på de 129 områdena på hemsidan inte plats för några mer omfattande beskrivningar eller beskrivningar som har kort giltighetstid. Områdena måste i stor utsträckning få innehålla länkar till bilagor som innehåller beskrivningar av verksamheter och länkar till beskrivningar.

De särskilda utredningarna/bilagorna finns förtecknade i följande pdf, som också innehåller innehållsförteckningar till de senaste årens utredningar.

[Sven Winnell 080203+++: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Ett forskningsarbete. Utredningar och deras innehåll. \(http://winnell.com/omr40zf.pdf\)](http://winnell.com/omr40zf.pdf)

I början är dokumenten uppdelade på olika kategorier, men från och med 8 april 2011 (sidan 164) förtecknas de i kronologisk ordning, varvid den senaste läggs underst.

De senaste utredningarna, som var för sig ofta redovisar aktuella saker i alla de 129 delområdena. De förtecknas i början av hemsidan i kronologisk ordning med den senaste allra överst.

Adressen till hemsidan är <http://wimnell.com>

Utredningen den 1 oktober 2015 innehåller mycket omfattande och aktuella uppgifter om högskolor, forskning, klassifikations-systemet för verksamheter m m.

Sven Wimmell 1 oktober 2015: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Med ett klassifikations-system för mänskliga verksamheter som hjälp vid planeringen av framtiden.

<http://wimnell.com/omr40zj.pdf>

Utredningen den 5 februari 2016 innehåller en sorts sammanfattning av arbetet med samhällsplaneringens problem t o m 4 februari 2016.

Sven Wimmell 5 februari 2016: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Med ett system för mänskliga verksamheter som kan hjälpa oss att forma framtiden.
<http://wimnell.com/omr36-39zzzk.pdf>

Utredningen den 1 april innehåller en repetition av förslag och något om politik efter 4 februari 2016 till slutet av mars 2016.

Sven Wimmell 1 april 2016: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Tillägg till utredningen 5 februari 2016. <http://wimnell.com/omr36-39zzzl.pdf>

Utredningen den 2 april innehåller tidningsartiklar efter 4 februari 2016.

Sven Wimmell 2 april 2016: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen. Tidningsartiklar och debattartiklar efter 4 februari 2016.
<http://wimnell.com/omr36-39zzzm.pdf>

Utredningen den 4 april 2016 innehåller regeringens prioriteringar och förslag om regionplaneringar i Sverige.

Sven Wimmell 4 april 2016: Utvecklingens krafter. Levnadshållanden. Regeringens verksamheter och prioriteringar enligt hemsidan på internet 2 april 2016. Vad gör Kristina Persson ? Planering av Sverige. Utbildning och kultur.
<http://wimnell.com/omr36-39zzzn.pdf>

Utredningen den 29 april 2016:

Sven Wimmell 29 april 2016: Vårbudgeten 2016, tidningsartiklar och förslag om en svensk världsplanering för svenska behov och planeringar för Sverige och 6 svenska regioner.
<http://wimnell.com/omr36-39zzzo.pdf>

Sven Wimmell 8 maj 2016: Hushållens levnadskostnader. Samhällskunskap, samhällsplanering. Sveriges regioner. Regionplanering. Förstamajtal 2016. Miljöpartiet. Oppositionen. Kungen
<http://wimnell.com/omr36-39zzzp.pdf>

Sven Wimmell 9+16 maj 2016: Sveriges 6 regioner. Länsstyrelser, landsting och kommuner. Invånare 2005 och 2013. Antalet bostäder 2010. Länkar till deras hemsidor på internet 6 maj 2016 med uppgifter om allt de vill visa upp.
<http://wimnell.com/omr36-39zzzq.pdf>

Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.

Människornas levnadsvillkor beror av fyra föränderbara faktorer :

Individens kroppsliga förhållanden, dvs individens kroppsliga status och personliga hjälpmedel för de kroppsliga behoven.

Individens psykiska förhållanden, dvs individens olika psykiska tillstånd och aktiviteter, individens inre verklighet.

Individens fysiska miljö - fysiska samhälle. De fysiska miljöerna gäller det fysiska i omgivningarna. De fysiska miljöerna kan gälla:

* De fysiska miljöerna som estetiska objekt med kulturella värden och funktioner.

* De fysiska miljöerna som materiella objekt med ekonomiska värden och teknologiska funktioner.

Individens sociala miljö - sociala samhälle, dvs människornas psykiska samspel, de sociala miljöerna.

Förändringsprocesserna i världen hålls i de mest väsentliga avseendena igång av människornas verksamheter :

Individernas viljor.

Kollektiva viljor. (Politik).

Handlingar för kroppen (ekonomiska- teknologiska handlingar).

Handlingar för psyket (informationshandlingar- kulturella handlingar).

Verksamheterna påverkar varandra i en påverkanskedja utan slut.

Människorna påverkar och påverkas genom verksamheter i fyra olika roller i livet:

A.Huvudroll: allmän levnadsroll lekmanroll-fritidsroll.

A1: att i största allmänhet leva med kropp och psyke i de fysiska och sociala miljöerna med de möjligheter och innanför de ramar som ges av de politiska styrningarna.

A2: att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas levnadsförhållanden, som beror av de fyra ovan nämnda faktorerna.

B. Biroll: förvärvslivsroll-expertroll-yrkesroll.

B1: att hitta lämplig plats i de gemensamma förvärvslivssystemen och göra arbetet med hänsyn till egna egoistiska krav.

B2: att sköta arbetsuppgifterna i förvärvsarbetet med hänsyn till vad de övriga samhällsmedlemmarna kan begära att få utträttat i den gemensamma arbetsfördelningen.

Individer och samhällen planerar framtiden.

Planeringar går ut på att finna vad man bör vilja och innehåller fyra planeringsmoment som kan redovisas på många olika sätt alltefter omständigheterna i varje planeringsfall :

Hur var det ?	Kunskaper och erfarenheter från det förgångna.
Hur är det ?	Riktiga kunskaper om rådande förhållanden.
Hur kan det bli ?	Vilka alternativ är möjliga i framtiden ?
Hur bör det bli ?	Vilket eller vilka alternativ bör man välja ?

Dessa frågor bör ställas ifråga om alla mänskliga verksamheter.

Man bör utforma svaren på frågorna om hur det bör bli med hänsyn till effekterna, sedda i jämlikhetsperspektiv, på individernas levnadsvillkor, som ges av

**psykiska och
kroppsliga förhållanden och av deras
fysiska och
sociala miljöer.**

Vill man förbättra världen - göra världen till en bättre plats - måste man arbeta på alla de fyra områdena om psykiska och kroppsliga förhållanden och fysiska och sociala miljöer. De fyra områdena påverkar varandra och direkt eller indirekt slutmålet: tillfredsställelse för individen.

Ska man gemensamt kunna åstadkomma en bättre framtid i världen måste man ha gemensamma framtidsvisioner, det kräver gemensamma viljor och gemensamma planeringar. I en demokrati är alla medansvariga för utvecklingen och får försöka bilda sig uppfattningar och ta ställning och försöka påverka verksamheterna inklusive samverkansverksamheterna i lämplig riktning. I en demokrati är det viktigt att alla medborgare är så väl informerade att de kan delta i styrningarna mot framtiden. Det ställer stora krav på informationssystemen.

Resonemangen leder till att man bör göra allt som är möjligt för att till alla genom utbildning och information sprida ut kunskaper om världs-förbättringsproblemen, dvs kunskaper om hur det var och är, kan bli och bör bli. För att ha något att sprida ut måste man hålla igång forskning, utredningar och planeringar. För att hålla ihop allt detta måste man hålla igång även kontinuerliga planeringar om forskning, utredning, utbildning, information och planeringar.

Planeringar bör finnas dels för en mängd ämnesområden-verksamhetsområden, dels för geografiska områden av olika storlekar. För alla planeringar bör finnas flera framtida tidshorisonter. Både tillstånd och framför allt processer bör planeras. Man bör alltså ha planeringar för tillstånd i rummet vid olika tidpunkter och planeringar för processer som fördelar i rummet och förändrar med tiden.

Man bör noga skilja mellan planeringar och beslut. Planeringar är beslutsunderlag. När alla fått alla informationer i planeringsprocesserna ska allas åsikter slussas igenom i hierarkierna till dem som fått makt att besluta, och det är också informationsprocesser som ingår i samhällsplaneringens problem.

Till problemen hör också informationsprocesserna från beslut till det slutliga verkställandet. Samhällsplaneringsprocesserna bildar ett jättelikt informationssystem som rymmer alla informationsflöden. I själva verket är det så att de förekommande informationsprocesserna bildar eller utgör de förekommande planerings- och beslutsprocesserna.

Samhällsplaneringsprocessernas och beslutsprocessernas problem kan ses som en mängd informationsproblem med ca 7 miljarder personers, dvs världsbefolkningens, inre informationsproblem i psykiska processer och ett yttre informationsproblem med informationsutbyten mellan alla dessa personer. Samhällsplanering innebär bl a konstruktion av förslag till framtider, då det konstruktiva arbetet utförs i de psykiska processerna med hjälp av kunskapsmaterial som tillkommer genom både inre och yttre informationsflöden.

Förändringsprocesserna hålls igång av informationsflöden i och mellan människorna, och därför övergår förändringsproblemen och samhällsplaneringens problem i ett stort problem om produktion och spridning av kunskaper och värderingar, som leder till handlingar som förändrar världen.

Vill man förbättra världen bör man i första hand förbättra individernas inre verkligheter och viljor och förbättra de politiska-demokratiska styrningsprocesserna. Det kan man göra genom åtgärder på planerings-, forsknings-, utrednings-, utbildnings- och informationsområdena.

Arbetet om samhällsplaneringens problem vänder sig till dem som har makten över förändrings- och fördelningsprocesserna på olika nivåer och i synnerhet på de politiska nivåerna. Eftersom Sverige är en demokrati har i princip folket makten. Arbetet vänder sig därför till folket, men då den s k representativa demokratin tillämpas har de förtroendevalda politikerna makten och arbetet vänder sig därför främst till dem.

Men det vänder sig också i hög grad till alla som på ledande sätt på opolitiska nivåer medverkar vid förändring av individernas kroppsliga och psykiska förhållanden och deras fysiska och sociala miljöer, och de finns inom alla delar av systemet. Arbetet vänder sig i hög grad till alla som sysslar med utbildning och information.

I rollen A1, att i största allmänhet leva med kropp och psyke i de fysiska och sociala miljöerna med de möjligheter och innanför de ramar som ges av de politiska styrningarna,

behöver man information så att man klarar det dagliga livet. I den rollen kan man ställas inför problem var man ska köpa varor bäst, hur man lagar bra mat, hur man kan resa bäst, hur man gör för att bota krämpor, vart man vänder sig när man blir sjuk, hur man knypplar, vad aktierna står i, vad de ger på bio och teater, vem som vann fotbolls-matcherna etc etc. I den rollen vet man vad man vill efterfråga och det kan då vara bra med en söktjänst där man bara skriver in t ex ”fotbolls-matcher” eller ”magont”. I ett väl utvecklat nät ska man då få ”träffar” som beskriver det man är ute efter.

I rollen B1, att hitta lämplig plats i de gemensamma förvärvslivssystemen och göra arbetet med hänsyn till egna egoistiska krav,

gäller det att hitta ett bra jobb man trivs med och man får betalt för så mycket man vill ha. I den rollen måste man välja utbildning om man inte har någon man tycker räcker och då får man söka på utbildningar och lediga jobb.

I rollen B2, att sköta arbetsuppgifterna i förvärvsarbetet med hänsyn till vad de övriga samhällsmedlemmarna kan begära att få uträttat i den gemensamma arbetsfördelningen,

gäller det att göra jobbet bra, dvs man måste göra det på bästa sätt och på rätt tid. Vill man använda Internet för den här rollen får man söka på det yrke man valt och se om man kan få några tips om hur man bör göra. Arbetsgivarna bör tala om hur arbetet ska skötas och anställda och specialister och forskare kan komma med förslag till förbättring av arbetsrutinerna.

Rollen A2, att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas levnadsförhållanden, som beror av de fyra ovan nämnda faktorerna,

är den verkligt svåra rollen : Att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas kroppsliga och psykiska förhållanden och fysiska och sociala miljöer. Klassifikationssystemet som redovisas här är uppbyggt i första hand med hänsyn till rollen A2, men tillfredsställer automatiskt informationsbehoven i de andra rollerna eftersom man i rollen A2 behöver veta bland annat allt som man behöver veta i de andra rollerna. Det som man ytterligare behöver veta i rollen A2 är hur alla verksamheter påverkar varandra och behöver veta vad man ska sträva mot, dvs veta vilka verksamheter som behövs och hur de bör vara fördelade.

Information för rollen A2 kan man inte få genom att söka på ett enda ord utan man måste orientera sig i hela informationsutbudet. För att inte drunkna i all information måste man ha hjälp att få ordning på frågorna, och den hjälpen får man med det uppgjorda klassifikations-systemet för verksamheter.

Utvecklingens krafter.

Utvecklingen i världen i framtiden beror av människornas verksamheter och av naturens verksamheter, dess krafter och resurser. Människornas verksamheter gäller tankeverksamheter och handlingar hos individer, grupper, organisationer och institutioner o d. Naturen och människorna påverkar och påverkas.

För att få grepp om utvecklingen måste man ha beskrivningar om människornas och naturens verksamheter. Människornas tankar och handlingar är för det mesta inte beskrivna utan bara utförda, Individer, grupper, organisationer etc är ofta dåliga på att beskriva sina tankar och handlingar, det behövs i stor utsträckning särskilda åtgärder för att få fram nödvändiga beskrivningar, det behövs bl a forskningar inom en lång rad vetenskaper och utredningssystem.

Naturen har inga tankar och kan inte själv beskriva vad den gör, för att få fram beskrivningar om naturens krafter och resurser blir det bl a uppgifter för människor inom naturvetenskaperna att göra beskrivningar om naturen. På det hela taget är det då människornas verksamheter som avgör världens framtid.

För framtidsplaneringen har forskats fram en planeringsfilosofi och ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter som ska ge bättre underlag för kunskaper om verksamheterna och deras samband - för bättre demokrati och bättre framtid i en gemensam värld.

De mänskliga verksamheterna har på översta nivån grupperats i nio huvudområden:

1. Psykologiska och filosofiska verksamheter.	20 områden
2. Religiösa verksamheter o d.	5 områden
3. Politikvetenskaper och politiska verksamheter.	15 områden
4. Sambandsforskningsverksamheter. Infostruktur.	3 områden
5. Naturforsknings- och matematikverksamheter.	11 områden
6. Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.	30 områden
7. Formgivning av fysiska och sociala miljöer.	21 områden
8. Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.	12 områden
9. Blandade saklitterära verksamheter. Tidningar.	
Allmän geografi. Biografi. Allmän historia.	12 områden
Summa	129 områden

Huvudområdena har underindelats i delområden enligt en decimalprincip som framgår av de här efter följande sidorna.

Alla röstberättigade måste känna till vad demokratiska samhällen består av och hur de fungerar och behöver känna till systemet för de mänskliga verksamheterna.

Isynnerhet de som sysslar med information och utbildning och de som har makt och ledande ställning i verksamheterna behöver kunskaper om allt och har i sitt arbete nytta av att väl känna till alla verksamheter som formar framtiden.

Människor påverkas hela livet av fysiska och sociala miljöer de vistas i.

Påverkan från fysiska och sociala miljöer sker enligt vanor och traditioner och till en viss del enligt ofullständiga statliga regler.

Till en början påverkas människor av förhållandena i de hem de vistas i som barn och i de närmaste omgivningarna. Sedan kommer påverkan vartefter mer och mer från miljöer utanför hemmet.

När skolan börjar blir det påverkan från lärare och klasskamrater, och mer och mer från verksamheter utanför hemmet som ingår i de 22 politikområdena. När grundskolan är slut ska alla ha ett visst mått av kunskaper och färdigheter.

I gymnasieskolan ökas kunskaper och färdigheter på, med yrkeskunskaper eller kunskaper för högre studier och därefter blir det fråga om högskolestudier eller begynnande förvärvsarbete. Vid cirka 24 års ålder ska alla vara i förvärvsarbete.

Påverkningarna från de fysiska och sociala miljöerna blir vartefter mer och mer skiftande och resulterar i de många olika åsikter som finns i vuxenvärlden idag och som leder till svåra konflikter med i värsta fall krig.

Krigen är ett elände som mänskligheten borde ha förstått att undvika. Tyvärr ger konflikterna mycket lidande, som borde kunna slippas genom en förståndig planering av människornas verksamheter.

Planeringar har fyra viktiga moment: hur var det, hur är det, hur kan det bli och hur bör det bli. De är det som ingår i de offentliga planeringarna av staternas och kommunernas verksamheter.

Mänskligheten har kommit så långt att den tycks tro att demokrati och mänskliga rättigheter är bra utgångspunkter för en bättre värld. Men det räcker inte bara med denna tro. Det behövs skicklighet med att tillämpa tron.

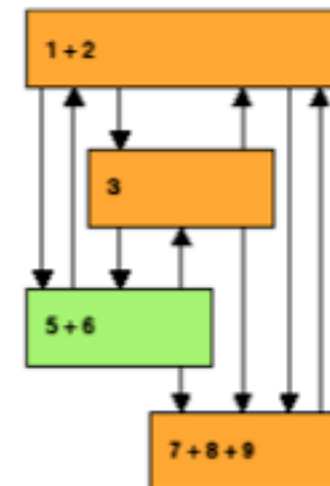
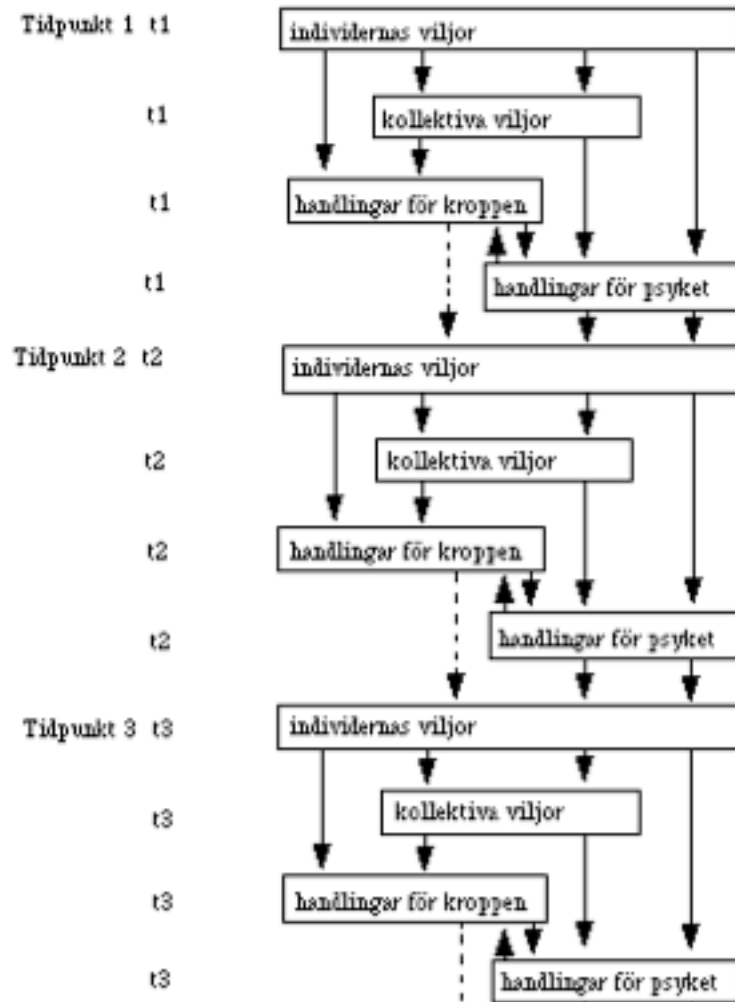
Att demokrati är bra har blivit ledande tanke bara de senaste hundra åren. Och det behövs en global demokrati som ligger ovanpå de nationella demokratierna som ännu är de vanligaste. Det vill säga att det behövs en världsplanering som planerar hur världen kan bli bättre.

Förenta nationerna, FN, är en sammanslutning av nästan alla världens länder, men är konstruerad med ett säkerhetsråd som förhindrar en god planering.

Sveriges regering har ambitionen att bli medlem i säkerhetsrådet och få möjlighet att styra världen till det bättre. Men regeringen har inte visat hur de vill styra. Regeringen bör starta en svensk världsplanering som visar hur vi vill förbättra världen.

Regeringen måste då ange hur de mänskliga verksamheterna har varit, är, kan bli och bör bli i olika delar av. Det är en svår uppgift, men något måste kunna visas upp. Regeringen har minister och departement som har tekniska möjligheter för detta.

Den fundamentala påverkanskedjan

- 1-2 Filosofiska, psykologiska och religiösa verksamheter.
- 3 Politiska vetenskaper och politiska verksamheter.
- 5-6 Naturforskning och teknologiska/ekonomiska verksamheter.
- 7-9 Kulturella verksamheter.
- 4 Bakgrundens med pilarna: Sambandsforskning på samhällsnivå.

Påverkan enligt pilarna sker direkt eller indirekt.

Den fundamentala påverkanskedjan

Det är viktigt att observera den fundamentala påverkanskedjan, där individernas inre verkligheter ger viljor som styr världens utveckling. Viljorna styr de kollektiva politiska viljorna och individernas viljor och de politiska kollektiva viljorna styr tillsammans handlingarna i den yttre verkligheten.

Handlingarna styr dels ekonomiska/teknologiska verksamheter till kroppslig nytta (eller onytta), dels kulturella verksamheter som är informationsverksamheter med olika uttrycksmedel - till psykisk nytta (eller onytta).

De kulturella verksamheterna påverkar individernas inre verkligheter som i sin tur ger upphov till nya viljor, nya kollektiva viljor och nya ekonomiska och kulturella handlingar.

Vill man förbättra världen måste man se till att individernas inre verkligheter blir lämpliga, vilket kan göras bara med hjälp av lämpliga kulturella verksamheter.

Man kan säga att individernas inre verkligheter och viljor idag på det hela taget är olämpliga, hur ska man då kunna åstadkomma lämpliga kulturella verksamheter? Bland de kulturella verksamheterna finns de offentliga utbildningssystemen (grundskola, gymnasium etc) som genom årtal av förändringar i teorin blivit tämligen bra, i Sverige. I världen för övrigt finns många dåliga utbildningssystem eller inga alls.

Men utbildningssystemen är bara en liten del av alla kulturella verksamheter. Verksamheter som påverkar individernas inre verkligheter och viljor finns också i alla andra kulturella verksamheter: i

nöjesindustrin, i reklamindustrin, i tidningar, tidskrifter, radio, TV, video etc, i konst- och designvärlden, överallt. Dessa verksamheter översvämmas av informationer och program som visar livsstilar som inte befrämjar uppkomsten av lämpliga inre verkligheter och lämpliga viljor.

De ekonomiska/teknologiska verksamheterna är beroende av individernas inre verkligheter och viljor och av de kollektiva/politiska viljorna. Det innebär idag fördelning av produktion och konsumtion av varor och tjänster som är mer ojämlik än den behövde vara. Den nuvarande fördelningen är resultat av de bilder av livsstilar som de kulturella verksamheterna förmedlar.

Individernas inre verkligheter och deras viljor, politiken, de ekonomiska verksamheterna och de kulturella verksamheterna bildar alltså fyra stora problemkomplex, som påverkar varandra i ständigt pågående påverkanskedjor.

Komplexen innehåller många skevheter som borde rättas till.

Vill man rätta till skevheter i de fyra komplexen bör man ha lämpliga värderingar som utgångspunkt. Eftersom hela jordklotet bildar ett enda stort system bör man ha värderingar som gäller överallt. Det som då finns att tillgå är bland annat FNs mänskliga rättigheter och mål med komplement som bl a FNs Millenniedeklaration och de senaste deklARATIONerna

På område 4 i hemsidan <http://wimnell.com> har sambanden behandlats (första versionen 1999, justering 070208 och 100406 samt en hastig översyn 140410). Observera att område 4 på hemsidan är daterad 100410 och att det finns mycket som har tillkommit sedan dess. Se början på hemsidan.

Systemet med mänskliga verksamheter, nedbantat till 44 områden. Kan vara lämplig uppställning på biblioteken.

Här har SABs ämnen lagts in. Individernas inre verkligheter behöver förbättras genom utbildningar i skolor på alla nivåer. Observera att SAB har dålig redovisning för område 3 om politik. Regeringen har dålig hand med området 64 om hushållsverksamheter. Regeringen har ansvariga statsråd för alla politikområden utom för hushållsverksamheterna som är grunden för välfärden. (SAB= system på biblioteken)

SW 1 Psykologiska och filosofiska verksamheter.

OSW 10 Samlade kunskaper och övergripande värderingar

SW . 101 Bibliografiska verksamheter. Arkiv.

SW . 102 Biblioteksverksamheter. Databaser. Internetsökning

SW . 103 Allmänna encyklopedier. Övergripande värderingar.

SW . 104 Övergripande filosofiska verksamheter om samband

SW . 105 Övergripande om forskning

SW . 106 Övergripande om ekonomiska verksamheter

SW . 107 Övergripande filosofier om utbildning o d.

SW . 108 Samhällskunskap.

SW . 109 Ide- filosofi- och lärdoms historia.

Ac Arkiv11152 träffar

Aa Bibliografi72330 träffar

Ab Bibliotek33294 träffar

Ba Allmänna encyklopedier3393 träffar

Be Allmän idé- och lärdoms historia10295 träffar

Bf Allmän vetenskaplig och kulturell verksamhet16245 träffar

Här gärna också översikter om **Db** Filosofins historia

OSW 11/19 Individernas inre verkligheter.

SW 11 Individens lager av kunskaper, erfarenheter o d.

SW 12 Individens visioner, framtidsvisioner o d.

SW 13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.

SW 14 Individens ideologi / uppfattning om samband o d.

SW 15 Individens psykiska mekanismer Psykologi o d.

SW 16 Individens logik. Vetenskapsteori o d.

SW 17 Individens moral och uppfattningar om moral.

SW 18/19 Filosofer, äldre och senare, i öst och väst.

D(x) Filosofiska lexikon334 träffar

D:d Filosofisk teori och metodlära75 träffar

Df Estetik3423 träffar

De Värdefilosofi: allmänt468 träffar

Dj Verklighetsuppfattningar (metafysik, ontologi, kosmologi m m)5262 träffar

Dh Filosofisk antropologi4683 träffar

Do Psykologi69173 träffar

Dd Kunskapsteori och vetenskapsteori12632 träffar

Dc Logik och språkligt orienterad filosofi6341 träffar

Dg Etik18582 träffar

Da Äldre västerländsk samt icke-västerländsk filosofisk litteratur5654 träffar

Db Filosofins historia43514 träffar

Db a Antikens filosofi3099 träffar

Db b Medeltidens och renässansens filosofi1452 träffar

Db c Nya tidens filosofi (fr o m Descartes)12017 träffar

Db d Icke-västerländsk filosofi2611 träffar

Db z Särskilda filosofer24621 träffar

OSW 2 Religiösa verksamheter o d.

CReligion

C(x) Religionslexikon118 träffar

C:d Religionsfilosofi och -psykologi7141 träffar

C:oa Religionssociologi2246 träffar

Ca Kristendomen: allmänt6644 träffar

Cb Bibelutgåvor9294 träffar

Cc Exegetik och litteratur om Bibeln32998 träffar

CdÄldre teologisk litteratur7302 träffar

Ce Dogmatik och symbolik20777 träffar

Cf Teologisk etik4851 träffar

Cg Praktisk teologi14366 träffar

ChGudstjänsten7219 träffar

Ci Uppbyggelselitteratur20632 träffar

Cj Kyrkohistoria45869 träffar

Ck Kristna samfund25627 träffar

Cl Kristen mission4441 träffar

Cm Religionshistoria57604 träffar

Cn Moderna religionsbildningar3399 träffar

SW 3 Politikvetenskaper och politiska verksamheter.

O

SW 31 Statistik och demografi.

SW 32 Statsvetenskap.

SW 33 Nationalekonomi, internationell ekonomi.

SW 34 Lagar o förordningar, traktat, juridik.

Oi Statistik7682 träffar

Oi(x) Statistiklexikon50 träffar

Oi:d Statistisk teori och undersökningsmetodik1116 träffar

Oi:k Statistikens historia45 träffar

Oj Demografi (befolkningsvetenskap)10117 träffar

Oj:bf Demografiska institutioner19 träffar

Oj:d Demografisk teori, filosofi och metodlära289 träffar

Oj:k Demografisk forskningshistoria161 träffar

Oj:oi Statistiska demografiska tabeller62 träffar

Oj- Allmänt: särskilda länder och områden3887 träffar

Oja Nativitet och mortalitet737 träffar

Ojc Flyttningar och befolkningsändringar2181 träffar

Ojd Befolkningssammansättning och -fördelning491 träffar

Ojf Folkbokföring240 träffar

Ojp Befolkningspolitik520 träffar

Oc Statskunskap och politik136937 träffar

Oc(x) Allmänt: lexikon205 träffar

Oc:bf Organisationer och institutioner42 träffar

Oc:d Politisk teori, politisk psykologi och metodlära5128 träffar

Oc:k Statskunskapens vetenskapshistoria584 träffar

[Oc:oa](#) Politisk sociologi1672 träffar
[Oc.0](#) Särskilda statsvetenskapliga och politiska delområden, politiska skrifter13592 träffar
[Ocb](#) Statsrätt7253 träffar
[Occ](#) Sveriges statskunskap och politik17489 träffar
[Ocf](#) Främmande länders statskunskap och politik44858 träffar
[Ocg](#) Politiska begrepp och politiska åskådningar39099 träffar
[Ocl](#) Utomparlamentariska metoder, konspirativ verksamhet, terrorism m m4690 träffar

[Qa\(x\)](#) Nationalekonomiska etc lexikon147 träffar
[Qa:k](#) Nationalekonomins historia361 träffar
[Qa:oe](#) Lagstiftning8 träffar

[Oe](#) Rättsvetenskap114353 träffar
[Oe\(x\)](#) Juridiska lexikon459 träffar
[Oe\(u\)](#) Lagar och lagförslag: allmänt16 träffar
[Oe:d](#) Rättsfilosofi och rättsvetenskaplig metodlära3655 träffar
[Oe:oa](#) Rättssociologi889 träffar
[Oe-](#) Juridik: särskilda länder och områden8863 träffar
[Oea](#) Civilrätt46145 träffar
[Oeb](#) Straffrätt7950 träffar
[Oek](#) Processrätt10811 träffar
[Oel](#) Tryckfrihetsrätt1241 träffar
[Oep](#) Kriminologi och polisväsen15455 träffar till 7955
[Oeq](#) Kriminalvård3233 träffar till 7955
[Oer](#) Rättsfall4887 träffar
[Oes](#) Försvars- och krigslagstiftning1109 träffar
[Oet](#) Rättshistoria10036 träffar
[Oeö](#) Särskilda verksamheters juridik25 träffar

[O\(x\)](#) Samhälls- och rättsvetenskapliga lexikon169 träffar
[O:bf](#) Samhälls- och rättsvetenskapliga institutioner29 träffar
[O:d](#) Samhälls- och rättsvetenskapens filosofi och metodlära11011 träffar
[O:k](#) Samhälls- och rättsvetenskapens historia175 träffar

[O-](#) Allmänt: särskilda länder och områden4022 träffar
[O-a](#) Europa: allmänt81 träffar
[O-b](#) Norden: allmänt52 träffar
[O-c](#) Sverige967 träffar
[O-d](#) Övriga Norden182 träffar
[O-e](#) Brittiska öarna (Storbritannien)122 träffar
[O-f](#) Mellaneuropa270 träffar
[O-g](#) Nederländerna, Belgien och Luxemburg20 träffar
[O-h](#) Schweiz16 träffar
[O-i](#) Italien (inkl Vatikanstaten, San Marino och Malta)59 träffar
[O-j](#) Frankrike och Monaco134 träffar
[O-k](#) Spanien (inkl Andorra och Gibraltar)22 träffar
[O-l](#) Portugal18 träffar
[O-m](#) Östeuropa296 träffar
[O-n](#) Balkanländerna95 träffar
[O-o](#) Asien758 träffar
[O-p](#) Afrika407 träffar
[O-q](#) Amerika550 träffar
[O-r](#) Oceanien (Australien, Nya Zeeland, Melanesien, Polynesien, Mikronesien)51 träffar
[O-s](#) Polarländerna7 träffar

[Ob](#) [Internationella relationer](#)51526 träffar

[Ob\(x\)](#) [Allmänt: lexikon](#)64 träffar

[Ob:bf](#) [Allmänt: institutioner](#)83 träffar

[Ob:k](#) [Allmänt: historia](#)90 träffar

[Ob.09](#) [Allmänt: politiska skrifter](#)286 träffar

[Oba](#) [Folkrätt](#)10884 träffar

[Obb](#) [Freds- och nedrustningsfrågor](#)8780 träffar

[Obd](#) [Internationellt samarbete: allmänt](#)1946 träffar

[Obe](#) [Nationernas förbund \(NF\)](#)440 träffar

[Obf](#) [Förenta nationerna \(FN\)](#)3985 träffar

[Obk](#) [Regionalt mellanfolkligt samarbete](#)6743 träffar

[Obi](#) [Försvarspakter](#)735 träffar

[Obn](#) [Nordiskt samarbete](#)953 träffar

[Obq](#) [Utvecklingsbistånd och internationell
hjälpverksamhet](#)7528 träffar

[Obrr](#) [Röda korset \(och likvärdiga organisationer\)](#)483 träffar

[OSW](#) [35 De demokratiskt valda församlingarnas verksamheter.](#)

Här församlingarnas egna dokument. Oklart var SAB har dem.

[OSW](#) [36/39 Politiska krav och politiska planeringar:](#)

[Oh](#) [Sociala frågor och socialpolitik](#)173566 träffar se7951

Här politiska krav och politiska planeringar. Oklart var SAB har dem.

[OSW](#) [4 Sambandsforskningsverksamheter.](#)

Finns inte i SAB

[OSW](#) [5 Naturforsknings- och matematikverksamheter.](#)

[T](#) [Matematik](#)

[Ta](#) [Matematik: allmänt](#)20686 träffar

[Tb](#) [Aritmetik](#)463 träffar

[Tc](#) [Algebra](#)7432 träffar

[Td](#) [Analys](#)11819 träffar

[Te](#) [Geometri](#)5824 träffar

[Tf](#) [Mått, mål och vikt](#)611 träffar

[Th](#) [Sannolikhetskalkyl och matematisk statistik](#)12869 träffar

[U](#) [Naturvetenskap](#)

[U\(x\)](#) [Naturvetenskapliga lexikon](#)407 träffar

[U:b](#) [Naturvetenskaplig forskning och n naturvetenskapliga
institutioner](#)530 träffar

[U:d](#) [Naturvetenskaplig teori, filosofi och metodlära](#)1413 träffar

[U:k](#) [Naturvetenskapens historia](#)2319 träffar

[U:oa](#) [Naturvetenskapens sociologi](#)133 träffar

[U.02](#) [Allmän instrumentlära](#)683 träffar

[Ua](#) [Astronomi](#)15199 träffar

[Ua\(y\)](#) [Astronomiska kartor, stjärnkataloger och
bilderböcker](#)48 träffar

[Ua:bf](#) [Astronomiska institutioner](#)74 träffar

[Ua:k](#) [Astronomins historia](#)1307 träffar

[Ua.02](#) [Instrumentlära](#)324 träffar

[Uaa](#) [Universum](#)2504 träffar

[Uab](#) [Solsystemet](#)2247 träffar

[Uac](#) [Stjärnor](#)1230 träffar

[Uae](#) Praktisk astronomi874 träffar
[Uaf](#) Tidmätning1484 träffar
[Uag](#) Celest mekanik227 träffar
[Uah](#) Sfarisk astronomi och positionsastronomi111 träffar
[Uai](#) Astrofysik1032 träffar

[Ub](#) Geofysik17337 träffar
[Ub.02](#) Instrumentlära: allmänt8 träffar
[Uba](#) Meteorologi6524 träffar
[Ubb](#) Oceanografi och hydrologi6125 träffar
[Ubc](#) Geodesi1764 träffar
[Ubd](#) Jordmagnetism407 träffar
[Ube](#) Vulkaner och jordbävningar1012 träffar

[Uc](#) Fysik och kemi71241 träffar
[Uc.bf](#) Institutioner0 träffar
[Uc:k](#) Fysikens och kemins historia360 träffar
[Ucb](#) Mekanik5380 träffar
[Ucc](#) Fysik27528 träffar
[Ucd](#) Molekyl-, atom-, kärn- och partikelfysik7146 träffar
[Uce](#) Kemi27368 träffar

[Ud](#) Geologi och paleontologi26607 träffar
[Ud:bf](#) Geologiska och paleontologiska institutioner57 träffar
[Ud:k](#) Geologins och paleontologins historia199 träffar
[Ud.02](#) Instrumentlära8 träffar
[Ud-](#) Särskilda länder och områden3186 träffar
[Uda](#) Allmän och historisk geologi7438 träffar
[Udb](#) Paleontologi4005 träffar

[Udt](#) Geokemi462 träffar
[Udu](#) Mineralogi2407 träffar
[Udv](#) Petrologi1358 träffar
[Udx](#) Ekonomisk geologi2978 träffar
[J Arkeologi](#)

[Ue](#) Biologi37710 träffar
[Ue:bf](#) Biologisinstitutioner42 träffar
[Ue:k](#) Biologins historia661 träffar
[Ue.0](#) Särskilda biologiska aspekter och delområden20173 träffar
[Uea](#) Utvecklingslära och genetik6109 träffar
[Ueb](#) Fysisk antropologi1735 träffar
[Uec](#) Mikrobiologi2095 träffar
[Ued](#) Bioteknik1481 träffar

[Uf](#) Botanik29412 träffar
[Uf:bf](#) Botanikinstitutioner251 träffar
[Uf:k](#) Botanikens historia559 träffar
[Uf.0](#) Särskilda botaniska aspekter och delområden11570 träffar
[Ufa](#) Särskilda grupper av växter2464 träffar
[Ufe](#) Fröväxter (Fanerogamer): allmänt962 träffar
[Uff](#) Fanerogamer: gömfröiga (Magnoliophytina)2724 träffar
[Ufg](#) Fanerogamer: nakenfröiga (Pinophytina)287 träffar
[Ufh](#) Kryptogamer5684 träffar

[Ug](#) Zoologi36507 träffar
[Ug:bf](#) Zoologiinstitutioner115 träffar
[Ug:k](#) Zoologins historia233 träffar
[Ug.0](#) Särskilda zoologiska aspekter och delområden7168 träffar
[Uge](#) Rygggradsdjur (Vertebrata)531 träffar

Ugf Däggdjur (Mammalia)5257 träffar

Ugg Fåglar (Aves)6556 träffar

Ugh Kräldjur (Reptilia) och groddjur (Amphibia)999 träffar

Ugi Fiskar (Pisces) och rundmunnar (Cyclostomi)2329 träffar

Ugj Rygggradslösa djur (Evertebrata)11027 träffar

Uh Miljöfrågor och naturskydd41368 träffar till 71

SW 6 Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.

OSW 60 Allmänt om teknologiska o ekonomiska verksamheter.

Kv Allmän ekonomisk historia19921 träffar

OSW 61 Hälso- o sjukvårdsverks., räddning o d. Veterinärverks.

V Medicin

V(x) Medicinska lexikon666 träffar

V:b Medicinsk forskning och medicinska institutioner623 träffar

V:d Medicinens filosofi och metodlära1487 träffar

V:k Medicinhistoria6408 träffar

V:oa Allmänt: medicinsk sociologi741 träffar

V:oe Allmänt: medicinlagstiftning52 träffar

V:oi Allmänt: medicinstatistik62 träffar

Va Medicinsk genetik, mikrobiologi, immunologi m fl icke-kliniska discipliner6597 träffar

Vb Anatomi4013 träffar

Vc Medicinsk fysiologi, biofysik och kemi8182 träffar

Vd Farmakologi8243 träffar

Ve Allmän medicin51942 träffar

Vf Kirurgi och anestesi8641 träffar

Vg Gynekologi och andrologi6128 träffar

Vh Pediatrik4490 träffar

Vi Oftalmologi (ögat)2109 träffar

Vj Otorinolaryngologi2486 träffar

Vk Odontologi5159 träffar

VI Psykiatri24284 träffar

VmTerapimetoder8514 träffar

[Vn Samhällsmedicin, hygien, sexologi25450 träffar](#)

[Vo Rättsmedicin459 träffar](#)

[Vp Hälso- och sjukvård29201 träffar](#)

[Vs Geriatrik1844 träffar](#)

[Vt Flyg- och navalmedicin, rymdmedicin181 träffar](#)

[Vu Idrottsmedicin773 träffar](#)

[Vx Militärmedicin1166 träffar](#)

[Qdfb Veterinärmedicin2005 träffar](#)

[Qdfb:bf Organisationer och institutioner14 träffar](#)

[Qdfb:k Historia101 träffar](#)

[Qdfb:oe Lagstiftning13 träffar](#)

[Ps Brandteknik och brandväsen2731 träffar](#). Delar om brandkår och räddningstjänst ingår i 61

[OSW 62 Ingenjörssammansamheter \(konstruktion o d\)](#)

[P Teknik, kommunikationer ... Del om ingenjörssammansamheter , konstruktion o d. Tillverkning ingår i 66-69. Drift av kommunikationer ingår i 654+656. Drift av energi- och hygienproduktion o d ingår i 64. Allmänt om drift av datorer och datorbehandling Ingår i 651.](#)

[P\(x\) Tekniklexikon693 träffar](#)

[P:d Teknisk teori och filosofi405 träffar](#)

[P:k Allmän teknikhistoria1548 träffar](#)

[P:oa Allmänt: sociologiska aspekter964 träffar](#)

[P.O Allmänt: särskilda aspekter, amatör- och hobbyverksamhet31872 träffar](#)

[Pa Teknisk fysik9422 träffar](#)

[Pb Maskinteknik12532 träffar](#)

[Pc Elektroteknik och elektrisk industri32335 träffar](#)

[Pd Bergsbruk9320 träffar](#)

[Pe Metallbearbetning och metallindustri7705 träffar](#)
Industrier Pf o s v förtecknas på 66-69.

[Pp Byggnadsteknik, byggnadsproduktion, teknisk hygien40657 träffar](#)

[Pr Transportmedel och kommunikationer50745 träffar](#)

[Ps Brandteknik och brandväsen2731 träffar](#). Delar om brandkår och räddningstjänst ingår i 61

[Pt Patentbeskrivningar231 träffar](#)

[Pu Datorer och databehandling69084 träffar](#)

[OSW 63 Biologisk produktion. Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske od.](#)

[Qd Lantbruk46433 träffar](#)

[Qd\(x\) Lantbrukslexikon80 träffar](#)

[Qd:bf Lantbruksorganisationer och -institutioner61 träffar](#)

[Qd:k Lantbrukets och lantbruksforskningens historia846 träffar](#)

[Qd:oe Lantbrukslagstiftning32 träffar](#)

[Qd- Särskilda länder och områden12333 träffar](#)

[Qda Lantbruksekonomi2258 träffar](#)

[Qdb Lantbrukets byggnader, redskap och maskiner1263 träffar](#)

[Qdc Jordbrukslära3467 träffar](#)

[Qdd Växtodlingslära3142 träffar](#)

[Qde Växternas sjukdomar och skadedjur, växtskydd1608 träffar](#)

[QdfHusdjurslära16986 träffar](#)

[Qdg Mjolkproduktion475 träffar](#)

[Qdh Äggproduktion31 träffar](#)

[Qdi Köttproduktion133 träffar](#)

[Qdfb Veterinärmedicin2005 träffar](#) till 61

[Qe\(x\) Trädgårdsexikon38 träffar](#)

[Qe:k Trädgårdsskötselns och trädgårdsforskningens historia128 träffar](#)

[Qe Trädgårdsskötsel7959 träffar](#)

[Qe- Särskilda länder och områden1686 träffar](#)

[Qec Trädgårdsarbete261 träffar](#)

[Qed Köksväxtodling526 träffar](#)

[Qee Fukt- och bärodling842 träffar](#)

[Qef Prydnadsväxtodling2164 träffar](#)

[Qf Skogsbruk9821 träffar](#)

[Qf\(x\) Skogsbrukslexikon32 träffar](#)

[Qf:bfSkogsbruksorganisationer och -institutioner20 träffar](#)

[Qf:k Skogsbrukets och skogsforskningens historia94 träffar](#)

[Qf- Särskilda länder och områden4329 träffar](#)

[Qfb Skogsekonomi296 träffar](#)

[Qfd Skogsbotanik727 träffar](#)

[Qfe Skogsvård813 träffar](#)

[Qfh Avverkning och transport454 träffar](#)

[Qfj Skogsuppskattning och virkesmätning259 träffar](#)

[QfkFlottning och sortering264 träffar](#)

[Qg Jakt och fiske9402 träffar](#)

[Qg- Allmänt: ärskilda länder och områden96 träffar](#)

[Qga Jakt3576 träffar](#)

[Qgb Fiske5560 träffar](#)

[OSW 64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.](#)

[Qc Hem och hushåll41918 träffar](#)

[Qc\(x\) Allmänt: lexikon29 träffar](#)

[Qc– Särskilda länder och områden1087 träffar](#)

[Qca Mat och dryck \(inkl kulturhistoriska arbeten\)27057 träffar](#)

[Qcb Hemmets vård2195 träffar](#)

[Qcc Kläder och sömnad5413 träffar](#)

[Qcd Personlig hygien1173 träffar](#)

[Qcg Umgängeskunst, etikettfrågor och andra personliga
förhållanden1233 träffar](#)

[Qci Privatekonomi1953 träffar](#)

[Qm Hotell, restauranger och turism7078 träffar](#)

[P Teknik, kommunikationer ... Drift av energi- och hygienpro-
duktion o d ingår i 64.](#)

[SW 65 Adm, distribution, kommunikation, organisation o d.](#)

[OSW . 651 Kontorsarbete o d. Datoranvändning.](#)

[Qbg Kontorsteknik3071 träffar](#)

[Pu Datorer och databehandling69084 träffar](#) delar om drift.

[OSW . 6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning.](#)

[Od Förvaltning46142 träffar](#)

[Od\(x\) Allmänna förvaltningslexikon19 träffar](#)

[Od:d Allmän förvaltningseori och metodlära225 träffar](#)

[Od:k Allmän förvaltningshistoria39 träffar](#)

[Od.0 Allmän central- och lokalförvaltning405 träffar](#)

[Odb Förvaltningsrätt3324 träffar](#)

[Odc Förvaltning: Sverige14084 träffar](#)

[Odf Främmande länders förvaltning5511 träffar](#)

[Odg Samhällsplanering20410 träffar](#) till 71

[OSW . 6525-6529 Militära verksamheter.](#)

[S Militärväsen](#)

[S\(x\) Militära lexikon128 träffar](#)

[S:bf Militära institutioner28 träffar](#)

[S:do Allmänt: militär psykologi179 träffar](#)

[S:k Allmän krigshistoria och krigskonstens historia2002 träffar](#)

[S:oa Allmänt: militär sociologi251 träffar](#)

[S.0 Allmänt: särskilda militära aspekter3617 träffar](#)

[S– Allmänt: särskilda länder och områden12851 träffar](#)

[Sa Lantkrigsväsen5784 träffar](#)

[Sb Sjökrigsväsen9059 träffar](#)

[Sc Luftkrigsväsen4066 träffar](#)

[Se](#) [Total krigföring](#)1924 träffar
[Sf](#) [Kärnvapenkrigföring](#)1325 träffar
[Sg](#) [Kemisk och biologisk krigföring](#)409 träffar
[Sh](#) [Psykologiskt försvar](#)227 träffar
[Si](#) [Civildéforsvar](#)852 träffar
[Sj](#) [Ekonomiskt försvar](#)88 träffar
[Sk](#) [Frivilligt försvarsarbete](#)649 träffar
[Sv](#) [Vapen](#)5481 träffar

[OSW](#) . 653 Handelsverksamheter.

[Qi](#) [Handel](#)13303 träffar
[Qi\(x\)](#) [Allmänt: lexikon och uppslagsverk](#)139 träffar
[Qi:k](#) [Handelns historia](#)148 träffar
[Qi:oe](#) [Handelslagstiftning](#)64 träffar
[Qi](#)–Särskilda länder och områden4168 träffar
[Qia](#) [Handelsteknik](#)822 träffar
[Qik](#) [Varukännedom](#)118 träffar
[Qil](#) [Handelskalendrar och –lexikon](#)428 träffar
[Qim](#) [Handel med speciella varor](#)3616 träffar
[Qis](#) [Marknader och varumässor](#)394 träffar
[Qiv](#) [Handelskammare, handelsrepresentation](#)267 träffar

[OSW](#) . 654 Telekommunikationsverksamheter.

[P](#) [Teknik, kommunikationer ...](#) [Del om drift av televerksamheter](#)

[Qjg](#) [Televäsen](#)1485 träffar
[Qjg:bf](#) [organisationer och institutioner](#)17 träffar
[Qjg:k](#) [Televäsens historia](#)33 träffar
[Qjg:oe](#) [Telelagstiftning](#)37 träffar
[Qjg](#)– Särskilda länder och områden931 träffar

[OSW](#) . 655 Förlagsverksamheter o d.

[Ad](#) [Bokförlag och bokhandel](#)6476 träffar
[Ad:k](#) [Bokförlagens och bokhandelns historia](#)68 träffar
[Ad](#)– Särskilda länder och områden4435 träffar
[Ada](#) [Bokhandelsteknik och –organisation](#)177 träffar
[Ads](#) [Lagerkataloger](#)273 träffar
[Adt](#) [Bokauktionskataloger](#)465 träffar
[Ae](#) [Bokväsen](#)14489 träffar

[OSW](#) . 656 Transportverksamheter, resbyrå, lagring o d.

[P](#) [Teknik, kommunikationer ...](#) [Del om drift av transporter](#)

[Pra](#) [Landsvägsfordon och landsvägstrafik](#)15600 träffar
[Prb](#) [Järnvägar och spårvägar](#)4531 träffar
[Prc](#) [Fartyg och sjöfart](#)15778 träffar
[Prd](#) [Luft- och rymdfarkostteknik](#)8471 träffar
[Prf](#) [Svävare, amfibiefarkoster m m](#)44 träffar
[Prt](#)[Transportväsen](#)4375 träffar
[Prt](#)–Särskilda länder och områden870 träffar
[Prtg](#) [Godstransporter \(inkl containertrafik\)](#)827 träffar
[Prtp](#) [Persontransporter \(inkl kollektivtrafik\)](#)915 träffar
[Qjf](#) [Postväsen](#)2276 träffar

[OSW](#) . 657 Penningverksamheter. Finans. Försäkring. Skatter.

[Ok](#) [Försäkring](#)11994 träffar
[Om](#) [Kooperation](#)1711 träffar
[Qaa](#) [Ekonomisk teori](#)27779 träffar
[Qab](#) [Ekonometri](#)2459 träffar
[Qac](#) [Konjunkturteori och konjunkturlära](#)1891 träffar
[Qad](#) [Ekonomiska förhållanden](#)68420 träffar

[Qae](#) Penning- och bankväsen23674 träffar

[Qaf](#) Finansväsen med finansrätt20234 träffar

[Qbc](#) Redovisning13451 träffar

[OSW](#) . 658 Allm.företagsekonomi, Arbets-förmedling o -marknad.

[Qb](#) Företagsekonomi97354 träffar

[Qb\(x\)](#) Företagsekonomiska lexikon217 träffar

[Qb:bf](#) Allmänt: Organisationer och institutioner14 träffar

[Qb:d](#) Företagsteori, metodlära539 träffar

[Qb:k](#) Företagsekomomins historia148 träffar

[Qb](#)-Särskilda länder och områden1221 träffar

[Qba](#) Företagsorganisation, företagsformer, företagsledning36814 träffar

[Qbb](#) Standardisering707 träffar

[Qbc](#) Redovisning13451 träffar till 657

[Qbd](#) Anläggningar och inventarier821 träffar

[Qbf](#) Personaladministration9735 träffar

[Qbg](#) Kontorsteknik3071 träffar till 651

[Qbi](#) Driftsorganisation11573 träffar

[Qbk](#) Materialadministration2864 träffar

[Qbl](#) Försäljningsorganisation. Marknadsföring12145 träffar till 659

[Qbm](#) Reklam och PR (public relations)4594 träffar till 659

[Qz](#) Särskilda företag19026 träffar

[OSW](#) . 659 Marknadsförings- och reklamverksamheter od.

[Qbl](#) Försäljningsorganisation. Marknadsföring12145 träffar

[Qbm](#) Reklam och PR (public relations)4594 träffar

[OSW](#) 66/68 Tillverkning av varor.

[P](#) [Teknik, kommunikationer ...](#) [Del om tillverkning av varor.](#)
[Konstruktion se 62](#)

[Pa](#) Teknisk fysik9422 träffar

[Paa](#) Teknisk akustik1455 träffar

[Pab](#) Teknisk optik5481 träffar

[Pac](#) Teknisk värmelära1351 träffar

[Pb](#) Maskinteknik12532 träffar

[Pb.0](#) Särskilda aspekter52 träffar

[Pba](#) Maskinelement6072 träffar

[Pbb](#) Värmemotorer1375 träffar

[Pbc](#) Vattenmotorer och pumpar671 träffar

[Pbd](#) Vindmotorer m m327 träffar

[Pbe](#) Transportanordningar522 träffar

[Pbf](#) Kylteknik, Tryckluftteknik, luftpumpar870 träffar

[Pc](#) Elektroteknik och elektrisk industri32335 träffar

[Pc:bf](#) Allmänt: institutioner5 träffar

[Pc:oe](#) Allmänt: lagstiftning8 träffar

[Pc.0](#) Allmänt: särskilda aspekter342 träffar

[Pca](#) Elektrisk kraftproduktion523 träffar

[Pcb](#) Elektrisk kraftöverföring och distribution2091 träffar

[Pcc](#) Elektriska maskiner844 träffar

[Pcf](#) Elektrisk ljusteknik531 träffar

[Pcg](#) Elektrisk värmeteknik63 träffar

[Pch](#) Teknisk elektrokemi455 träffar

[Pci](#) Elektronik10078 träffar

[Pcj](#) Radio- och teleteknik11381 träffar

[Pd](#) Bergsbruk9320 träffar

[Pd:bf](#) Institutioner27 träffar

[Pd:oe](#) Lagstiftning35 träffar

[Pd.05](#) Industri134 träffar

[Pda](#) Prospektering och mineralutvinning3062 träffar

[Pdb](#) Metallurgi4079 träffar

[Pe](#) Metallbearbetning och metallindustri7705 träffar

[Pe.0](#) Allmänt: särskilda aspekter, amatör- och hobbyverksamhet541 träffar

[Pea](#) Gjutning406 träffar

[Pec](#) Bearbetning och formning930 träffar

[Ped](#) Värme- och köldbehandling152 träffar

[Pee](#) Svetsning, skärning, lötning, limning841 träffar

[Peg](#) Ytbehandling541 träffar

[Peh](#) Metallprodukter141 träffar

[Pej](#) Metallmanufaktur och smideshantverk1035 träffar

[Pel](#) Finmekanik1402 träffar

[Pf](#) Stenindustri974 träffar

[Pg](#) Glas, keramik, porslin2830 träffar

[Pg.0](#) Allmänt: särskilda aspekter, amatör- och hobbyverksamhet507 träffar

[Pga](#) Glas1296 träffar

[Pgb](#) Keramik och porslin560 träffar

[Ph](#) Träteknik och träindustri3955 träffar

[Ph.0](#) Allmänt: särskilda aspekter, amatör- och hobbyverksamhet623 träffar

[Pha](#) Virkesframställning513 träffar

[Phc](#) Lagring av virke34 träffar

[Phd](#) Träbearbetning401 träffar

[Phh](#) Träprodukter359 träffar

[Phi](#) Finsnickeri1338 träffar

[Phj](#) Kork och korkprodukter15 träffar

[Pi](#) Pappersindustri3451 träffar

[Pi.05](#) Industri208 träffar

[Pia](#) Cellulosa- och pappersmasseindustri608 träffar

[Pib](#) Papper och papp1109 träffar

[Pic](#) Pappersprodukter389 träffar

[Pj](#) Textil- och beklädnadsindustri3572 träffar

[Pj.0](#) Allmänt: särskilda aspekter192 träffar

[Pja](#) Textil- och konstfiberindustri1649 träffar

[Pjb](#) Textilkemi635 träffar

[Pjc](#) Beklädnadsvaror588 träffar

[Pjd](#) Övriga textilprodukter127 träffar

[Pk](#) Läder- och pälsvaruindustri781 träffar

[Pk.05](#) Allmänt: industri18 träffar

[Pk.09](#) Allmänt: amatör- och hobbyverksamhet9 träffar

[Pka](#) Läderbearbetning188 träffar

[Pkb](#) Pälsberedning48 träffar

[Pkc](#) Skor och andra lädervaror456 träffar

[**Pl** Övriga produkter516 träffar](#)

[**Pl.09** Amatör- och hobbyverksamhet308 träffar](#)

[**Plb** Leksaker92 träffar](#)

[**Plc** Halm- och hårbeten m m65 träffar](#)

[**Pm** Kemisk teknik och kemisk industri21529 träffar](#)

[**Pm:oe** Allmänt: lagstiftning8 träffar](#)

[**Pm.0** Allmänt: särskilda aspekter454 träffar](#)

[**Pma** Bränslen och sprängämnen3547 träffar](#)

[**Pmb** Livsmedel och njutningsmedel7728 träffar](#)

[**Pmc** Läkemedel och kosmetika1178 träffar](#)

[**Pmg** Oljor, fetter och vaxer264 träffar](#)

[**Pmh** Färger och lacker1410 träffar](#)

[**Pmi** Gummi och plaster1617 träffar](#)

[**Pmö** Övrig kemisk-teknisk industri989 träffar](#)

[**Pn** Fotografi och filmteknik7261 träffar](#)

[**Pna** Fotografi4139 träffar](#)

[**Pnb** Filmteknik, TV- och videofotografering1030 träffar](#)

[**Pnd** Vetenskaplig och teknisk fotografi983 träffar](#)

[**Pny** Fotografi och filmteknik: restaurering och konservering131 träffar](#)

[**Po** Tryckeri och bokbinderi2487 träffar](#)

[**Po.05** Allmänt: industri70 träffar](#)

[**Poa** Tryckeri1763 träffar](#)

[**Pob** Bokbinderi336 träffar](#)

[**Pr** Transportmedel och kommunikationer50745 träffar](#)

[**Pra** Landsvägsfordon och landsvägstrafik15600 träffar](#)

[**Prb** Järnvägar och spårvägar4531 träffar](#)

[**Prc** Fartyg och sjöfart15778 träffar](#)

[**Prd** Luft- och rymdfarkostteknik8471 träffar](#)

[**Prf** Svävare, amfibiefarkoster m m44 träffar](#)

[**Prt** Transportväsen4375 träffar](#)

[**OSW** 69 Tillverkning/ byggande av byggnader o anläggningar.](#)

[**P Teknik, kommunikationer ... Del om tillverkning/byggande av byggnader och anläggningar. Konstruktion se 62**](#)

[**Pp** Byggnadsteknik, byggnadsproduktion, teknisk hygien40657 träffar](#)

[**Pp:bf** Allmänt: organisationer och institutioner61 träffar](#)

[**Pp:oe** Byggnadslagstiftning365 träffar](#)

[**Pp.0** Allmänt: särskilda aspekter422 träffar](#)

[**Ppa** Byggnadsteknik9156 träffar](#)

[**Ppb** Byggnadsproduktion: husbyggnad9363 träffar](#)

[**Ppc** Byggnadsproduktion: väg- och vattenbyggnad6287 träffar](#)

[**Ppd** Teknisk hygien, vatten och avlopp, värmeförsörjning m m9198 träffar](#)

[SW 7 Formgivning av fysiska och sociala miljöer.](#)

[O SW 70 Allmänt om konst o kultur.](#)

[Ia Konst: allmänt10951 träffar](#)

[Ib Konsthistoria95037 träffar](#)

[O](#)

[SW 71 Övergripande planering av fysiska miljöer. samt](#)

[SW 72 Formgivning av byggnader o anläggningar, arkitektur.](#)

[Odg Samhällsplanering20410 träffar](#)

[Odg\(x\) Allmänt: lexikon19 träffar](#)

[Odg:bf Organisationer och institutioner11 träffar](#)

[Odg:d Samhällsplneringens teori, filosofi och metodlär181 träffar](#)

[Odg:k Samhällsplaneringens histori28 träffar](#)

[Odg:oe Lagstiftning33 träffar](#)

[Odg– Allmänt: särskilda länder och områden5957 träffar](#)

[Odgb Riksplanering74 träffar](#)

[Odgc Regionplanering2387 träffar](#)

[Odgd Kommunal planering5690 träffar](#)

[Odgl Planering för bostäder710 träffar](#)

[Odgm Planering för rekreation, lek, fritid och kultur583 träffar](#)

[Odgp Planering för handel, industri och arbetsplatser277 träffar](#)

[Odgg Planering för kommunikationer och transporter1534 träffar](#)

[Op Framtidsstudier1604 träffar](#)

[Uh Miljöfrågor och naturskydd41368 träffar](#)

[Ic Arkitektur64589 träffar](#)

[Ic:bf Arkitekturorganisationer och –institutioner41 träffar](#)

[Ic:d Arkitekturteori och –psykologi1713 träffar](#)

[Ic:do Arkitekturpsykologi174 träffar](#)

[Ic:k Vetenskapshistoria82 träffar](#)

[Ic. Särskilda perioder3428 träffar](#)

[Ic– Särskilda länder och områden35673 träffar](#)

[Icd Byggnader för särskilda ändamål10412 träffar](#)

[Ict Stadsplanekonst3929 träffar](#)

[Icu Landskapsarkitektur4153 träffar](#)

[Icv Byggnadsvård3914 träffar](#)

[O](#)

[SW 73 Skulptur o d. Museiverksamheter, konstutställning. Samt](#)

[SW 74 Konsthantverk, formgivning av bruksföremål. Inredning. och](#)

[SW 75 Konstmåleri. 76 Grafisk konst, teckenkonst. 77 Fotografi.](#)

[Id Skulptur7222 träffar](#)

[Bg Allmänna museer14987 träffar](#)

[Bh Allmänna utställningar1538 träffar](#)

[Ie Målarkonst19432 träffar](#)

[If Grafisk konst7647 träffar](#)

[Ig Teckningskonst7391 träffar](#)

[Ih Konsthantverk39390 träffar](#)

[Ii Konstsamlingar och –utställningar18292 träffar](#)

[In Fotokonst12369 träffar](#)

[Af Skrift3418 träffar](#)

[Ky Historiska hjälpvetenskaper16163 träffar](#) delar

[O SW 78 Musik \(konserter o d till 792\)](#)

[Ij Musik89664 träffar](#) (konserter, evenemang od till 792)

[X Musikalier \(noter\)](#)

[Y Musikinspelningar](#)

[SW 79 Seder o bruk, nöjen, sociala miljöer o verks. Sport. \(Allmänt om sociala miljöer\) samt](#)

[O SW . 7911-7913 Seder och bruk.](#)

[Oa Sociologi64809 träffar](#)

[Oa\(x\) Sociologiska lexikon116 träffar](#)

[Oa:bf Sociologiska institutioner8 träffar](#)

[Oa:d Sociologisk teori, filosofi och metodlära5133 träffar](#)

[Oa:k Sociologins historia715 träffar](#)

[Oaa Socialpsykologi11628 träffar](#) kan ingå i 15

[Oab Sociala strukturer31995 träffar](#)

[Oac Familjesociologi6571 träffar](#)

[M Etnografi, socialantropologi](#)

[M\(x\) Etnografiska etc. lexikon112 träffar](#)

[M:b Etnografisk etc. forskning. Institutioner337 träffar](#)

[M:d Etnografisk etc teori, filosofi och metodlära2649 träffar](#)

[M:k Etnografins etc historia507 träffar](#)

[Ma Europa: allmänt1767 träffar](#)

[Mb Norden: allmänt373 träffar](#)

[Mc Sverige9481 träffar](#)

[Md Övriga Norden1365 träffar](#)

[Me Brittiska öarna \(Storbritannien\)434 träffar](#)

[Mf Mellaneuropa1064 träffar](#)

[Mg Nederländerna, Belgien och Luxemburg89 träffar](#)

[Mh Schweiz113 träffar](#)

[Mi Italien \(inkl Vatikanstaten, San Marino och Malta\)192 träffar](#)

[Mj Frankrike338 träffar](#)

[Mk Spanien \(inkl Andorra och Gibraltar\)233 träffar](#)

[MI Portugal93 träffar](#)

[Mm Östeuropa1158 träffar](#)

[Mn Balkanländerna464 träffar](#)

[Mo Asien4523 träffar](#)

[Mp Afrika3277 träffar](#)

[Mq Amerika5608 träffar](#)

[Mr Oceanien1499 träffar](#)

[Ms Polarländerna549 träffar](#)

[Mu Bebyggelse och byggnader2315 träffar](#)

[Mv Föremål1351 träffar](#)

[Mx Näringsliv och arbetsliv3887 träffar](#)

[My Samhälls- och familjeliv3531 träffar](#)

[Mz Folkro och folkseder10687 träffar](#)

[Bl Omstridda fenomen och företeelser2995 träffar](#)

[O](#)

[SW . 7914-7919 Film, radio, TV, offentliga fester mm. Samt](#)

[SW . 792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans. och](#)

[SW . 793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek. och](#)

[SW . 794 Spel. Skicklighets-och turspel. Lotteri. Lotto. Tips etc.](#)

[Im Film26097 träffar](#)

[Ik Teater30897 träffar](#)

[Rc Danslekar och dans1723 träffar](#)

[Rh Scoutrörelsen684 träffar](#)

[Rd Spel och tidsfördriv7462 träffar](#)

[Re Lotteri, vadhållning, tips499 träffar](#)

[SW 795 Sociala miljöer och sociala verksamheter.](#)

[OSW .7951 Socialvård.](#)

[Oh Sociala frågor och socialpolitik173581 träffar](#)

[Oh:oe Allmänt: sociallagstiftning140 träffar](#)

[Oh- Allmänt: särskilda länder och områden7023 träffar](#)

[Oha Arbete och arbetsmarknad54266 träffar](#)

[Ohc Bostäder8400 träffar](#)

[Ohd Emigration och immigration12477 träffar](#) även 7958

[Ohe Minoriteter12938 träffar](#)

[Ohf Social omsorg29923 träffar](#)

[Ohg Frivillig hjälpverksamhet3148 träffar](#)

[Ohi Alkohol-, narkotika- och nikotinfrågor10907 träffar](#)

[Ohj Genusfrågor35587 träffar](#)

[Ohk Fritidsverksamhet2265 träffar](#)

[Ohm Allmänna samlingslokaler516 träffar](#)

[OSW .7952/7956 Sociala miljöer, sociala verksamheter.](#)

Planering av sociala miljöer för [Odgm-Odgg](#) se 71+72

[Odgm Planering för rekreation, lek, fritid och kultur583 träffar](#)

[Odgp Planering för handel, industri och arbetsplatser277 träffar](#)

[Odgg Planering för kommunikationer och transporter1534 träffar](#)

[Oep Kriminologi och polisväsen15455 träffar](#)

[Oeq Kriminalvård3233 träffar](#)

[OSW .7957 Undervisning o d.](#)

[EUppfostran och undervisning](#)

[E:b Uppfostran och undervisning: forskning44 träffar](#)

[E:bf Organisationer och institutioner26 träffar](#)

[E:d Uppfostran och undervisning: teori och filosofi1395 träffar](#)

[E:k Uppfostran och undervisning: historia1888 träffar](#)

[E:oa Uppfostran och undervisning: sociologi293 träffar](#)

[Ea Pedagogik60803 träffar](#)

[Eh Uppfostran i hemmiljö1475 träffar](#)

[Em Undervisningsväsen \(ej högskolor\)47580 träffar](#)

[Ep Högskolor35133 träffar](#)

[Et Ungdomsvårdsskolor235 träffar](#)

[Eu Elever med särskilda behov8568 träffar](#)

[Ev Folkbildning5026 träffar](#)

[Ex Yrkesval1496 träffar](#)

[OSW .7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet.](#)

[Odgl Planering för bostäder710 träffar](#) se 71+72

[Ohd Emigration och immigration12477 träffar](#)

[OSW .7959 Sociala miljöer o verks.i allmänna grupper o d.](#)

[Bi Förenings- och mötesteknik1107 träffar](#)

[Bk Allmänna sällskap och föreningar3306 träffar](#)

[OSW 796/799 Sport, idrott o d.](#)

[Ra Gymnastik3153 träffar](#)

[RagMotion1185 träffar](#)

[Rah Bodybuilding314 träffar](#)

[Rai Yoga277 träffar](#)
[Raj Akrobatik12 träffar](#)
[Rb Idrott och sport28365 träffar](#)
[Rb:bf Idrottsorganisationer och -institutioner160 träffar](#)
[Rb:do Idrottspsykologi731 träffar](#)
[Rb:k Idrottsforskningens historia367 träffar](#)
[Rb:oa Idrottssociologi917 träffar](#)
[Rb- Särskilda länder och områden4253 träffar](#)
[Rba Allmän idrott. Friidrott725 träffar](#)
[Rbb Boll- och kägelsport4213 träffar](#)
[Rbc Simning, simhopp, dykning m m622 träffar](#)
[Rbd Sjösport. Båtsport1366 träffar](#)
[Rbe Djursport1600 träffar](#)
[Rbf Cykel-, motor- och flygsport1137 träffar](#)
[Rbg Vintersport1710 träffar](#)
[Rbh Rullskridskor, rullbräda, rullskidor90 träffar](#)
[Rbi Budo \(kampsporter\)502 träffar](#)
[Rbj Brottning145 träffar](#)
[Rbk Boxning218 träffar](#)
[RblTyngdlyftning49 träffar](#)
[Rbm Orienteringssport \(inkl skidororientering\)1599 träffar](#)
[Rbn Alpinism368 träffar](#)
[Rbo Friluftsliv1471 träffar](#)
[Rbp Fäktning183 träffar](#)
[Rbq Skytte340 träffar](#)
[Rbr Handikappidrott163 träffar](#)
[Rbv Olympiska spelen691 träffar](#)
[Rbz Särskilda idrottsutövare2594 träffar](#)

[SW 8 Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur](#)

[OSW 80 Språkliga verksamheter. 802/809 motsvarar 82/89.](#)

[F Språkvetenskap](#)

[F\(x\) Flerspråkiga lexikon och språkvetenskapliga uppslagsverk1123 träffar](#)
[F:b Språkvetenskaplig forskning, organisationer och institutioner177 träffar](#)
[F:d Språkteori och -filosofi10397 träffar](#)
[F:k Språkvetenskapens historia1329 träffar](#)
[F:oaSpråksociologi6526 träffar](#)
[F:oiSpråkstatistik73 träffar](#)
[F:puDatalogivistik1334 träffar](#)
[F:t Matematisk lingvistik81 träffar](#)
[F.0 Allmänt: särskilda språkvetenskapliga aspekter20983 träffar](#)
[Fb Indoeuropeiska språk: allmänt5008 träffar](#)
[Fc Svenska24043 träffar](#)
[Fd Övriga nordiska språk5173 träffar](#)
[Fe Engelska24149 träffar](#)
[Ff Tyska16219 träffar](#)
[Fg Nederländska1637 träffar](#)
[Fh Romanska språk: allmänt2891 träffar](#)
[Fi Italienska3959 träffar](#)
[Fj Franska11394 träffar](#)
[Fk Spanska6634 träffar](#)
[Fl Portugisiska1048 träffar](#)
[FmSlaviska och baltiska språk18187 träffar](#)
[Fn Keltiska språk772 träffar](#)
[Fo Grekiska och latin15432 träffar](#)
[Fp Indo-ariska språk2495 träffar](#)

[**Fq** Iranska språk1553 träffar](#)
[**Fr** Övriga indoeuropeiska språk998 träffar](#)
[**Fs** Semitiska språk11097 träffar](#)
[**Ft** Hamitiska språk och tchadspråk1909 träffar](#)
[**Fu** Finsk-ugriska och altaiska språk10458 träffar](#)
[**Fv** Sinotibetanska och austroasiatiska m.fl. språk3094 träffar](#)
[**Fx** Övriga språk7413 träffar](#)
[**Fy** Konstgjorda språk566 träffar](#)
[**Få** Teckenspråk550 träffar](#)

[**OSW** 81 Litteraturvetenskap. Litteraturhistoria.](#)

[**G Litteraturvetenskap**](#)

[**G\(x\)** Litteraturvetenskapliga lexikon802 träffar](#)
[**G:b** Litteraturvetenskaplig forskning, organisationer och institutioner178 träffar](#)
[**G:dd** Litteraturvetenskaplig metodlära1357 träffar](#)
[**G:df** Litteraturestetik8370 träffar](#)
[**G:dg** Litteraturkritik3012 träffar](#)
[**G:do** Litteraturpsykologi1164 träffar](#)
[**G:k** Litteraturvetenskapens historia475 träffar](#)
[**G:oa** Litteratursociologi2804 träffar](#)
[**G.0** Särskilda litterära genrer och motiv27810 träffar](#)
[**G.** Allmänt: särskilda litterära perioder31799 träffar](#)
[**Gb** Germansk och nordisk litteraturhistoria: allmän1434 träffar](#)
[**Gc** Svensk litteraturhistoria28437 träffar](#)
[**Gd** Övrig nordisk litteraturhistoria7197 träffar](#)
[**Ge** Engelsk litteraturhistoria44252 träffar](#)
[**Gf** Tysk litteraturhistoria25513 träffar](#)
[**Gg** Nederländsk litteraturhistoria822 träffar](#)

[**Gh** Romansk litteraturhistoria: allmän1002 träffar](#)
[**Gi** Italiensk litteraturhistoria4836 träffar](#)
[**Gj** Fransk litteraturhistoria20285 träffar](#)
[**Gk** Spansk litteraturhistoria8600 träffar](#)
[**Gl** Portugisisk litteraturhistoria1668 träffar](#)
[**Gm** Slavisk och baltisk litteraturhistoria24365 träffar](#)
[**Gn** Keltisk litteraturhistoria366 träffar](#)
[**Go** Grekisk och latinsk litteraturhistoria12880 träffar](#)
[**Gp** Indo-arisk litteraturhistoria1190 träffar](#)
[**Gq** Iransk litteraturhistoria911 träffar](#)
[**Gr** Övrig indoeuropeisk litteraturhistoria160 träffar](#)
[**Gs** Semitisk litteraturhistoria3993 träffar](#)
[**Gt** hamitiska språk och tchadspråk129 träffar](#)
[**Gu** Finsk-ugrisk och altaisk litteraturhistoria4207 träffar](#)
[**Gv** Litteraturhistoria: sino-tibetanska och austroasiatiska språk1443 träffar](#)
[**Gx** Övrig litteraturhistoria2706 träffar](#)
[**Gz** Särskilda utländska författare6100 träffar](#)

[OSW 82/89 Skönlitteratur på olika språk.](#)

[H Skönlitteratur](#)

[H.07 Folkdiktning: allmänt1506 träffar](#)

[Hbn Nordisk skönlitteratur: samlingar510 träffar](#)

[Hc Svensk skönlitteratur264319 träffar](#)

[Hd Övrig nordisk skönlitteratur22540 träffar](#)

[He Engelsk skönlitteratur111581 träffar](#)

[Hf Tysk skönlitteratur29946 träffar](#)

[Hg Nederländsk skönlitteratur2645 träffar](#)

[Hh Romansk skönlitteratur1176 träffar](#)

[Hi Italiensk skönlitteratur8110 träffar](#)

[Hj Fransk skönlitteratur26798 träffar](#)

[Hk Spansk skönlitteratur18943 träffar](#)

[HI Portugisisk skönlitteratur4602 träffar](#)

[Hm Slavisk och baltisk skönlitteratur47428 träffar](#)

[Hn Keltisk skönlitteratur323 träffar](#)

[Ho Grekisk och latinsk litteratur25654 träffar](#)

[Hp Indisk litteratur4321 träffar](#)

[Hq Iransk litteratur5971 träffar](#)

[Hr Övrig indoeuropeisk litteratur1395 träffar](#)

[Hs Semitisk litteratur12166 träffar](#)

[Ht Litteratur på hamitiska språk och tchadspråk620 träffar](#)

[Hu Finsk-ugrisk och altaisk skönlitteratur19683 träffar](#)

[Hv Skönlitteratur på sinotibetanska och austroasiatiska m.fl. språk6319 träffar](#)

[Hx Övrig skönlitteratur6009 träffar](#)

[Hy Skönlitteratur på konstgjorda språk139 träffar](#)

[Hå Skönlitteratur på teckenspråk229 träffar](#)

[SW 9 Saklitterära verks.Allmän geografi o historia. Biografi.](#)

[OSW 90 Tidningar, tidkrifter, journalistik. Blandade ämnen.](#)

[Ä Tidningar](#)

[Bd Allmänna tidskrifter och allmänna serier9483 träffar](#)

[Bb Allmänna samlingsverk9362 träffar](#)

[Br Kommunikation, cybernetik, informationsteori6897 träffar](#)

[Bs Masskommunikation: allmänt13047 träffar](#)

[Bt Publicistik \(inkl tidningsväsen och -historia\)13022 träffar](#)

[Bu Masskommunikation: radio och television7423 träffar](#)

[Bv Informationsteknik \(IT\)5082 träffar](#)

[OSW 91 Allmän geografi, reseskildringar. 913/919 mots. 93/99.](#)

[N Geografi och lokalhistoria](#)

[N\(x\) Allmänt: geografiska lexikon453 träffar](#)

[N\(y\) Allmänt: kartor och bilder2829 träffar](#)

[N:d Geografisk teori, filosofi och metodlära680 träffar](#)

[N:k Geografiforskningens historia1898 träffar](#)

[N.0 Allmänt: reseskildringar och -handböcker, särskilda geografiska aspekter6401 träffar](#)

[Na Europa: allmänt2573 träffar](#)

[Nb Norden: allmänt2031 träffar](#)

[Nc Sverige79719 träffar](#)

[Nd Övriga Norden9805 träffar](#)

[Ne Brittiska öarna \(Storbritannien\)4697 träffar](#)

[Nf Mellaneuropa9987 träffar](#)

[**Ng** Nederländerna, Belgien och Luxemburg1154 träffar](#)

[**Nh** Schweiz1086 träffar](#)

[**Ni** Italien4287 träffar](#)

[**Nj** Frankrike4121 träffar](#)

[**Nk** Spanien1958 träffar](#)

[**Nl** Portugal482 träffar](#)

[**Nm** Östeuropa6915 träffar](#)

[**Nn** Balkanländerna2880 träffar](#)

[**No** Asien16466 träffar](#)

[**Np** Afrika7168 träffar](#)

[**Nq** Amerika10113 träffar](#)

[**Nr** Oceanien \(Australien, Nya Zeeland, Melanesien, Polynesien, Mikronesien\)2084 träffar](#)

[**Ns** Polarländerna2285 träffar](#)

[**Nt** Oceaner och hav831 träffar](#)

[**Ny** Kartografi3678 träffar](#)

[**OSW** 92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d.](#)

[**L** Biografi med genealogi](#)

[**L:k** Vetenskapshistoria7 träffar](#)

[**Ld** Genealogi9789 träffar](#)

[**Lk** Biografisk vetenskap660 träffar](#)

[**Lm** Biografiska uppslagsverk15002 träffar](#)

[**Ls** Biografiska samlingar10970 träffar](#)

[**Lz** Biografi: särskilda personer130729 träffar](#)

[**OSW** 93/99 Historieskrivande verksamheter, allmän historia.](#)

[**K** Historia](#)

[**K\(x\)** Historiska lexikon252 träffar](#)

[**K:bf** Historiska organisationer och institutioner146 träffar](#)

[**K:d** Historisk teori, filosofi och metodlära4808 träffar](#)

[**K:k** Historieforskningens historia4174 träffar](#)

[**K.** Allmänt: särskilda historiska perioder45052 träffar](#)

[**Ka** Europa: allmänt6460 träffar](#)

[**Kb** Norden: allmänt4345 träffar](#)

[**Kc** Sverige28531 träffar](#)

[**Kd** Övriga Norden14266 träffar](#)

[**Ke** Brittiska öarna \(Storbritannien\)15845 träffar](#)

[**Kf** Mellaneuropa30066 träffar](#)

[**Kg** Nederländerna, Belgien och Luxemburg1854 träffar](#)

[**Kh** Schweiz815 träffar](#)

[**Ki** Italien5268 träffar](#)

[**Kj** Frankrike13523 träffar](#)

[**Kk** Spanien4401 träffar](#)

[**Kl** Portugal851 träffar](#)

[**Km** Östeuropa26727 träffar](#)

[**Kn** Balkanländerna6073 träffar](#)

[**Ko** Asien52814 träffar](#)

[**Kp** Afrika12429 träffar](#)

[**Kq** Amerika29025 träffar](#)

[**Kr** Oceanien1087 träffar](#)

[**Ks** Polarländerna243 träffar](#)

[**Kt** Allmän kulturhistoria21717 träffar](#)

[**Ku** Allmän socialhistoria22902 träffar](#)

[**Kv** Allmän ekonomisk historia19921 träffar till 60](#)

[**Ky** Historiska hjälpvetenskaper16163 träffar delar till 73](#)

Dagens Nyheter har den 1 juni 2016 en debattartikel författad av kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP) :

”Skattepengar ska inte gå till hatretorik och polarisering”

“ Krav på demokratiska värderingar skärps. Vi inleder nu ett arbete för att säkerställa att det sker en förstärkt och förtydligad kontroll av organisationers grundläggande värderingar innan skattepengar betalas ut. Stöd till civilsamhälle och trossamfund ska fördjupa demokratin, inte undergräva den, skriver Alice Bah Kuhnke (MP).

Det finns all anledning att vara stolt över vårt lands aktiva civilsamhälle. Runt om i Sverige finns i dag 200 000 föreningar, stiftelser och trossamfund. Hundratusentals svenskar engagerar sig varje dag i civilsamhället, på idrottsplatser och i gympahallar, på scoutstugor och i friluftslivet, i studiecirklar och i läxhjälpprojekt. I civilsamhället uppstår möten mellan människor som lägger grunden för tillit mellan människor.

Ett starkt civilsamhälle är fundamentet i en stark demokrati som kan mäkta med att ta sig an de svåra samhällsutmaningarna.

För att bygga ett Sverige som håller ihop behövs en aktiv jobbpolitik, en progressiv välfärdspolitik, men också ett kraftfullt civilsamhälle. Det svenska systemet har möjliggjort att inte enbart resursstarka grupper i vårt samhälle har haft möjlighet att organisera sig. Ju fler av oss som får möjlighet att kanalisera vårt engagemang och våra idéer, ju starkare blir den grund vårt samhälle vilar på. Ju starkare civilsamhället är, desto mer livskraftig blir vår demokrati. Det är därför regeringen

kraftigt ökat det offentliga stödet till civilsamhället. Samtidigt ser vi behov av att se över hur stöden utformas och fungerar.

Vi påbörjar nu ett arbete inom regeringskansliet med syftet att utreda hur statliga bidrag till stöd för det civila samhällets organisationer kan bli mer långsiktigt, förutsebart och enhetligt. De medel som ges för organisering ska fördjupa demokratin, inte undergräva den.

Samtidigt inleds även ett arbete för att säkerställa att det sker en förstärkt och förtydligad kontroll av organisationers grundläggande värderingar för att skattepengar ska kunna betalas ut. I detta arbete ingår en granskning av organisationernas värdegrund samt att det finns tydligare riktlinjer för att hantera de fall där detta kan ifrågasättas.

Under de senaste åren har vi sett ett flertal exempel på behovet av ett tydligt regelverk för de organisationer som väljer att vända sig till det offentliga för stöd. Ett antal organisationer och dess företrädare har med rätta kritiserats för att ha bidragit till ökade motsättningar, ibland med rent hatiska uttryck. Vi kan aldrig acceptera att medborgarnas skattepengar används till att organisera hatretorik och ökad polarisering. Diskussionen har pågått länge. Den tidigare regeringen lät saken bero, men nu tar vi itu med frågan på allvar.

Regeringen kommer att vidta en rad åtgärder för att öka tydligheten i den offentliga bidragsgivningen när det gäller stöd till civilsamhället:

Stöd till etniska organisationer. Regeringen har låtit ta fram förslag till skärpta demokratikriterier för flera bidrag till organisationer, däribland etniska organisationer. Här föreslås en skärpning som bland annat medför att bidrag enbart ska kunna gå till organisationer som har ett huvudsakligt syfte som är förenligt med de värderingar som präglar ett demokratiskt samhälle. Det ska enbart vara organisationer som i sin verksamhet respekterar demokratins idéer, inklusive principerna om

jämställdhet och förbud mot diskriminering, som ska kunna få stöd. Regeringen kommer att gå vidare med beredningen av utredningens förslag under året.

Översyn av stödet till trossamfund. Inom kort kommer en utredning om statens stöd till trossamfund att tillsättas. Detta stöd har inte setts över sedan kyrkan skildes från staten vid millennieskiftet. Regeringen bereder nu ett uppdrag till utredningen med inriktningen att den ska föreslå att kraven på demokratiska värderingar bland samfunden skärps. Det finns redan ett krav på demokrati i dag, men mycket har hänt sedan detta krav formulerades och det är svagare än de krav som ställs på andra organisationer.

Enhetlighet i bidragens demokratikriterium. Sedan propositionen om politiken för det civila samhället beslutades av riksdagen 2010 har många förordningar uppdaterats för att det ska finnas ett tydligt demokratikriterium. Regeringen vill nu se över vilka förordningar som inte har ett tydligt demokratikriterium samt vilka effekterna av de uppdaterade kriterierna har blivit, och om det finns ytterligare behov av förtydliganden.

Förbättra myndigheters rutiner för bidrag. Det finns i dag ett flertal myndigheter som fördelar bidrag till organisationer och som ska pröva ifall organisationen verkar i enlighet med demokratins idéer. Regeringen är beredd att ge samtliga bidragsgivande myndigheter och organisationer i uppdrag att årligen rapportera hur de granskar demokratiska värderingar i de organisationer som får ta emot samhällets ekonomiska stöd. Det gäller till exempel Socialstyrelsen, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) och Skolverket. Regeringen vill också att myndigheterna samverkar i högre grad för att dela med sig av sina rutiner och arbetsformer i syfte att få till stånd en tydligare och mer enhetlig tillämpning av regelverket.

De organisationer som utnyttjar systemen för verksamhet som motverkar demokratins principer undergräver möjligheterna för alla de tusentals organisationer som dagligen förbättrar vårt samhälle. De undergräver förtroendet för det samhällsbygge som pågått i över hundra år. Den svenska modellen bygger på att vi har demokratiskt väl rustade och aktiva samhällsmedborgare. Demokratin kan aldrig tas för given, den behöver ständigt erövrats av nya generationer.

Inget system kommer att kunna garantera att det inte finns organisationer som missbrukar det förtroende som samhället har gett dem i form av ekonomiskt stöd. Däremot vill och kan vi göra allt som står i vår makt för att skapa ett regelverk som är tydligt med att de som tar del av samhällets stöd också ska leva upp till den tillit och de demokratiska värderingar som utgör grunden för det gemensamma samhällsbygget.

Alice Bah Kuhnke (MP), kultur- och demokratiminister “

“Bakgrund. Stöd till civilsamhället

Det civila samhällets organisationer

12 miljarder kronor fördelas årligen som statsbidrag till det civila samhällets organisationer inom ett flertal verksamhetsområden via ett 150-tal olika bidrag.

Ett antal villkor gäller som grundläggande förutsättningar för statliga organisationsbidrag till organisationer inom det civila samhället. Det handlar bland annat om att organisationer ska vara demokratiskt uppbyggda, ha en riksomfattande organisation, att verksamheten ska respektera demokratins idéer och så vidare.

Trossamfunden

22 trossamfund och samverkansorganisationer är i dag statsbidragsberättigade. I år fördelar Nämnden för statligt stöd till trossamfund (SST) cirka 88 miljoner kronor i stöd. Svenska kyrkan samt 16 trossamfund får också stöd genom att staten hjälper dem att ta in sin medlemsavgift via skattosedeln.

För att ett trossamfund ska få statligt stöd krävs att två kriterier är uppfyllda: 1) trossamfundet ska bidra till att upprätthålla och stärka de grundläggande värderingar som samhället vilar på, och 2) trossamfundet ska vara stabilt och ha egen livskraft.

Källa: Artikelförfattaren. “

Det är inte många som intresserar sig för politik. Av nära 2 miljoner personer om året i studieförbundens studiecirklar är det cirka 7% som studerar Samhälls- och beteendevetenskap. Det är betydligt fler som går på fotboll. Kulturministern har nog för höga tankar om civilsamhället.

Den 28 april 2015 skickade jag till alla ministrar:

Sven Winnell 20 april 2015: Arbetslöshet och välfärd.

Samhällsplaneringens problem. Utbildning, skatter och bidrag.

Vårbudgeten. <http://winnell.com/omr36-39zzz.pdf>

Den borde vara intressant för kulturministern nu, synnerhet det som finns i kapitel 3 om utbildning. På sidan 98 finns en hänvisning till <http://winnell.com/omr36-39zzf.pdf> om civilsamhället m m som starkt anknyter till kulturministerns artikel i DN. Den utredningen kommer att kommenteras i det följande. **Den bör läsas av kulturministern.**

Till alla ministrar:

Sven Winnell 20 april 2015: Arbetslöshet och välfärd.

Samhällsplaneringens problem. Utbildning, skatter och bidrag.

Vårbudgeten. <http://winnell.com/omr36-39zzz.pdf>

Innehåll:

Sida

6 **Kapitel 1. En början.**

7 Viktigast: arbete eller välfärd.

10 Personlig situation och välfärd. Skatter och utbildning.

11 Hushållsverksamheter. Hemkunskap.

13 Arbetsförmedling och träningsjobb.

14 ”Automatiseringen har tagit bort 450 000 jobb på fem år.

16 Så kan Sverige utrota ungdomsarbetslösheten på bara några år.

17 Chefer måste ta ansvar för ökande psykiska ohälsan.

19 6 500 nya utbildningsplatser redan i år ska stärka Sverige.

21 Det behövs en statlig haverikommission för att utreda sjuksköterskornas villkor.

24 Alla mellan 18 och 24 bör kallas till medborgartjänst.

26 Birgitta Forsberg: I Landet Lagom behöver sällan någon stå till svars.

27 Politikproffs i kulisserna styr utan demokratiskt mandat.

30 Vi stämmer högskola för dålig utbildningskvalitet.

32 SD visar sitt janusansikte.

33 Tillväxten kan bli EU:s giftbägare.

36 **Kapitel 2. Samhällsplaneringens problem och**
grunderna för den svenska politiken.

- 37 Samhällsplaneringens problem.
38 Yuval Noah Harari: "Sapiens. En kort historik över
mänskligheten.
40 Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.
43 Klassifikationssystem för verksamheter.
45 22 politikområden.
46 De 22 politikområdena och klassifikationssystemets
verksamheter.
50 Regeringen styr Sverige.
52 Politiska problem i de 22 politikområdena.
54 Särskilda utredningar 30 januari 2010 - 17 juni 2013.
56 Utredningar före 30 januari 2010.
57 Ska vi tacka Stalin för Europas frihet?
59 Tillbaka till framtiden.
63 Politisk skräll med höga ideal.
64 Politikproffsen tar över.

66 Förhistorien. Historisk tid. Demokrati. Globalisering. Forsk-
ningsarbetets början. Skattereformer. Socialdemokraterna.
69 Politikerna - folkets valda representanter.

74 **Kapitel 3. Utbildning o d.**

- 75 Om utbildning i skolan.
76 Läroplan för grundskolan, förskoleklassen, fritidshemmet 2011
80 Ämneslärare saknar utbildning för att undervisa.
83 Många obehöriga lärare i skolan.
84 Religion och levnadskunskap.
86 Kursplan - Samhällskunskap, Grundskolan.
87 Tema SO.
87 Hur viktiga är SO-ämnena ur ett samhälleligt perspektiv?
88 Hur ser SO-undervisningen ut i praktiken?
90 Hur viktigt är det att lärarna har ämnesdidaktiska kunskaper?
91 Kursplaner.
91 Något för kulturministern och demokratiministern.
92 Något för arbetsmarknadsministern och näringsministern.
93 Planering och styrning. En svensk världsplanering behövs.
94 En inledning om planering.
96 Det första steget om folkets kunskaper och värderingar.
97 Svenska väljare okunniga.
98 **Innehållet i : Sven Winnell 31 januari 2014: Fel i skolor.
Folkrörelser, Folkbildning och Studieförbund. Utbildning
och forskning. Vuxnas och 15-åringars kunskaper.
PISA. Civilsamhället. Kultursamhället.**
101 **Innehållet i: Sven Winnell 4 september 2014:**
Utbildningssystemet och samhällsplaneringens problem.
107 "Förbättra resultaten i skolan genom att
kasta ut datorerna från lektionerna.
109 Kunskapsklyftan riskerar bli en av de stora klassfrågorna.
111 Öka kännedomen om landets natur.
112 Alla mellan 18 och 24 bör kallas till medborgartjänst.
114 Domstolarna accepterar mer våld från de vuxna i skolan.

117 **Kapitel 4. Skatter och bidrag.**

119 Något om skatte- och bidragshistoria.

122 Mer om skatter och bidrag.

127 Tillägg om skatter.

129 Matmomsen.

130 Problem med lån.

132 Deklarationsdags. Bostadsförsäljningar.

133 Var glad för att du slipper djävulsblanketten.

134 10 tips som hjälper dig med din deklaration.

137 Årskostnader år 2014, förvärvsarbetande icke-pensionärer.

137 Årskostnader år 2014, pensionärer.

138 2006. Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn.

138 2014 Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn.

139 Underskott och överskott i hushållsbudgetarna.

139 2006-2014 Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn.

140 Beräkningar av barnkostnader.

141 Villaägarna: Mer rättvist rikta kravet mot banken.

143 **Förslag till riksdagsbeslut.**

144 Kompletteringar/revideringar till förslagen om riksdagsbeslut.

147 **TV-avgiften avskaffas för privathushåll.**

149 Branschen har fått styra för mycket i digitalradiofrågan.

151 Experter delade om ökat surfande.

154 Använder internet dagligen.

154 Tillgång till surfplatta i hemmet.

155 **Systemet för pensionärernas bostadstillägg.**

156 Pensionärerna med låga pensioner.

156 Förbättringar för pensionärer med låga inkomster.

157 Bostadstillägg för pensionärer.

158 I samband med småhus finns två sätt att bo.

159 Viktiga händelser i bostadstilläggens historia.

167 Ingen i regeringen eller riksdagen har visat tillräckligt intresse för de lägsta inkomsterna.

167 Januari 2013: Förslagen för bostadstilläggen på sid 95 i <http://wimnell.com/omr36-39zq.pdf> bör bli att man helt slopar reglerna som föreskriver att kapital/förmögenheter och fastigheter ska påverka bostadstilläggen.

170 Så beräknar vi dina inkomster.

171 Så beräknar vi din bostadskostnad.

173 Så mycket kan du få i bostadstillägg.

174 Så beräknar vi ditt bostadstillägg.

176 Avtrappningsregler.

178 Från pensionsmyndigheten 22 april 2015.

178 Bostadstillägg till pensionärer.

178 Om bostadstillägg.

179 Innan du ansöker om bostadstillägg.

179 Ansökan om bostadstillägg.

180 Så mycket kan du få i bostadstillägg.

181 Efter du har ansökt.

182 För dig som har bostadstillägg.

182 Socialförsäkringsbalken (2015)

186 **Bostadsbidrag bör införas för barnlösa ickepensionärer.**

187 Bostadsbidrag bör införas för barnlösa ickepensionärer som inte kan få ungdomsbostadsbidragen.

188 Från försäkringskassan 18 april 2015.

189 Bostadsbidrag till unga utan barn 2015.

193	Bostadsbidrag – information om bostadskostnad och inkomst. 2015.	221	Med kommunala skatter 33% 2015.
197	Svenska folket och dess boende.	221	Avtrappning av bostadsbidrag 2015. Barnfamiljer.
198	De föreslagna nya lägenhetstyperna.	223	Förr fanns tabeller över bostadsbidrag för olika barnantal och olika inkomster. De går inte att finna nu.
199	B1.Målsättningar och definitioner kring trångboddhet.	224	Jobbskatteavdraget.
200	Ritning 2rok och 3rok.	226	Marginaleffekter av skatt och bidrag. 2015.
201	Ritning studentbostäder.	227	Jobbskatteavdraget år 2015 diagram.
202	Ritning 2rok med större sovrum	228	Marginalskatt år 2015, diagram.
203	Två studentbostäder med gemensamma utrymmen för entré, badrum, kök och balkong.	229	Tabeller för grundavdrag och preliminärskatt inkomståret 2015.
204	Bostad 2 r o k med större sovrum.	230	Grundavdrag 2015.
205	Förslag till lägenhetstyper i ny bostadsbebyggelse.	235	Skattetabeller för beräkning av preliminär A-skatt 2015.
207	Årshyra per lägenhet.	236	Skatteavdrag för månadslön 2015
209	Genomsnittlig yta per lägenhet.		
210	Kommentarer till försäkringskassans regler om bostadsbidrag för unga 18-28 år.	243	Från Ekonomifakta 11 april 2015. Skatter.
214	Traineejobb.	243	Skattetrycket.
215	Bostadsbidrag för barnfamiljer.	244	Skattetryck - internationellt.
216	Skatteverkets belopp och procentsatser för inkomstår 2015. Försäkringskassans aktuella belopp 2015. Prisbasbelopp. Grundavdrag inkomståret 2015. Avtrappning av bostadsbidrag 2015. Jobbskatteavdraget. Marginalskatter/marginaleffekter.	245	Skattetrycket per typ av skatt.
217	SKATTEVERKET Belopp och procentsatser för inkomstår 2015.	246	Skatteintäkter per skatt.
219	Försäkringskassan. Aktuella belopp 2015.	247	Skattestrukturen 2014.
220	Prisbasbelopp inkomstår 2015: 44500.	248	Arbetsgivaravgift.
220	Grundavdrag enligt Wikipedia.	249	Sociala avgifter.
221	Grundavdrag enligt Swedbank. 2015.	250	Sociala avgifter över tid.
		251	Marginalskatt år 2015.
		252	Genomsnittsskatt.
		253	Jobbskatteavdraget.
		255	Kommunalskatter.
		256	Skatt på arbete - internationellt.
		257	Skatt på arbete för en genomsnittlig löntagare.
		257	Andra skattefrågor.

258 **Kapitel 5. Vårbudgeten 2015.**

- 259 Ett Sverige som håller ihop - vårbudgeten för 2015.
259 Vårbudgeten på 5 minuter.
264 Finanspolitikens inriktning.
267 2015 års ekonomiska vårproposition.
268 Vårändringsbudget för 2015.
269 Statens budget 2015 i siffror.
270 Skatteförslag i vårändringsbudgeten 2015.
274 Sammanfattning prognos för den ekonomiska utvecklingen.
276 Den statliga budgetprocessen.
278 Det finanspolitiska ramverket.
280 Bedömningen av finanspolitikens långsiktiga hållbarhet.
- 282 Regeringens proposition 2014/15:100 2015 års ekonomiska
vårproposition Förslag till riktlinjer.
282 Innehållsförteckning.
284 Tabellförteckning.
286 Diagramförteckning.
288 Förslag till lag om ändring i riksdagsordningen.
289 Tabeller.
- 319 Regeringens proposition 2014/15:99 Vårändringsbudget för
2015.
319 Innehållsförteckning.
321 Tabellförteckning.
321 Diagramförteckning.
322 Tabeller.
- 333 **Kapitel 6. Budgetdebatt i riksdagen 15 april 2015.**

Innehållsförteckningen i

Sven Winnell 31 januari 2014:

**Fel i skolor. Folkrorelser, Folkbildning och Studieförbund.
Utbildning och forskning. Vuxnas och 15-åringars kunskaper.
PISA. Civilsamhället. Kultursamhället.**
<http://winnell.com/omr36-39zzf.pdf> Klicka så kommer den.

Innehåll

Sida

- 5 **Katastrofal brist på lärare i NO-ämnena och matematik**
- 7 **Innehåll i : Sven Winnell 24 december 2013:** Socialdemo-
kraternas politik. Krav om bättre politik och bättre informa-
tion om politik. Krav om bättre samhällsinformation och bättre
skolundervisning. <http://winnell.com/omr36-39zze.pdf>
- 11 **Samhällplaneringens problem.**
13 Före skolan, i skolan och efter skolan.
14 Hur får man nu tag i den information man behöver? De
enklaste bitarna.
- 16 **Folkbildningsrådet och tio studieförbund.**
19 Nationalencyklopedins beskrivning av studieförbunden
6 januari 2014
21 Klassifikationssystem för verksamheter, med ABFs
studiecirklar 2012 inlagda.
- 30 **Folkbildning 2012**
30 ABF
31 FU Folkuniversitetet
31 Mbsk Medborgarskolan
32 Sfr Studieförbundet
32 SV Studieförbundet Vuxenskolan
33 Kommentarer till Studieförbunden

34	Folkrörelser. NATIONALENCYKLOPEDIN, 140106
36	Folkbildning. NATIONALENCYKLOPEDIN, 140106
40	Folkrörelser. Från Wikipedia folkrörelse
46	Om Folkbildningsrådet. Från Internet
51	Studieförbund. Studieförbund - Wikipedia
52	Folkbildningsförbundet Folkbildningsförbundet
58	ABF Arbetarnas bildningsförbund.
59	Folkuniversitetet
61	Medborgarskolan
63	Studiefrämjandet från Wikipedia.
65	Studieförbundet Vuxenskolan.
72	Kulturens studieförbund
74	NBV, Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet, Om NBV
79	Sensus studieförbund
82	Studieförbundet Bilda
86	Ibn Rushd Studieförbund Ett muslimskt studieförbund
87	Folkbildning 2012
87	ABF
95	FU Folkuniversitetet
101	Mbsk Medborgarskolan
111	Sfr Studiefrämjandet
135	SV Studieförbundet Vuxenskolan
145	KVB Kulturens bildningsverksamhet
147	NBV Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet
154	Sensus
161	Bilda
167	IR Ibn Rushd

170	Folkhögskolornas intresseorganisation
172	SCBs statistik. Från SCB 10 januari 2014.
172	Utbildning och forskning. Från SCB 10 januari 2014.
176	Universitet och högskolor. Utbildning och forskning.
176	Innehåll i: Sven Winnell 10 april 2012: Universitet och högskolor. Utbildning och forskning. http://winnell.com/omr40zh.pdf
183	Intervju: Unik undersökning om vuxnas kunskaper.
189	Kraftig försämring i PISA
191	<u>PISA 2012. 15-åringars kunskaper i matematik, läsförståelse och naturvetenskap</u> <u>RESULTATEN I KONCENTRAT</u>
192	Innehåll
192	Introduktion
195	Sammanfattning av Sveriges resultat i PISA 2012 och i ett längre perspektiv
196	Avslutande diskussion
204	Pisarapporten säger inget om vad som fungerar väl
206	Skolinspektionen
212	Kursplan - Samhällskunskap. Grundskolan.
214	Kursplan - Religionskunskap. Grundskolan.
215	Kursplan - Hem- och konsumentkunskap. Grundskolan.
216	Ämne - Samhällskunskap. Gymnasiet.
219	Ämne - Religionskunskap. Gymnasiet.
221	Utländska experter ska granska skolkrisen

- 222 **Civilsamhället.**
Alliansregeringen har placerat civilsamhället på politikområdet Utbildning och forskning.
Politikområdet Utbildning och forskning. omfattar det som finns på sidorna 106-128 i
Sven Winnell 27 november 2013: Regeringens, kommunernas och landstingens verksamheter i 22 politikområden den 27 november 2013. Andra delen med de sista 10 områdena.
<http://winnell.com/omr36-39zdz2.pdf>
- 222 Politikområdet Utbildning och forskning.
Utbildningsminister Jan Björklund ansvarar för...
- 223 Jämställdhetsminister och biträdande utbildningsminister
Maria Arnholm ansvarar för...
- 224 Sveriges kommuner och landsting
- 225 **Politik för det civila samhället** (Från utbildningsdepartementets hemsida)
- 228 **Regeringens proposition 2009/10:55 En politik för det civila samhället**
- 232 **Rörelser i tiden. Slutbetänkande av Utredningen om den statliga folkrörelsepolitiken i framtiden**
- 236 **Kultursamhället.**
Kultursamhället ingår i politikområdet för IT, information, kultur, religion, nöjen, idrott od.
Politikområdet för IT, information, kultur, religion, nöjen, idrott od. omfattar det som finns på sidorna 129-184 i
Sven Winnell 27 november 2013: Regeringens, kommunernas och landstingens verksamheter i 22 politikområden den 27 november 2013. Andra delen med de sista 10 områdena.
<http://winnell.com/omr36-39zdz2.pdf>
- 237 **Politikområdet för IT, information, kultur, religion, nöjen, idrott od.**
- 237 Lena Adelsohn Liljeroth Kultur- och idrottsminister
Kulturdepartementet.
Kulturminister Lena Adelsohn Liljeroths ansvarsområden...
- 239 [Stefan Attefall](#)...
- 240 Sveriges kommuner och landsting (Om kultur o d)...
- 241 **Kulturinstitutionerna och det civila samhället**
Rapport Kulturrådets skriftserie 2012:1
- 257 **MYNDIGHETEN FÖR KULTURANALYS**
Kultursamverkansmodellen
En första utvärdering Rapport 2012:1
- 260 **Ideellt arbete i kultursektorn En förstudie för Myndigheten för Kulturanalys**
Tobias Harding, FD 2012-10-12
- 269 **Myndigheten för Kulturanalys**
270 **SCB Kultur och fritid**
271 **Kulturrådet.**
275 **Information för utlänningar om Sverige och svenskarna.**

<http://wimnell.com/omr36-39zzf.pdf>: Sida 17:

<http://www.studieforbunden.se/studieforbund/statistik-och-fakta/verksamhetens-omfattning/>

Studieförbund

[Så arbetar studieförbunden](#)

[Studieförbunden och föreningslivet](#)

[#864 \(ingen titel\)](#)

[Finansiering](#)

[Statistik och fakta](#)

[Verksamhetens omfattning](#)

[Vilka är deltagarna?](#)

[Vad säger deltagarna?](#)

[ABF](#)

[Folkuniversitetet](#)

[Ibn Rushd](#)

[Kulturens](#)

[Medborgarskolan](#)

[NBV](#)

[Sensus studieförbund](#)

[Studiefrämjandet](#)

[Studieförbundet Bilda](#)

[Studieförbundet Vuxenskolan](#)

[Kultur](#)

[Lediga folkbildningsjobb](#)

[Webbkarta](#)

Verksamhetens omfattning

Antal aktiviteter

Under 2012 genomfördes i studieförbunden:

- 276 600 studiecirklar
- 59 600 aktiviteter inom verksamhetsformen ”annan folkbildning”
- 340 900 kulturprogram

Antal deltagare

Under 2012 hade studieförbunden:

- 1 747 100 deltagare i studiecirklar
- 707 800 deltagare i verksamhetsformen ”annan folkbildning”
- 1 798 510 deltagare i kulturprogram ([Kultur](#) [kulturprogram](#))

Studiecirklarnas ämnesområden

Studiecirklar genomförs i hundratals olika ämnen. Här är de ämnesområden som samlade flest deltagare under 2011:

Ämnesområde*

Andel av alla deltagare (procent)

– Musik, dans och dramatik	32,7 %
– Humaniora (språk, historia, livsåskådning)	18,6 %
– Konsthantverk	10,8 %
- Samhälls- och beteendevetenskap	6,7 %
– Personliga tjänster**	6,0 %
– Lantbruk, trädgård, Skog och fiske	5,3 %
– Bild- och formkonst	4,2 %
– Data	3,4 %
– Övriga	2,3 %

Sida 18:

Kulturprogrammets inriktning

Av de 340 900 kulturprogram som genomfördes 2012 var 129 200 föreläsningar och 123 500 sång/musik. Dessa två kategorier var de i särklass vanligaste.

* Det kan vara svårt att ämnesklassificera studiecirklar. Här används ämneskategorier anpassade till svensk utbildningsnomenklatur, med vissa korrigeringar för att bättre spegla verksamheten i studieförbunden.

** I ämnesområdet personliga tjänster inryms ämnen som matlagning, turism, friskvård, konsumentkunskap etc.

Källa: [Folkbildningsrådet](#)

2012: Antalet arrangemang och antalet deltagare i "folkbildning":

Ämnes-Beteckning	Antal Arr	Antal deltagare
ABF Summa samtliga ämnen	77 931	528 383
FU Folkuniversitetet	17 266	117 310
Mbsk Medborgarskolan	32 219	169 278
Sfr Studieförbundet	40 538	225 083
SV Studieförbundet Vuxenkolan	51 190	354 901
KVB Kulturens bildningsverksamhet	1 749	8 657
NBV Nykterhetsrörelsens bildningsverksamh.	20 579	104 294
Sensus	18 179	125 939
Bilda	14 884	102 062
IR Ibn Rushd	2 039	11 187
Summa deltagare		1 747 094

Vilka ämnen deltagarna studerade framgår av en sammanställning på 83 sidor längre bort i det följande, grundad på SCBs statistik för 2012.

Sida 20:

Sensus studieförbund, före 2002 [Sveriges kyrkliga studieförbund \(SKS\)](#); 2002 sammanslagen med [KFUK-KFUM:s studieförbund](#) och 2004 med [TBV](#). S. erbjuder studiecirklar, utbildningar, kurser och kulturarrangemang med fokus på livsfrågor och mångfald och samarbetar med såväl religiösa som fackliga och humanitära organisationer. Förbundet har 33 medlemsorganisationer på riksnivå och ett stort antal på regional nivå. S. bedriver sin verksamhet i samtliga av Sveriges kommuner och arrangerar ca 20 000 studiecirklar årligen.

Bilda, egentligen *Studieförbundet Bilda för kyrka och samhälle*, studieförbund bildat 1947 som *Frikyrkliga studieförbundet*; nuv. namn sedan 2003. År 2009 hade Bilda 44 medlemsorganisationer, dvs. frikyrkosamfundet och deras ungdomsförbund, ortodoxa och österländska kyrkor och ekumeniska organisationer. Förbundet erbjuder studiecirklar, kulturprogram och annan bildningsverksamhet. Tidskriften *Gyllene ax* utgavs 1997–2000. Sedan 2005 utges tidskriften *:kolon* med fyra nummer per år.

Ibn Rushd [-ruʃt] (efter *Abū al-Walīd Muḥammad ibn Aḥmad ibn Rushd*, se [Averroës](#)), studieförbund bildat 2001. Ibn Rushd är fr.o.m. 2008 ett statsbidragsberättigat studieförbund. Under förbundets första tid samarbetade det med studieförbundet Sensus. Ibn Rushd verkar för att stärka muslimer i Sverige och att ge ickemuslimer mer kunskap om islam; dess vision är att islam skall vara en självklar del av Sverige. Ibn Rushd samarbetar med merparten av de muslimska föreningarna i Sverige.

Förbundsstämman är högsta beslutande organ. Den väljer förbundsstyrelse och förbundsordförande. Förbundsrektor är Ibn Rushds högsta verkställande tjänsteman. Ibn Rushd är uppbyggt av förtroendevalda styrelser på regional nivå. Utöver den nationella styrelsen finns fem distriktsstyrelser. På nationell nivå har Ibn Rushd nio medlemsorganisationer, av vilka flertalet är muslimska.

Sida 29:

<u>ABF 2012. Det som mest intresserar.</u>	Antal deltagare
61 Hälso- o sjukvårdsverksamheter, o d.	24 448
64 Hushållsarbeten. Matlagning	20 331
651 Datoranvändning o d	27 671
658 Företagsekonomi, Arbetsmarknad. Arbetsmiljö	13 798
74 Konsthantverk, formgivning, slöjd. Inredning	75 201
75/76 Bildkonst.75 Måleri.76 Grafiskt	16 772
77 Foto	3 577
78 Musik (konserter o d 792)	95 786
7911-7913 Seder och bruk. Sociala miljöer	19 608
7914-7919 Film, radio, TV, mm	5 250
792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans	37 905
793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek	21 216
796/799 Sport, idrott o d.	23 400
80 Språk.	36 240
81 Litteraturvetenskap - litteraturhistoria.	4 171
82/89 Skönlitteratur på olika språk	18 069
91 Allmän geografi, reseskildringar	11 899
92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d	5 157
93/99 Allmän historia	16 754

<u>ABF 2012. Det som minst intresserar.</u>	Antal deltagare
1. Psykologiska och filosofiska verksamheter	6 982
2. Religiösa verksamheter o d	3 729
3. Politikvetenskaper och politiska verksamheter.	2 883
4 Sambandsforskningsverksamheter.	-
5. Naturforskning och matematikverksamheter.	5 094
60 Allmänt om teknologiska o ekonomiska verksamheter	-
62 Ingenjörsverksamheter (konstruktion o d)	3 322
63 Biologisk produktion. Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske	5 396
6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning	903
6525-6529 Militära verksamheter	-
653 Handelsverksamheter	44
654 Telekommunikationsverksamheter.	-
655 Förlagsverksamheter o d.	-
656 Transportverksamheter, resbyrå, lagring o d	2 900
657 Penningverksamheter. Finans. Försäkring. Skatter	208
659 Marknadsförings- och reklamverksamheter od	434
66/68 Tillverkning av varor	526
69 Tillverkning/ byggande av byggnader o anläggningar	-
7 Formgivning av fysiska och sociala miljöer.	992
70 Allmänt om konst och kultur.	4 009
71 Övergripande planering av fysiska miljöer. Klimat	-
72 Formgivning byggnader och anläggningar, arkitektur	104
73 Skulptur o d. Museiverksamheter, konstutställning	428
794 Spel. Skicklighets- och turspel Lotteri. Lotto. Tips	3 641
7951 Socialvård o d	-
7952/7956 Sociala miljöer o verksamheter i fysiska miljöer	3 293
7957 Undervisning o d	-
7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet	-
7959 Sociala miljöer o verksamheter i allmänna grupper o d	7 486
90 Tidningar, tidkrifter, journalistik	539

Sida 33:

Kommentarer till Studieförbunden

Studieförbunden skyltar inte med sina ursprung. De menar alla att de är opolitiska, men de som grundat förbunden har olika hemvist i den politiska skalan. Under årens lopp har de olika förbundens ägare kompletterats och förbunden är idag inte alla som de var i början.

De tio förbunden har i listan ordnade så att de fem första är de stora förbunden med ett brett innehåll som riktar sig till alla. Sedan kommer förbund med mer speciell inriktning: Kulturen, nykterhetsrörelserna, religiösa: svenska kyrkan mm, frikyrkor och katoliker o d, muslimer.

De fem första är ordnade i bokstavsordning och börjar med det största, ABF, grundat 1912, underklassernas, folkets, förbund. Sedan Folkuniversitetet, grundat 1942 av folk vid universiteten, akademiker, och kanske överklasser. Därefter Medborgarskolan, grundad 1940 av Högers ungsomsförbund, nu moderater. Så Studiefrämjandet, grundat 1959 av jordbrukareungdomar, nu med friluftsliv, natur, miljö och djurskydd, och sist av de fem stora: Vuxenskolan, bildat 1967 av landsbygdsförbund och nu i samarbete med centern, folkpartiet och LRF.

Förbunden är numera också kommersiella företag som måste se till att de "går runt", och försöker stjäla kunder från varandra. Strukturen på sortimentet av cirklar är ungefär samma i alla förbunden. Det skiljer i mängder. Hur det är med kvaliteten på lärare och handledare får man inte mycket information om. Och man kan förmoda att förbundens klassbakgrund och religiösa bakgrund spelar roll för cinklarnas innehåll och kvalitet.

Förbundens cirklar 2012 finns redovisade på 83 sidor i slutet i det följande. Där kan man studera hur olika förbunden är. De har också kurser, utöver studiecirkelarna, t ex för arbetslösa, som inte redovisas här.

I det följande behandlas:

Folkrörelser enligt NE, Nationalencyklopedin
Folkbildning enligt NE

Därefter från Internet:

Folkrörelser Från Wikipedia [folkrörelse](#)

Om Folkbildningsrådet [Startsida](#)

Studieförbund [Studieförbund - Wikipedia](#)

Folkbildningsförbundet [Folkbildningsförbundet](#)

ABF Arbetarnas bildningsförbund [START](#)

Folkuniversitetet [Här finns vi](#)

Medborgarskolan [Om Medborgarskolan](#)

Studiefrämjandet <http://www.studieframjandet.se/>

Studieförbundet Vuxenskolan [Om SV](#)

Kulturens studieförbund [START](#)

NBV, Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet [Om NBV](#)

Sensus studieförbund [Start](#)

Studieförbundet Bilda <http://www.bilda.nu>

Ibn Rushd Studieförbund (muslimskt) [START](#)

Folkbildning 2012. Studiecirklar i tio förbund.

Folkhögskolornas intresseorganisation [Hem](#)

SCB. Huvudmeny.

SCB. Utbildning och forskning.

Universitet och högskolor. Utbildning och forskning.

Vuxnas kunskaper. Internationell undersökning.

PISA. Internationellt om 15-åringars kunskaper

Skolinspektionen

Civilsamhället.

Kultursamhället

[Studieförbund 1 juni 2016](#)

[Så arbetar studieförbunden](#)

[Folkbildning med asylsökande](#)

[Studieförbunden och föreningslivet](#)

[Finansiering](#)

[Statistik och fakta](#)

[ABF](#)

[Folkuniversitetet](#)

[Ibn Rushd](#)

[Kulturens](#)

[Medborgarskolan](#)

[Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet, NBV](#)

[Sensus studieförbund](#)

[Studiefrämjandet](#)

[Studieförbundet Bilda](#)

[Studieförbundet Vuxenskolan](#)

[Kultur](#)

[Lediga folkbildningsjobb](#)

Ibn Rushds medlemsorganisationer

2016-03-18

Medlemsorganisationer:

- [Förenade Islamiska Föreningar i Sverige, FIFS](#)
- [Islamic Relief](#)
- [Islamiska Förbundet i Sverige, IFIS](#)
- [Islamiska Shiasamfundet i Sverige](#)
- Koranläsarnas Förbund
- [Islamiska Kulturcenterunionen i Sverige, IKUS](#)
- [Sveriges Muslimska Förbund \(SMF\)](#)
- [Sveriges Muslimska Scouter \(SMS\)](#)
- [Sveriges Unga Muslimer, SUM](#)
- [Eritreanskt Kulturforum \(EKF\)](#)

De berättar inget om sin ideologi. Det tyder på att de vill dölja den och inte visa att de är odemokratiska, bl a kvinnofientliga, männen kan ju nte ta en kvinna i hand. Sådana organisationer bör inte få bidrag från offentliga myndigheter, Pengar att spara för staten.

Från internet 1 juni 2016

Från den 1 januari 2016 heter de tio studieförbundens bransch- och intresseorganisation *Studieförbunden*.

Tio [studieförbund](#) med 374 medlems- och samverkansorganisationer, närmare 280 000 studiecirkelar och nästan 341 000 kulturprogram per år samlas hos oss för att stärka folkbildningens idé och dess ställning i samhället.

Vi utgör en naturlig och neutral mötesplats för kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan studieförbunden. Utmaningarna för studieförbunden är flera: att ha en fortsatt stark lokal närvaro – trots att de kommunala anslagen minskat kraftigt på senare år, att nå fler människor med folkbildningens pedagogik och metodik, att skapa mellanmänniskliga möten, demokratiska arenor och kulturell verksamhet.

Vi arbetar med att synliggöra folkbildningen och dess viktiga roll i samhället. Vi är också studieförbundens förhandlingspart och ingår gemensamma [avtal](#).

Som bransch- och intresseorganisation arbetar vi med [etik- och kvalitetsfrågor](#) för att skapa den legitimitet som folkbildningen behöver för att bevara och stärka sin ställning.

Studieförbunden bildades 1903, då under namnet *Folkbildningsförbundet*, och har sedan starten haft till uppgift att agitera för folkbildning och demokrati vilket är något vi fortsätter med.

Till en början bedrev Studieförbunden egen folkbildningsverksamhet, bland annat genom att arrangera föreläsningar och sprida litteratur genom mobila boklådor.

Studieförbunden är en av tre medlemmar i [Folkbildningsrådet](#), som bildades 1991 och som har i uppdrag att fördela statsbidraget till folkbildningen och följa upp dess användning. De två andra medlemmarna är RIO ([Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation](#)) och SKL ([Sveriges Kommuner och Landsting](#)).

Studieförbunden är medlem i [EAEA](#) (European Association for the Education of Adults) och [ICAE](#) (International Council for Adult Education).

DN MÅNDAG 30 MAJ 2016

“Stoppa radikaliseringen”

Det är en mycket obehaglig bild av muslimsk extremism i Sverige som blir synlig i Niklas Orrenius reportage i söndagens DN.

(Artikeln är mycket lång och krävande, den bifogas sist i det följande)

Han beskriver situationen i Örebro och Eskilstuna, och i förlängningen den djupa klyfta som skär rätt igenom dagens islam i Sverige och i hela världen: Ska religionen spridas fredligt eller med våld?

De radikaliserade bär ofta på en enorm vrede mot Sverige och väst, vilket också kommer till uttryck i Orrenius text. För många svenskar är det då en naturlig reflex att böja huvudet i skam och anta att de, som ”marginaliserade” och ”underordnade”, säkert har delvis rätt i sin ilska. Kanske är det hela rentav kolonialismens fel?

Men så behöver det förstås inte vara. En nazist får inte mer rätt i sin ideologi för att hen upplever sig vara förtryckt. Samma gäller en IS-förespråkare.

Det är dessutom svårt att tänka sig särskilt många samhällen genom världshistorien som varit mindre förtryckande mot minoriteter än det moderna Sverige. Vi har tvärtom erbjudit förföljda och hotade människor från hela världen fristad, utbildning, ekonomiska bidrag, religionsfrihet och alla möjligheter att förverkliga sina drömmar.

Nog finns anledning att vara kritisk mot delar av det samhällsbygget. Men att en ung människas situation i Sverige 2016 skulle vara ett

hållbart argument för att dra i krig för en extrem tolkning av sunni-islam är rent nonsens.

En sak som Niklas Orrenius reportage visar tydligt är att kampen mot radikaliseringen inte är något ”västs krig mot islam”. Det är annars en populär bild att föra fram från såväl vissa vänsterkretsar som organisationer som påstår sig tala för muslimer men bara omfattar en liten minoritet av dem.

Som reportaget visar sker striden inte sällan inom enskilda muslimska församlingar, som i Eskilstuna. Det finns gott om andra exempel på hur kampen mot radikaliseringen främst är en strid inom islam. IS är representant för en salafistisk ideologi där takfirismen, att anklaga någon för att inte vara en ”äkta” muslim spelar stor roll:

”Genom takfirismen rättfärdigar IS massmord på kurder, yazidier, shiamuslimer och sufier. Även sunnimuslimer kan dödas, om de inte ansluter sig till IS extrema idéer”, skriver Orrenius.

Med andra ord: när samhällen i väst slåss mot radikalisering är det också en kamp för alla de muslimer som riskerar att falla offer för dem som bara accepterar en enda tolkning av religionen.

Att vara eftergiven och ”förstående” för de radikaliserade innebär en relativisering av vidrigheter som kvinnoförtryck, mord på homosexuella och flammande antisemitism. Den som försvarar IS med kolonialismens massmord och övergrepp bekräftar våldsmännens världsbild.

Silkesvantar kan behövas, men de fungerar bara till en gräns. De som ansluter sig till IS kan inte bara betraktas som vilsna själar i behov av kärlek, jobb och försiktig omprogrammering. De är också en sorts

fiendesoldater, högst villiga att döda och dö för ett samhälle som går tvärs emot vårt eget. I deras idealvärld finns inga fria val, ingen yttrandefrihet, ingen jämlikhet mellan kvinnor och män, bara en enda religion och en enda tolkning av den.

Sverige har varit alltför naivt i förhållande till islamistisk radikalisering. Det måste vara slut med det. Vi kan till exempel inte trivialisera hederstänkandet genom att säga att det är samma patriarkat överallt. Ytterst få flickor utanför hederskulturen blir misshandlade av sin bror för att de rökt vattenpipa och därmed ”skämt ut familjen”, för att ta ett exempel från Vivalla ur söndagens reportage.

De extrema församlingarna, predikanterna och debattörerna har delvis slunkit under radarn. Den som varit med ett tag minns debatten om frikyrkoförsamlingen Livets ord på 1980- och 1990-talen – hela det offentliga Sverige debatterade och kritiserade gruppens syn på bland annat barnaga, bokstavstrogenhet och helande. Det var en viktig genomlysning. När betydligt värre övergrepp har begåtts konsekvent i konservativt muslimska miljöer har det varit tystare.

Kanske är klimatet nu på väg att förändras – det är i så fall mycket välkommet. Men det är svårt att glömma de debattörer som raljant viftat bort faran med radikaleringen. Arbete mot terrorister och hatpredikanter beskrivs i dessa sammanhang hånfullt med ord som ”Säpo jagar våldsbenägna muslimer i varenda buske”.

Det är bland annat den attityden som vi betalar för nu. Allra dyrast betalar de svenska muslimer som vågar ta strid mot IS och andra salafister.

DN 30/5 2016

DN MÅNDAG 30 MAJ 2016

”Vi satsar 300 miljoner på att bryta utanförskap”

“Tioårigt projekt. Vi har identifierat ett antal insatser för att motverka att människor hamnar i utanförskap och kommer gemensamt att arbeta med detta. Vi satsar särskilt på ungdomar i invandrartäta områden och på nyanlända med hög utbildning, skriver representanter för de vetenskapliga akademierna och Wallenbergstiftelserna.

Sverige står på stabil grund men vi har ett antal tydliga utmaningar framför oss. En av de mest kritiska, på både kort och lång sikt, återfinns inom utbildningsområdet. Alldeles för många i vårt land har hamnat i utanförskap och ännu fler riskerar att hamna där. Grunden till detta utanförskap finner vi ofta i en otillräcklig utbildning, bristande språkkunskaper, eller utbildning som inte är tillräckligt anpassad till förhållandena på den svenska arbetsmarknaden.

Vi som arbetar med kunskap i form av forskning och utbildning har den största respekt för komplexiteten i utmaningarna som det svenska samhället står inför. Vi inser att det inte finns några enkla lösningar och att det redan görs mycket viktiga och bra insatser. Men vi är övertygade om att samhällsutmaningar bäst löses när det finns en gemensam och brett förankrad bild av verkligheten och när många samhällsaktörer samverkar, alla med sina unika kunskaper, erfarenheter och perspektiv för att på bästa sätt hjälpa till att möta utmaningarna.

Universiteten, de vetenskapliga akademierna, och de statliga och privata forskningsfinansiärerna utgör en del av samhället som besitter viktig kunskap och som vill vara med och ta ansvar när samhället står inför stora utmaningar. Kungl. Vetenskapsakademien, Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, Svenska Akademien och Wallenbergstiftel-

serna har tillsammans valt att utifrån våra plattformar och förutsättningar aktivt och gemensamt bidra till arbetet med den stora samhällsutmaning som rör utbildningsnivå och utanförskap i landet. Delar av satsningarna kommer att göras i samarbete med universiteten i Göteborg och Stockholm.

Vi har identifierat ett antal insatser som vi tror kan ha en god inverkan på både kort och lång sikt. Våra gemensamma satsningar kommer att ske inom två områden.

1 För det första vill vi hjälpa till att stötta ungdomar i invandratäta områden där skolorna har stora utmaningar när det gäller integration. Avgörande för att ungdomar från dessa områden och skolor inte ska hamna i utanförskap i vuxen ålder är att de uppmuntras till fortsatta studier.

2 Det andra området vår satsning fokuserar på är kopplat till det stora antalet nyanlända som i dag står långt ifrån den svenska arbetsmarknaden. Vi kommer därför att satsa särskilt på den grupp av de nyanlända som har hög utbildningsnivå. För denna grupp gör vi ett antal insatser för att snabbare anpassa utbildningen till förhållanden och efterfrågan på den svenska arbetsmarknaden.

Totalt kommer satsningarna att pågå i upp till 10 år. Wallenbergstiftelsernas bidrag uppgår till 300 miljoner kronor för dessa program.

Den förstnämnda satsningen bedrivs i regi av Kungl. Vetenskapsakademien och innebär att sommarskolor i naturvetenskapliga ämnen startas för ungdomar i utsatta områden och för nyanlända skolelever. Intresserade nyanlända och svenska elever på gymnasieskolor får under två intensiva veckor arbeta tillsammans med fokus på naturvetenskapliga frågeställningar. För handledningen står lärare och forskare från skolor och universitet runtom i landet. Redan i sommar startar Vetenskapsakademien ett pilotprojekt med denna inriktning,

och under de närmaste åren bygger man ut satsningen så att ett par hundra elever varje sommar kan erbjudas denna möjlighet till spännande fördjupning.

Satsningen på att förbereda och underlätta för högutbildade nyanlända att ta steget in på arbetsmarknaden innefattar ett antal olika delar:

Den första utgår ifrån Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademiens satsning Jobbsprånget, som bygger på erfarenheter som skapats inom praktik-programmet Tekniskprånget. Jobbsprånget är ett praktikprogram för nyanlända akademiker med teknisk, naturvetenskaplig och ekonomisk utbildning. Programmet har som ambition att med, en samfinansiering från regeringen, sammanlagt under fem år ordna praktikplatser vid svenska företag för upp till 4 000 nyanlända akademiker.

Den andra delen drivs i regi av Sophiahemmet och är en rullande tremånadersutbildning för nyanlända läkare, tandläkare och apotekare. Den kommer att fungera som ett komplement till regeringens så kallade snabbspår. KTH kommer också att ges stöd för att starta en riktad uppdragsutbildning för nyanlända med målet att utbilda och förbereda IT-utvecklare och programmerare för den svenska arbetsmarknaden.

Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien i samarbete med Kungl. Vetenskapsakademien kommer också att få omfattande finansiering för att vidareutveckla och expandera sitt program Naturvetenskap och Teknik för Alla (NTA) så att det bättre kan anpassas för nyanlända barn.

Svenska Akademien kommer att engagera sig i en intensivutbildning i svenska som främmande språk för nyanlända barn och ungdomar i skolåldern. Insatsen är i form av ett treårigt utvecklingsprojekt av

kunskapsinriktad intensiv undervisning i svenska, med andra ord ett slags SFI med hög kvalitet för unga.

Utöver dessa satsningar kommer Wallenbergstiftelserna att stödja ytterligare ett antal projekt fokuserade på elever i utsatta områden. Till exempel kommer tillgängligheten till vetenskapscentret Universeum i Göteborg och Tekniska Museet i Stockholm att ökas betydligt för denna grupp. Dessutom kommer stöd att ges för att studenter vid universiteten i Göteborg och Stockholm ska kunna bidra med läxhjälpstöd för skolelever i utsatta områden. Wallenbergstiftelsernas satsning omfattar även integrationsprojekt samt initiativ för att anställa fler lärare i utsatta skolor.

Vi har, efter dialog med ett stort antal experter och samhällsaktörer, bestämt oss för att göra dessa satsningar kopplade till nyanlända och utbildning. Vi, de vetenskapliga akademierna och Wallenbergstiftelserna, gör bedömningen att vårt bidrag för att möta dessa samhällsutmaningar bäst ges inom utbildningssektorn och i samarbete med skolor och universitet. Vårt mål med dessa satsningar är att utbildningsnivån hos särskilt utsatta grupper ska öka samt att vi ska se ett snabbare och mer omfattande inträde på den svenska arbetsmarknaden för nyanlända med god utbildning.

Dessa satsningar är betydande, men räcker givetvis inte för att lösa alla problem. Vi hoppas dock att denna viljeyttring från centrala akademiska aktörer kan sporra till ytterligare satsningar inom detta område. Det här är vårt sätt att bidra till ett minskat utanförskap, genom att Sverige bättre tillvaratar hela talangbasen i vårt land.

Göran K Hansson, ständig sekreterare Kungliga Vetenskapsakademien

Björn O Nilsson, vd Kungl. Ingenjörsvetenskaps-akademien

Tomas Riad, tf ständig sekreterare Svenska Akademien

Peter Wallenberg Jr, ordförande Wallenbergstiftelserna “

Från **Sven Winnell 1 april 2016:**

Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Tillägg till utredningen 5 februari 2016.

<http://winnell.com/omr36-39zzzl.pdf>

Svenska politiker har ett par grundläggande uppgifter.

Att se till att alla barn och vuxna får den utbildning de behöver och att alla har pengar så att de kan leva ett anständigt liv.

Samtidigt måste de se till att fysiska och sociala miljöer får lämplig utformning och vartefter förbättras. Till den fysiska miljön hör klimatproblemen som kan leda till världens undergång.

Lag om folkskola för alla barn kom till 1842. De skulle lära sig läsa och skriva och bli religiösa i Luthers anda. Några få kunde få gå på gymnasium och universitet och bli tjänstemän i kyrka och stat.

De flesta bodde på landet och arbetade i lantbruk. I städer kunde de bli bodbiträden och hantverkare. När man skulle förflytta sig fick man gå, längre transporter fick vanligen ske med häst och vagn. Att resa utomlands var få förunnat. Tidningar började komma men annars fick man nyheter i kyrkan och på kyrkbacken. Föräldralösa barn såldes till lägstbjudande.

Det har ändrat sig mycket sedan dess. Alla svenska barn nu borde få lära sig utvecklingen i Sverige och världen i grova drag för tiden före 1842 och tydligare för tiden därefter. Det är synnerligen oklart hur det är med den saken.

1800-talet var ett utpräglat klassamhälle. Demokrati i formell mening infördes i Sverige när kvinnor fick rösta i de allmänna valen första

gången 1924. Sedan dess har det gått en utveckling till mer jämlikhet som fortfarande pågår i sakta takt.

Världen har förändrats. Stort när det gäller transporter och informationsteknik: bilar, motorvägar, superjärnvägar, jättelika godsfräkt, flygplan. radio, TV, internet, mobilnät, mobila bredband. e-post o s v. Handeln i världen och penningssystem har ändrat sig och alla människor i hela världen finns nu i en gemensam marknad med konkurrens mellan alla. Detta ställer krav på den svenska utbildningen.

När Göran Persson var statsminister kommunaliserade han skolan. Vad det innebär är komplicerat, men Göran Perssons främsta skäl tycks ha varit att flytta över kostnader från staten till kommunerna. Det har medfört försämringar.

Den borgerliga regeringen ändrade läroplaner m m för grundskolan och gymnasiet. Friskolor har införts där vinsten kan tyckas vara viktigare än utbildningens kvalitet.

För att utbildningen i grundskolan och gymnasiet ska bli bra måste kommunerna ha kompetens, pengar och vilja att ordna undervisningen.

Många kommuner är små och har inte råd att ha tillräckligt kunniga tjänstemän och anser sig inte ha råd med tillräckligt bra lärare, har otillräckliga vikarier och obehöriga lärare. De politiska partierna tycker olika.

Den nya rödgröna regeringen har många problem. Undervisningsminister Gutav Fridolin (MP) ansvarar för grundskolan och gymnasiet. I departementet har han två S-ministrar, en för universitet, högskolor och forskning, och en för annan utbildning.

Men utbildningsproblemen rör också andra departement. I alla politikområden finns problem med utbildningar.

Arbetsmarknadsministern har problem, bl a med arbetsförmedlingen som ska se till att de arbetslösa inte får för stora arbetslöshetsersättningar, men också ska ordna med utbildningar för arbetslösa. Näringsministern ska se till att näringarna blir bra.

Kulturministern har hand om radio, TV, tidningar, bibliotek, konst och underhållningsbranchen som innehåller mycket utbildningsaktiviteter. Reklam är en stor branch för utbildning.

Barnens uppfostran vid sidan av skolorna, före skolåldern och senare är en stor faktor för utbildningen.

Utbildningsproblemen rör inte bara grundläggande utbildning utan vidareutbildning under hela livet, isynnerhet med hänsyn till den globala konkurrensen.

Det första lärarnas fackföreningar kom med när utbildningsproblemen började bli särskilt stora nu på senare år var att lärarnas löner borde höjas. Men lärarna blir inte bättre för att lönerna höjs. De behöver vidareutbildning och lärarutbildningen vid högskolor och universitet måste bli bättre, men där utbildar de för läroplanerna. Om läroplanerna inte blir bättre blir lärarutbildningen inte bättre och lärarna inte bättre.

Det finns skäl att granska alla läroplaner för grundskolan och gymnasiet. I tidningsartikeln den 11 januari 2016 "Pseudoteorier jämföras med etablerad vetenskap" nämns att i skolverkets kommentarer till läroplanen för grundskolan framställs naturvetenskapen som en ideologi bland andra. En relativistisk kunskapssyn har fått fotfäste i skolvärlden och den lämnar skoleleverna skyddslösa. Skolan måste vara tydlig med vad vetenskapen säger, skriver fyra forskare och debattörer.

Grundskolan och gymnasiet

Kursplaner Grundskola

Här ordnade enligt klassifikationssystemet för verksamheter :

108	<u>Samhällskunskap</u>
2	<u>Religionskunskap</u>
51	<u>Matematik</u>
53	<u>Fysik</u>
54	<u>Kemi</u>
57	<u>Biologi</u>
62	<u>Teknik</u>
64	<u>Hem- och konsumentkunskap</u>
74	<u>Slöjd</u>
75-77	<u>Bild</u>
78	<u>Musik</u>
796/799	<u>Idrott och hälsa</u>
802	<u>Engelska</u>
803	<u>Modersmål</u>
803	<u>Svenska</u>
803	<u>Svenska som andraspråk</u>
803	<u>Teckenspråk för hörande</u>
804+	<u>Moderna språk</u>
91	<u>Geografi</u>
93-99	<u>Historia</u>

Gymnasiegemensamma ämnen

Engelska
Historia
Idrott och hälsa
Matematik
Naturkunskap
Religionskunskap
Samhällskunskap
Svenska/svenska som andraspråk

Gymnasiet. Programstruktur och examensmål

[Start](#)

[Läroplaner ämnen & kurser](#)

[Gymnasieutbildning](#)

[Gymnasieskola](#)

[Programstruktur och examensmål](#)

[Barn- och fritidsprogrammet](#)

[Bygg- och anläggningsprogrammet](#)

[Ekonomiprogrammet](#)

[El- och energiprogrammet](#)

[Estetiska programmet](#)

[Flygteknikutbildningen](#)

[Fordons- och transportprogrammet](#)

[Handels- och administrationsprogrammet](#)

[Hantverksprogrammet](#)

[Hotell- och turismprogrammet](#)

[Humanistiska programmet](#)

[Industri tekniska programmet](#)

[Marinteknikutbildningen](#)

[Naturbruksprogrammet](#)

[Naturvetenskaps-programmet](#)

[Restaurang- och livsmedelsprogrammet](#)

[Samhällsvetenskaps-programmet](#)

[Samiska näringar](#)

[Sjöfartsutbildningen](#)

[Teknikprogrammet](#)

[Tågteknikutbildningen](#)

[VVS- och fastighetsprogrammet](#)

[Vård- och omsorgsprogrammet](#)

Om utbildning i skolan. (Sid 75 i zzz)

Vilka möjligheter har svenska folket att förstå partiets beskrivningar av sin politik?

Man får då återgå till det svenska utbildningsväsendet. Det finns inga andra krav om att svenskarna ska följa med utvecklingen än att man ska gå igenom grundskolan. Om man har lärt sig det som står i grundskolans läroplaner är man redo att rösta - så får man uppfatta det. Äldre personer som gått i äldre skolor med äldre läroplaner får rösta, men kan naturligtvis inte tillräckligt för att göra det.

Före skolåldern finns inga krav om utbildning, man räknar med att föräldrarna uppfostrar barnen. För dagis och förskola finns vissa krav. Krav om barn finns i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och i Barnkonventionen.

Regeringen ska utreda om barnkonventionen bör bli svensk lag. Regeringen vill ta reda på hur tillämpningen av lagar och andra föreskrifter överensstämmer med barnkonventionen och tillsätter därför en utredare, Anita Wickström. Den särskilda utredaren ska även analysera för- och nackdelar med att inkorporera barnkonventionen, det vill säga om den ska gälla som svensk lag. - Barnets rättigheter behöver stärkas i vårt land. Även om vi tycker att vi gör mycket rätt enligt barnkonventionen så finns det anledning att förstärka barnets rättigheter på flera områden, säger Maria Larsson.

Grundskolan regleras med läroplanerna. I den läser alla om religion, men något ämne om filosofi och psykologi finns inte, ämnen som gäller tänkandets och kunskapens historia och ämnen som gäller hur människor fungerar psykologiskt sett. Grundskolan ska vara allmän-

bildande och innehålla allt man behöver, men gör det inte.

Före andra världskriget gick cirka 5 % av årskullarna på gymnasiet som då var allmänbildande, men inte hade filosofi och psykologi som obligatoriskt. Uppskattningsvis kanske 20 % av dem på gymnasiet läste detta, dvs cirka 1 % av årskullen läste filosofi.

Nu är gymnasiet huvudsakligen till för yrkesutbildning, men kanske fortfarande 1 % av årskullarna läser filosofi och psykologi.

På högskolor och universitet läses de ämnena bara då det behövs i yrkena. Om man räknar med att 1 % läser det kommer man till att 99 % av dem på universitet och högskolor blir fackidioter.

I de 22 politikområdena finns anledning att kommentera hur grundskolan tillgodoser kunskapsbehoven i områdena.

Som tur är följer många svenskar, trots dålig skolgång, med i det som händer och sker.

Klart är att grundskolans ämnen Samhällskunskap, Religionskunskap och Hemkunskap behöver förbättras med hänsyn till vad man behöver. Likaså Samhällskunskap och religionskunskap på gymnasiet. Där skulle det också vara bra med ett ämne Hemkunskap, men om det inte finns plats för det borde Samhällskunskapen kunna ökas på med viktiga hemkunskapsproblem.

Högervridningen, våldet och allt annat elände gör att man måste förbättra undervisningen i skolan. Religionskunskapen bör ändras till Religion och levnadskunskap, Samhällskunskapen behöver bli mycket bättre och Hemkunskapen behöver utökas. Med rätta förbättringar blir barnen lyckligare som barn och sedan som vuxna och demokratin förbättras.

Religion och levnadskunskap. (sid 84 i zzz)

Tanken med att bygga ut religionsämnet är att religionsämnet är litet och skulle tåla en komplettering. Litet är kanske ämnet i Sverige, men det är stort i världen, stort i Mellanöstern, Nordafrika och andra länder med Islam, stort i USA med bl a högerextrema religiösa fundamentalister som hotar ruinera USA, stort i Sydamerika och stort i de flesta länder utom Norden och kommunistiska länder som Ryssland och Kina. I Sverige förekommer religiösa problem bland invandrare. I Ryssland har religion trätt fram efter Sovjetunionens fall. Påvedömet är kvar.

Religioner har i Sverige på senare tid blivit mer problematiska än tidigare. Religioner behöver en motvikt bestående av filosofi och psykologi o d som föreslås som komplettering i ämnet Religionskunskap i grundskolan. Även på gymnasiet behövs samma kompletteringar.

Gymnasiegemensamma ämnen: Engelska, Historia, Idrott och hälsa, Matematik, Naturkunskap, Religionskunskap, Samhällskunskap, Svenska/svenska som andraspråk.

Förr fanns högre allmänna läroverk. Cirka 5 % av årgångarna barn gick där och resten i folkskolan. På gymnasiet kunde finnas en lektor som var präst och hade hand om religionsundervisningen (kristendom var ämnet då). Han skötte också undervisningen i filosofi, som bestod av tre ämnen: filosofi, logik och psykologi.

Filosofiämnet var inte obligatoriskt, i en klass på reallinjen med 25 elever kunde det vara bara två som läste filosofi. Filosofiämnet är fortfarande inte obligatoriskt på gymnasiet och hela efterkrigstiden har en stor del av dem som gått där och efteråt på högskolor och universitet inte fått någon utbildning i filosofi och psykologi. Många av dem har blivit chefer och män i staten - utan utbildning i filosofi och psykologi,

men väl i religion. Det är inte bra. Det gamla filosofiämnet är nu uppdelat på filosofi och psykologi.

De första gymnasierna kom till i början på 1600-talet och hade då uppgiften att förbereda för prästutbildning och utbildning av tjänstemän i staten. Religion hade en stark ställning. Den allmänna folkskolan kom till 1842 och sköttes till en början i stor utsträckning av präster och andra kyrkans män. Barn skulle bli religiösa med kristlig tro. Gymnasierna utvecklades vartefter med nya ämnen, reallinjer tillkom, och flickor fick börja gå på gymnasierna på 1920-talet. Biskoparna var högsta chefer för läroverken. Med tiden togs biskoparnas ledarskap bort.

Folkskolan växte vartefter och de nuvarande grundskolorna och gymnasierna kom till i slutet på 1900-talet. Statskyrkan har avskaffats och och kristendomskunskapen har ändrats till religionskunskap. Man får nu inte undervisa i religion så att barnen blir religiösa utan bara om religion.

Man bör komma ihåg att religioner med gudars styrningar tillkom under forntiden och att deras betydelse har minskat och nu mer och mer ersätts av demokrati där människorna är ansvariga för styrning och utveckling. Religionerna är visserligen ännu av stor betydelse, men de är i dagens situation ändå av marginell betydelse.

Att i Sverige ha ett obligatoriskt ämne som bara handlar om religion är att tillmäta religionerna för stor betydelse. Viktigare är världsliga problem och kunskaperna om dem förtjänar större uppmärksamhet. Att komplettera religionsämnet med mer aktuella saker är lämpligt. Det gör att ämnets beteckning Religionskunskap inte passar utan bör ersättas av något mer rättvisande.

Man kan inte bara ändra till "Livsåskådning", "Filosofi" eller "Psykologi", det blir för snävt och missvisande.

Ämnet Samhällskunskap har sina lärare utbildade på Statsvetenskapliga institutioner, Det som behöver tillkomma ligger närmare religionerna och därför kan det vara bra att lägga det tillkommande tillsammans med religion, i ett ämne Religion och levnadskunskap.

Om religionsämnet ombildas till ett ämne med filosofi och psykologi kommer det ämnet att innehålla många universitetsämnen. Av ämnena kan man anse att religionen var först och om man lägger ämnena i en kronologisk och logisk ordning kan man börja med religion:

Religion och levnadskunskap. (Barnen lär också föräldrarna)

1. Religionskunskap.
2. Filosofihistoria.
3. Idé-och lärdomshistoria.
4. Vetenskapshistoria
5. Utbildnings- och skolhistoria.
6. Skolverkets läroplan för grundskolan.
7. Arkiv-och bibliotekskunskap.
8. Individernas kunskaper och erfarenheter.
9. Framtidsplanering. För Sverige och världen för kroppsliga och psykiska förhållanden och fysiska och sociala miljöer, med samhällsbeskrivning, sambandsforskning och demokratins krav.
10. Estetik och värderingar.
11. Livsåskådningar och världsåskådningar. Världsbilder.
12. Psykologi. Biologisk psykologi. Kognition. Utvecklingspsykologi.
13. Socialpsykologi.
14. Sociologi och informationskunskap.
15. Logik och vetenskapsteori.
16. Etik och moral.
17. Konsten att inte ha tråkigt. (Tillägg 18 feb 2014)
Ämnet bör utformas i flera alternativ passade till utbildningsnivåerna. Enklare för lägre klasser och mer utvecklade för högre.

Kursplan - Samhällskunskap, Grundskolan.
36-39zs.pdf Även zzz.pdf sidan 414

“Människor har alltid varit beroende av att samarbeta när de skapar och utvecklar samhällen. I dag står människor i olika delar av världen inför både möjligheter och problem kopplade till globalisering, interkulturella relationer och hållbar samhällsutveckling. Kunskaper om samhället ger oss verktyg så att vi kan orientera oss och ta ansvar för vårt handlande i en komplex värld.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet samhällskunskap ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om hur individen och samhället påverkar varandra. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla en helhetssyn på samhällsfrågor och samhällsstrukturer. I en sådan helhetssyn är sociala, ekonomiska, miljömässiga, rättsliga, mediala och politiska aspekter centrala.

Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att se samhällsfrågor ur olika perspektiv. På så sätt ska eleverna utveckla förståelse för sina egna och andra människors levnadsvillkor, betydelsen av jämställdhet, hur olika intressen och åsikter uppstår och kommer till uttryck och hur olika aktörer försöker påverka samhällsutvecklingen.

Undervisningen ska ge eleverna verktyg att hantera information i vardagsliv och studier och kunskaper om hur man söker och värderar information från olika källor. Genom undervisningen ska eleverna också ges förutsättningar att utveckla kunskaper om hur man kritiskt granskar samhällsfrågor och samhällsstrukturer. Eleverna ska vidare ges möjlighet att utveckla kunskaper om samhällsvetenskapliga begrepp och modeller.

Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar förtrogenhet med de mänskliga rättigheterna och med demokratiska processer och

arbetssätt. Den ska också bidra till att eleverna tillägnar sig kunskaper om, och förmågan att reflektera över, värden och principer som utmärker ett demokratiskt samhälle.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utifrån personliga erfarenheter och aktuella händelser uttrycka och pröva sina ställningstaganden i möten med andra uppfattningar. Därigenom ska eleverna stimuleras att engagera sig och delta i ett öppet meningsutbyte om samhällsfrågor.

Genom undervisningen i ämnet samhällskunskap ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- * reflektera över hur individer och samhällen formas, förändras och samverkar,
- * analysera och kritiskt granska lokala, nationella och globala samhällsfrågor ur olika perspektiv,
- * analysera samhällsstrukturer med hjälp av samhällsvetenskapliga begrepp och modeller,
- * uttrycka och värdera olika ståndpunkter i till exempel aktuella samhällsfrågor och argumentera utifrån fakta, värderingar och olika perspektiv,
- * söka information om samhället från medier, internet och andra källor och värdera deras relevans och trovärdighet,
- * reflektera över mänskliga rättigheter samt demokratiska värden, principer, arbetssätt och beslutsprocesser. “

Tillägg i mars 2016 om undervisningen i Religion och levnadskunskap och Samhällskunskap.

För de svenska barnen är det viktigt att de får kunskaper för de fyra roller de har , A1, A2, B1 och B2.

A.Huvudroll: allmän levnadsroll lekmannaroll-fritidsroll.

- A1:** att i största allmänhet leva med kropp och psyke i de fysiska och sociala miljöerna med de möjligheter och innanför de ramar som ges av de politiska styrningarna.
- A2:** att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas levnadsförhållanden, som beror av de fyra ovan nämnda faktorerna.

B. Biroll: förvärvslivsroll-expertroll-yrkesroll.

- B1:** att hitta lämplig plats i de gemensamma förvärvslivssystemen och göra arbetet med hänsyn till egna egoistiska krav.
- B2:** att sköta arbetsuppgifterna i förvärvsarbetet med hänsyn till vad de övriga samhällsmedlemmarna kan begära att få utträttat i den gemensamma arbetsfördelningen.

Utbildningen i samhällskunskap bör utgå från systemet för mänskliga verksamheter, som är en fullständig samhällsbeskrivning.

Förbättringar av undervisningen i de två ämnena är av stor betydelse för kultur och demokrati. Demokrati- och kulturministern har anledning att övertyga utbildningsministrarna om vikten av förbättringar.

Det är särskilt viktigt för invandrare att de får en bra samhällsbeskrivning som utgår från svenska förhållanden och också innehåller beskrivningar om samhällen utanför Sverige, så att invandrarna får kunskaper som passar till deras speciella förutsättningar.

Slutsats:

Grundskolor och gymnasier måste ge barnen kunskaper om sig själva och sina beteenden och världens problem så att de kan leva väl ihop med andra och med demokratin kan förbättra levnadsförhållandena för sig själva och alla andra.

Religioner ger gammalmodiga bilder av världen och om hur man bör bete sig, som inte fungerar idag. Religionsämnet bör utvidgas till att omfatta levnadskunskap om hur man kan utveckla sig själv och om hur man bör samverka med andra.

Ämnet om samhällskunskap måste göras mer fullständigt i både grundskolor och gymnasieskolor. Kunskaper i hemkunskap bör förbättras i grundskolorna och förmedlas också i gymnasierna.

Det här gäller de svenska barnen och också de nyanlända, invandrarna, för vilket det är särskilt viktigt att läroplanerna ger en bra modern utbildning i de nämnda ämnena, som passar till deras speciella förutsättningar.

Utbildningen ska direkt hjälpa de enskilda individerna och hjälpa dem att på politisk väg förbättra välfärden för alla.

DN LÖRDAG 4 JUNI 2016

“Ärans och hjältarnas språk

Jag ser ut från bussen och häpnar: Barristaan, Treat, Sandys Fridays, Bull & Bear, Lagerhaus, Coop. Svenska språket har försvunnit – och språkvetarnas tal om utveckling gör mig bara mer fundersam.

Då och då sitter jag på bussen mellan Norrtull och Stureplan och eftersom jag är den sista fria människan – alltså utan mobiltelefon – har jag gott om tid att vara där jag är i stället för virtuellt någon annanstans. Som nästan den ende i bussen kan jag i lugn och ro ägna mig åt att beundra det vackra Stockholm.

Vad jag ser är jag nöjd med. I vad som är långt mer än ett halvt århundrade har min barndomsstad längs denna sträcka förblivit nära nog oförändrad. Byggnader, gatornas sträckning, den majestätiska Engelbrektskyrkan i sin osannolika höjd, också flera träd där jag som slyngel ristade något i barken. Bara stadens människor från då är borta eller böjda och skruppna till oigenkännlighet, men inget att göra något åt då ett människoliv är försvinnande kort jämfört med vad en stad kan hoppas på.

Och ändå är det något som inte är som förr och det tog mig tid att upptäcka vad det var. Det handlar om hur Stockholm uttrycker sig i skrift: i skyltar, i sin ljusreklam eller affischering. Det svenska språket är borta. Det har nästan utplånats. Eller borde jag skriva förträngts? Jag ser ut från bussen och häpnar över vad jag ser och läser.

Håll i er nu! Barristaan, Treat, Sandys Fridays, Bull & Bear, Lagerhaus, Coop (låt vara med Konsum på sladden), Hair Style Education, Zara Home, Subito, Love all. Serve all, Brot, La Taberna, Harlyday, Café Nistro, Pub the Doors, Caffè Bar Cucina, Berg Gallery, Nice frozen Cocktail, Nikon, Peak Performance, Savanahs, Coffehouse by George, plötsligt en språklig hybrid som Lilla Garden (indisk restau-

rang) eller rena mystifikationerna som Via Vai, Go Choo eller Nam Kang.

Jag skulle kunna fortsätta länge till, ett och annat har jag dessutom kanske inte återgivit helt korrekt, men en anständig tidning ägnar sig inte åt textreklam. Slående är att Wasa Rör AB, Herrekipering, Tehuset Java eller Dahlbergs Bilskola 80 år (dessa 80 år – i många år – som neonreklam) framstår som språkliga artefakter från en annan tid. Men i vår verkar det inte längre finnas någon plats för det språk i vilket de hör hemma.

Spetsar jag öronen och försöker lyssna till samtalen – inte i bussen utan mellan passagerarna och deras mobiltelefoner – kan jag höra hur ett främmande språk, som alltid tycks vara engelska, har nästlat sig in i svenskan. Inte bara enstaka ord utan hela fraser och vändningar, av mitt öra uppfattade som organiskt inbäddade i modersmålet. Det gör mig fundersam. Där jag bor vore något liknande otänkbart. I Wien håller det lokala språket stånd mot engelskan.

Någon invänder att tyskan är ett så mycket större språk än svenskan. Men just detta är min poäng. Ty kan ett litet språk som vårt tillåta sig att så sorg- och aningslöst umgås med andra och större? Utan att riskera att just själv försvinna, i bästa fall reduceras till folkloristiskt idiom eller ornament på någon fasad?

Ibland hör eller läser jag vad våra språkvetare har att säga om saken. Det gör mig ännu mer fundersam. I stället för om risken att försvinna talar de om språkets utveckling. Varje förändring, språkliga fusioner eller nyskapelser, presenteras nästan alltid som berikande, som den kreativitet eller fantasi som bör bejakas. Dialekter och rinkebysvenska skulle demonstrera att vårt modersmål lever och har hälsan.

För egen del tror jag det är en förenkling av vad som är långt mer motsägelsefullt och problematiskt än så.

Ty små språk – och svenskan är ett mycket litet språk – dör ofta ut. Ideligen. I en globaliserad värld sker det nästan dagligen, som på Nya Guinea. Ibland tar det längre tid, som med svenskan i Finland. Men eftersom språk sällan försvinner per dekret eller för att vi får tungan skuren ur munnen lägger vi sällan märke till det förrän det är för sent.

Större delen av mitt liv har jag levt långt bort från den svenska som är det enda språk jag någorlunda behärskar och som med åren blir allt sämre. Hemma i Wien får jag nöja mig med att läsa och skriva svenska; modersmålet har jag i ögat och i handen, nästan aldrig i munnen eller i örat. Det är inte särskilt mycket. Följaktligen blir min svenska allt stelare, alltmer blodfattig och benägen till minnesförlust.

Och ändå är denna svenska det enda språk jag har. Min tyska är säkert långt bättre än den engelska mina svenska medpassagerare på bussen tror sig tala, men den räcker inte till; den låter mig inte bli mer än ett slags evig gäst i den tyska (eller österrikiska) verkligheten. Det är också anledningen till att jag personligen oroar mig över den svenska i Sverige som blir alltmer lös i köttet, uppblandad och approximativ. Ty det är det enda instrumentarium jag besitter för verklig förståelse och för gemenskap med mina medmänniskor, något som förutsätter den klarhet och precision som tillåter oss att mena sam-ma sak med vad vi säger eller skriver.

Vill vi inte slå vakt om sådant kan vi lika gärna helt byta språk. Men det är förstås bara en lek med ord. Dagens svenskar skulle inte ens kunna börja sin egen vardag med engelska. Vad heter gräddfil på engelska? Eller nagelfil? För att nu inte tala om de begrepp som ligger till grund för vår moderna civilisation och som vi väl litet till mans tvekar om också på årens och hjältarnas språk.

Richard Swartz richard.swartz@chello.at

Richard Swartz är journalist, författare och fristående kolumnist i Dagens Nyheter. “

DN SÖNDAG 29 MAJ 2016

“Att strida för IS kan i Vivalla framstå som en karriärväg bland andra

Örebro och Eskilstuna. Två välordnade mellansvenska städer. Men under ytan finns den religiösa extremismen. IS-anhängare hotar andra muslimer. Förtvivlade föräldrar ser sina barn resa till Syrien. DN:s Niklas Orrenius berättar om den religiösa radikaliseringen i Sverige.

Av Örebrostadsdelen Vivallas 7 200 invånare har ett tjugotal unga män och kvinnor åkt till Syrien eller Irak för att ansluta sig till IS eller andra jihadistgrupper.

En av dem är Mohamed Qadar, som antas ha dödats i augusti förra året. Hans Instagramkonto @dundergullan finns kvar, och ger en inblick i en ung svensks radikaliseringsprocess.

Örebro moskés ledning beskylls av imamen i grannstaden Eskilstuna för extremism, men tillbakavisar anklagelserna. Ett litet gäng IS-anhängare svärta ner moskéns rykte, menar moskéns vd.

Synen på extremism och IS skapar just nu stora motsättningar i en rad svenska muslimska församlingar. ”I Eskilstuna är det värre att som muslim säga att man är emot IS än att man är för IS”, säger Abshir Osman, en politiker som hotats flera gånger efter att ha uttryckt oro för extremism.

1. ÖREBRO

Våren 2015 skrev en grupp mammor från Örebrostadsdelen Vivalla ett brev till den svenska regeringens dåvarande samordnare mot extremism, Socialdemokraternas förra partiledare Mona Sahlin.

”Vi är föräldrar vars ungdomar åkt i väg till Syrien. Vissa har dödats och andra lever. Vi vet inte vad de gör eller varför de åkte dit. Det var tragiska händelser som påverkade alla våra familjemedlemmar på ett sätt som vi inte kan beskriva med ord.”

Ett tjugotal unga kvinnor och män från Vivalla har åkt till Irak och Syrien för att ansluta sig till IS eller andra jihadistgrupper. Det stora antalet jihadister per capita gör Vivalla unikt i Sverige. Nästan alla som växer upp här vet någon som åkt för att ansluta sig till den sunni-muslimska terrororganisation som anser sig skapa en muslimsk stat genom att med våld kuva oliktankande och införa extrema sharialagar.

Det som på andra håll är något ruskigt man hör om på nyheterna – att strida för IS – kan i Vivalla framstå som en karriärväg bland andra. Syrienresenärerna blir ibland till mytiska figurer bland ungdomar här. Det vävs legender kring dem och deras öden.

På medeltiden var Vivalla en bondby. Livet kretsade kring Gud och kyrkan. Åkermarken tillhörde Örebro kloster. På 1500-talet kom reformationen och Gustav Vasa konfiskerade jorden till kronan. Men religionen fortsatte att vara viktig i Vivalla.

1605 föddes diktaren och äventyraren Lars Wivallius här. Han var son till en bonde och hette från början Lars Svensson. Sitt nya efternamn tog han från byn där han växt upp.

Lars Wivallius var en rastlös ung man. Utfattig bluffade han sig fram på kontinenten, låtsades vara adelsman, hamnade i fängelse. När han slapp ut skrev han sitt främsta bidrag till den svenska litteraturhistorien: "Klage-Wijsa, Öfwer Thenna torra och kalla Wååhr".

Den långa dikten är en sorts bön som uttrycker poetens längtan efter vårvärme och glädje, efter duggregn, grönska och "skön Nächtergals sång". Wivallius är ytterst ödmjuk inför Skaparen:

*"Wij hafwe
o Gudh
tigh syndat emoot
Förlåt oss bristerna swåra"*

När dagens Vivalla byggdes i slutet av 1960-talet var Gud inte längre så viktig. Sverige var inne i en stark period av sekularisering. Religionen hade ingen framträdande roll när det nya svenska samhället planerades, modernare än någonsin.

Vivalla ingick i miljonprogrammet, den svenska statens satsning på att bygga "en miljon bostäder på tio år" som den formulerades i Socialdemokratiska arbetarepartiets politiska riktlinjer år 1964. Det här var en tid då Socialdemokraterna vann alla svenska val. Hur styret av Sverige skulle gå till kunde i stort sett formuleras på S partikongresser.

När Vivalla planerades var tanken att undvika tidigare miljonprogramsmisstag. Området skulle inte kännas som någon alienerande betongöken. Därför satsade man på låga tvåvåningshus, med mycket växtlighet emellan. Ambitionen var hög: bilfria gårdar, naturkänsla och bra samhällsservice i centrum. När de 2 400 lägenheterna stod klara 1970 blev Vivalla riksbekant. Aldrig tidigare hade det i Sverige byggts ett helt hyresbostadsområde med enbart låga hus.

När jag 45 år senare besöker Vivalla finns trivselkänslan kvar. De låga husen ser mysiga ut, med varmt upplysta fönster. Men rädslan ligger strax under ytan. För SVT:s lokallnyheter berättar en man i området om kristna i Vivalla som inte vågar julpynta av rädsla för muslimska extremister. Även vanliga muslimer är rädda för IS-sympatisörerna i Vivalla, berättar mannen.

– Många känner att det inte finns något annat att göra än att flytta.

Oron finns även i IS-sympatisörernas familjer. Vivallamammorna skriver:

"Vi tror att många ungdomar kommer att bli inspirerade av dem som har åkt samt av IS propagandafilmer. Det vi ser är skrämmande. Vi ser arbetslösa ungdomar som är frustrerade och som hänger på fel sida. IS och andra kriminella grupper kan utnyttja ungdomarnas frustration och vi måste reagera och ta till snabba åtgärder, annars förlorar vi många ungdomar."

En av de mest omsusade jihadisterna från Vivalla är Mohamed Qadar, född 1986. En fotointresserad svensksomalier med förkärlek för rena, avskalade kompositioner och motiv i klara färger.

På sitt Instagramkonto @dundergullan har han postat hundratals bilder och korta filmklipp. En kägla av solljus som träffar Örebro moskés djupröda bönematta. Örebro slott, speglat i Svartån. Skrattande barn som kastar snöboll mellan Vivallas huslängor. En imam med vacker röst under fredagsbönen.

I maj 2015 reste Mohamed Qadar för att ansluta sig till IS. Enligt vad hans mamma berättat för polisen var planen att han skulle arbeta som fotograf för IS, ta bilder och göra filmer som terrororganisationen kunde använda i sin propaganda. I augusti, tre månader efter avfärden, kom dödsbudet från Syrien. ”Ännu en IS-örebroare död”, löd rubriken i Nerikes Allehanda.

Mohamed Qadars Instagramkonto @dundergullan ligger fortfarande kvar på nätet. Ofta publicerade han texter där också: tankar om Vivalla, om knark, om religion, om samhället. Det är tydligt att han lade mycket tid och kraft både på fotograferandet och skrivandet.

Jihadister litar sällan på medier eller västerländska myndigheter. Därför har vi få berättelser och vittnesmål från vad som rör sig i huvudet på de unga svenskar som lockas av IS. Det gör kontot @dundergullan extra intressant. Det är ett fönster rakt in i en svensk IS-anhängares vardagsliv.

När Mohamed Qadar reste hade tre Vivallakillar dött i Syrien. Han kände dem alla. En av dem var hans egen lillebror, Liban. @dundergullan beskrev de tre döda som ”salihiiin”, ett arabiskt ord som betyder rättrogna och gudfruktiga människor:

”Älskar er alla bröder. Må Allah förena oss i Paradiset med Liban, Farah o Ahmed o alla andra salihiiin.”

23-åriga brorsan Liban hade dödats i januari 2015 i norra Irak. Jämnåriga kompisen Farah dog nästan samtidigt. I yngre dagar hade de spelat fotboll tillsammans i lokala laget Vivalla Stars.

Den tredje dödade Vivallabon var 25-åriga Ahmed Barre, ännu en vän från Vivalla. ”May Allah accept you Barre”, skrev Mohamed Qadar när budet om Ahmed Barres död kom i februari 2015. På @dundergullan-kontot la han upp en vacker bild på sin kompis, som i en vit kaftan promenerade i motljus med silhuetten av Vivalla centrum i bakgrunden.

Mohamed Qadar blev inte avskräckt av sin brors och kompisarnas död. Han planlade sin resa under samma vår som hans mamma var med och skrev brev om farorna med IS och extremism till Mona Sahlin.

Han reste tillsammans med två yngre kompisar från Vivalla, en tjej och en kille. 22-åriga Yasmin Said Ahmed ville återförenas med sin man, som tidigare rest ner för att strida med IS. 23-åriga Amin Ghezali var bror till Vivallas mest kände invånare: Mehdi Ghezali som suttit fängslad på Guantánamo.

Det var inte lätt för trion att ta sig till Syrien. När de försvann hade anhöriga i Vivalla slagit larm till svenska myndigheter och bett om hjälp: Snälla, stoppa våra unga från att ansluta sig till IS. De unga örebroarna blev en internationell nyhetsstory när svenska myndigheter agerade. ”Sweden asks Turkey for help finding ISIS-bound nationals”, skrev Reuters i ett telegram.

I maj 2015 stoppades Mohamed, Yasmin och Amin minst två gånger av turkisk gränspolis. De jagades av polis på grekiska semesterön Kos, men lyckades ta sig in i Turkiet en tredje gång och nådde till slut sitt mål: Syrien.

Under resan mot Syrien våren och sommaren 2015 fortsatte Mohamed Qadar att fotografera och posta bilder på @dundergullan-kontot. Vänner, familj och Säpo kunde på nätet följa örebroarnas försök att komma till kriget. En bild på en båt med grekisk flagga. Ett foto på ryggtavlan av en ung man som tittar mot några berg i fjärran, med Mohameds kommentar: ”#TheDream”. Och så, när de till slut nått fram till Syrien: en kvällsbild av unga män med ryggsäckar som rör sig framåt i terrängen.

I augusti nåddes Mohamed Qadars föräldrar av nyheterna att även deras äldste son hade dödats. En gång hade de flytt från Somalia, för att slippa krig. Nu hade kriget tagit både Liban och Mohamed, trots att de växt upp i det fredliga Sverige. Fyra av deras söner hade åkt för att slåss. Bara två av dem levde.

– Föräldrarna har jobbat så hårt för att få sina barn att inte åka. Så gör de ändå det, säger Mahdi Warsama från föreningen Afrikas horn där många somaliesvenskar är medlemmar.

Mahdi Warsama minns att Mohamed Qadar var arg på honom efter att Liban dödats. Han gillade inte att Mahdi Warsama uttalade sig i medier, och yttrade kritik mot IS och Vivallaborna som åkte för att strida.

– Han sa till mig: ”Du sviker min brors döda kropp”.

Budet att även Mohamed dödats kom till familjen via sociala medier, berättar Mahdi Warsama. Familjen gick in i en sorgeperiod.

– Någonstans tror jag att de hoppas att han fortfarande lever.

Mamman meddelar via Mahdi Warsama att hon inte orkar tala med mig om sina söner. När jag ringer pappan i familjen Qadar vill han inte heller prata. En gång intervjuades han om sina barn av tidningen Expressen. Det var hösten 2014, när Liban hade åkt tillbaka för att strida för andra gången. Pappan berättade att han flera gånger frågat sina söner om de ”intresserar sig för Islamiska staten”.

– De har sagt ”nej, nej”. Men jag förstår att de inte säger något till mig. De vet att jag är emot allt som IS står för.

Pappan grubblade mycket över hur rekryteringen går till. Vem gav hans söner pengar och inspiration att resa till Syrien?

– Det är någon som hjärntvättat våra barn, sa pappan.

Expressens reporter talade även med en av hans söner, en bror till Mohamed som tidigare stridit i Syrien men som kommit tillbaka. Varför ville han och så många andra i Vivalla ansluta sig till IS?

Han var ovillig att svara. Han sa att han inte litade på medier eftersom journalister inte ”lägger upp det som man sagt det”. Budskapet kommer inte fram ”till hundra procent”.

– Därför är det så svårt för er att få tag på de grabbarna, sa Mohamed Qadars bror till Expressen.

På Instagram var det lättare att kommunicera. Inget filter. Ingen journalist som tolkade. Bara ens egna bilder och ord som man själv valde.

År 2014 postar Mohamed Qadar flera idolporträtt på Olof Palme, bland annat en bild av den nu mördade statsministern i en talarstol, med Socialdemokraternas röda ros i handen. ”Palmes Sverige är borta”, skriver Mohamed senare i vrede när han blivit gripen av polisen och tvingats lämna urinprov för narkotika. Fotot till texten visar en kvinnlig polis i reflexväst med ogillande min.

En annan av Mohameds Instagrambilder visar en tom pillerkarta med den narkotikaklassade värktabletten Tramadol som ligger på blöt asfalt i Vivalla. Texten på engelska handlar om friden som kommer med ett opiatrus:

”Thoughts drift like ocean weeds and vanish in the distance. You sadly need that when you live in an area with 60% unemployment and everything that comes with it, compared to the national average of 8%.”

Hösten 2014 postar han en IS-flagga och öppna hyllningar till ”Islamic State”. I januari 2015 skriver han om ett möte i Irak, när hans bror och en annan svensk hade träffat en tredje svensksomalisk jihadist, Abu Bilal. Det hade varit märkligt att höra svenska språket talas bland alla IS-krigare:

”’Välkomna’, Abu Bilal said in a language as misplaced as a lamb would be amongst a flock of wolves, ‘till Islamiska Staten.’”

Året innan han reser publicerar Mohamed Qadar allt fler korancitat och bilder från Örebro moské. Han skriver uppskattande om ett gäng unga muslimska killar som enligt honom ”satte stopp för Vänsterpartiets representanter” när de ville komma in i moskén: ”Vi kan tyvärr ej låta er passera. Vi dyrkar Gud här.”

Den snart 30-årige IS-sympatisören uttrycker förståelse för ungdomarnas uppgivenhet och förakt. Politiker behandlar unga Vivallakillar ”som horbarn de fått utanför äktenskapet” skriver han och påminner om fattigdomen, hopplösheten och arbetslösheten.

Vivalla, skriver Mohamed Qadar, är ”tredje världen i första”.

Inne i Vivalla köpcentrum har närpolisen Fredrik Malm sitt kontor. Han har en pigg, sportig aura och öppen blick. En kortklippt polis i fyrtioårsåldern som pratar om att han gillar att cykla till jobbet och bli stannad av Vivallabor som känner honom och vill snacka.

– Att växa upp som ungdom i Vivalla innebär att man tydligare än på andra håll måste ta ställning för eller emot kriminalitet. För eller emot droger. För det kommer du att komma i kontakt med. Det kommer att finnas som en alternativ karriärväg. Ett sätt att tjäna pengar på.

Barnteckningar på väggen, pärmar i hyllorna. Fredrik Malm har haft sitt kontor i Vivalla i sju år. Som polis här måste man klara av att bli ”verbalt avklädd”, säger han.

– Många ungdomar försöker få dig ur balans genom att testa lite gränser. Blir du rädd om vi säger att vi vet var du bor? Men jag har alltid varit ”visst, välkomna hem, men kom när jag är vaken så kan vi snacka.”

Ungdomarna i Vivalla vill ha bekräftelse. De pepprar sin närpolis med frågor. Jobbar du bara här för att du får pengar för det? Du säger att du bryr sig, men visa det då. Fredrik Malm försöker vinna förtroende genom ”att gå lite utanför ramarna för vad som är polisiärt”. Som att läsa sagor för barn på biblioteket.

– Då tyckte väl vissa att ”inte ska polisen sitta och läsa sagor”. Men då har man frälst de femåringarna. De kommer ihåg det fortfarande. Och nu är de 7–8 år. Och då har man den relationen.

Han minns vad länspolismästaren sa när han började: närpoliserna i Vivalla ska ”se till att det inte växer upp nya bankrånare här”.

– Han kunde väl inte i sin vildaste fantasi kunna tänka sig att vi skulle jobba med att förebygga terrorism, säger Fredrik Malm med ett snett leende.

Men så är det nu, berättar han.

– Fram till hösten 2013, början av 2014 tyckte nog jag att det här var ett ansvar för Säpo. Men under hösten där och i början blev det ett lokalt problem, beroende på att föräldrar började bli oroliga.

När föräldrar till jihadister först började höra av sig till Fredrik Malm för att be om hjälp så blev han ställd. ”Vad kan ni göra från polisen?” undrade föräldrarna.

– Jag svarade då att ”vi kan inte göra någonting”. Det var ett misstag att uttrycka sig så. De upplevde att polisen gör ingenting.

Det var 2013, när de första resenärerna åkte från Vivalla till Syrien. Ett gäng killar i 25-årsåldern, berättar Fredrik Malm. Han såg inte hur man skulle kunna stoppa Syrienresorna, rent juridiskt.

– Om någon väljer att åka utomlands, så väljer de det. Kan vi bevisa att de är på väg för att kriga – då kanske man hade kunnat hitta någonting i det. Men att bevisa det när någon bara drar iväg till Turkiet... då var det svårt. Plus att ofta kom de här samtalen från föräldrarna inte innan. De kom ju när de redan hade åkt.

Fler och fler Vivallabor blev jihadister. Och de blev allt yngre. År 2015 började de första tjejerna åka till Syrien, säger Fredrik Malm.

– Det var en trend som gick över både Sverige och Europa. Killarna som har blivit rekryterade och är där och krigar har ju blivit lovade någonting. Kanske pengar, men även kvinnor. Och de kvinnorna fanns ju inte där. Så då var man tvungen att fylla på.

De kvinnor som först anlände från Europa till Syrien var duktiga rekryterare för andra flickor och kvinnor, enligt Fredrik Malm. De chattade med tonåringar i Vivalla och på andra håll, lockade med ett spännande liv.

– Som flicka här är man ofta mycket mer hårt hållen än vad killarna är. I en sådan här stadsdel märker du det kvällstid. Det är inte många tjejer ute. När det gäller sportaktiviteter är det alltid killar. Många av tjejerna här lever ju sina liv på nätet. Och har kanske sin största frihet där. Framför allt om du växer upp i en hederskontext.

Fredrik Malm känner till fem tjejer från Vivalla som åkt eller försökt åka till jihadistmiljöer i Syrien. Han beskriver dem som hårt hållna unga kvinnor som försöker hitta sin identitet och som vill stå på egna ben.

– Vi pratar om tjejer som håller på att bli vuxna och kanske inte har möjligheten att ventiler sina tankar. Man försöker hitta sig själv. De yngsta som jag känner till har varit 15 år.

Han berättar om hur IS-rekryterare på nätet chattar med flickor och ”groomar” dem att bli mottagliga för terrorgruppens extrema budskap.

– I den konversationen handlar det ibland om religion, om att ha den rätta tron och sådana grejer. Till slut säger den här personen ”tycker dina föräldrar så här?” och får svaret att nej, det tycker de inte. Nä, men då har de ju inte den rätta tron. Så slår man in en kil mellan barn och förälder.

Fredrik Malm berättar om en av tjejerna från Vivalla, som blev hindrad att åka till Syrien när hon var på väg till flygplatsen.

– Hon är i dag gift på en annan ort. Om hon har valt det själv, eller om familjen har löst det på det viset, det vet jag inte. Många ska ju liksom

ändå giftas bort på något sätt.

Den 22-åriga svensksomaliern Yasmin Said Ahmed, Mohamed Qadars reskompis, stämmer inte riktigt in i bilden av en hårt hållen tjej som anslutit sig till IS för att hon vill stå på egna ben. Hon reste för att återförenas med sin man, som redan 2013 lämnade Vivalla för att kriga i Syrien.

När Yasmin Said Ahmed stack ljög hon och sa att hon tänkte hälsa på en kompis i Stockholm. Hennes vänner och familj hemma i Sverige blev chockade när de insåg att hon i stället rest för att bli en del av IS terrorsekt. Nu har de fått veta att hon träffat sin man och att hon fött parets första barn i Syrien.

Under uppväxten i Linköping var Yasmin Said Ahmed ombytlig och lättpåverkad. Ena veckan var hon ”supervänster”, nästa vecka var hon konservativt blå. En religiös period när det var viktigt för henne att gå i slöja och att be kunde följas av en tid när hon sa att hon inte orkade bry sig. Hennes uppväxt var inte särskilt sträng och föräldrarna lät henne bestämma ganska mycket om sitt eget liv.

När hon var nitton år gifte hon sig och flyttade till Vivalla. Hennes make var en fem år äldre man som ”fick alla varningslampor att blinka”, enligt en vän. Han var auktoritär och visade antidemokratiska åsikter. Hösten 2013 reste han till Syrien och deklarerade att han inte tänkte komma tillbaka.

Yasmin Said Ahmeds vänner undrade varför hon inte skilde sig när mannen reste för att ansluta sig till IS. Nu vet de svaret. Om man är osäker på sina åsikter så kan IS radikala islamism verka lockande eftersom den säger sig ha svaret på alla samhällsproblem, resonerar en av Yasmins gamla vänner.

– Det är en politisk paketlösning. Jag tror tyvärr att hon är en övertygad anhängare. Det handlar inte om ett hjärntvättat offer utan om en ung kvinna som gjort ett medvetet val.

I april 2015 blev en ung kvinna i Vivalla misshandlad av sin bror för att hon rökt vattenpipa. Därmed hade hon skämt ut familjen och skadat familjens heder, enligt vad hon själv berättade i polisens förhör.

Tjejen som blev misshandlad var syster till IS-krigarna Mohamed och Liban Qadar, och brodern som slog henne var också jihadist. Han hade åkt till Irak eller Syrien år 2013 och skadats svårt när en pansarvagn sköt mot ett hus där han befann sig. Han opererades för sina skador i Turkiet och reste sedan hem till Örebro för vård och rehabilitering.

Enligt tingsrättsdomen hade han gått hem till sin systers lägenhet efter att han fått reda på att hon hade rökt vattenpipa hemma hos en gemensam vän.

Först såg han till att systemns lille son var i ett annat rum. Sedan slog han henne i ansiktet och på kroppen med en leksaksgolv-mopp av plast. När den gick sönder fortsatte han misshandeln med en leksaksdamm-sugare och sina knytnävar. Innan han lämnade lägenheten sa brodern till sin syster att han tänkte komma tillbaka och slå henne varje kväll.

Efter en natt med svåra smärtor ringde systemn polisen. En patrull tog vittnesmål och fotograferade hennes blåmärken och bulor. Brodern greps efter fredagsbönen i Örebro moské.

Några dagar senare ville eller vågade hon inte längre medverka i utredningen. Hon sa till polisen att hon var orolig för vad som skulle hända nu när hon anmält eftersom ”klanen brukade hantera sådana händelser”. Hon teg sig igenom tingsrättsförhandlingen.

Rätten dömde ändå brodern för misshandel och olaga hot. Polisförhör och dokumentationen av skadorna räckte som bevisning mot den förre Syrienresenären. Straffet blev skyddstillsyn.

Fredrik Malm gillar Vivalla och tycker att bilden av området kan bli alltför onyanserad. Han försvarar ofta Vivalla och dess invånare. Men hos stadsdelens konservativt patriarkala familjer möter han ibland en syn på kvinnor och flickor som han har svårt för, och som han inte alltid vet hur han ska hantera. Vissa föräldrar sätter alltför snäva ramar runt sina flickor och begränsar deras frihet, anser han.

– Som på sommaren: en pappa och en liten kille kommer i shorts och linne och efter kommer en mamma och en dotter fullt påpälsade. Det finns ingen chans för flickan att leka på samma sätt i de kläderna.

Ett minne som gnager i honom är när han och en kollega skulle hämta en ung man som var misstänkt för brott.

– Mamman sa först att han inte var hemma, sedan sa hon att han låg och sov. Då sa jag ”kan du gå upp och väcka honom” och då sa hon att ”nej, det kan jag inte, det får jag inte”.

Då gick Fredrik Malms kollega upp och väckte den misstänkte. Själv stod han kvar på nedervåningen och började leka med några av familjens småbarn, en tjej och en kille som var nyfikna och tyckte det var spännande med polisen.

– Plötsligt kommer mamman med en sjal och sätter på flickan. Då uppfattar jag det som att det beror på att jag är man. Men dottern är bara fem år. Det börjar så tidigt i hur man fostras. Det är den miljön. Jag känner mig inte hemma när jag är i den typen av boenden.

Fredrik Malm betonar att han inte är motståndare till huvudbonader, religiösa eller andra. Men det kändes, tyckte han, som om den fem-åriga flickan blev sexualiserad när mamman satte på henne en sjal bara för att det kom en man på besök.

Det kan låta paradoxalt, men det kringskurna livet som vissa tjejer har i Sverige kan göra dem mer mottagliga för lockrop från IS i Syrien, tror Fredrik Malm. Även om det som väntar hos IS handlar om förtryck och utnyttjande kan det på avstånd verka som ett äventyr, ett sätt att komma bort från familjens hårda övervakning.

När det gäller killarna som åker från Vivalla för att kriga med IS ser det annorlunda ut. De har inte sällan ett stökigt förflutet med knark, rånförsök och stölder. Fredrik Malm blir inte riktigt klok på hur Vivallajihadisternas religiösa engagemang egentligen ser ut. Det framstår som oregelbundet i polisinspektörens ögon.

– Visst, du kämpar för att få en plats i paradiset. Men är du helt ärlig nu? Droger är ju också haram (förbjudet).

Enligt Säpo har ungefär en tredjedel av de svenska Syrienresenärerna en dokumenterat brottslig bakgrund. En av dem är 23-åriga Amin Ghezali, Mohamed Qadars resesällskap. När han var 18 år fastnade han och två kompisar i tullen vid Öresundsbron med två kilo hasch och tre automatpistoler. Tingsrätten ansåg att det inte gick att bevisa vem av de tre som hanterat haschet. Amin Ghezali dömdes för grov smuggling för sin pistol, men slapp undan fängelse på grund av sin låga ålder. Sedan dess har han dömts för flera nya brott som stöld, narkotikabrott och vapenbrott

Amin Ghezali är alltså lillebror till Mehdi Ghezali, som greps bland al-Qaida-sympatisörer i gränstrakterna mellan Pakistan och Afghanistan i slutet av 2001. Han överlämnades till USA och hölls fången på Guantánamo i över två år. Guantánamo är en flottbas som ligger på mark som USA hyrt av Kuba i över hundra år. Efter 11 september-attentaten 2001 inrättades ett fångläger för misstänkta terrorister där, ett juridiskt svart hål där USA:s militär ostört kunde tortera människor i jakt på information.

Örebroaren Mehdi Ghezali anklagades aldrig formellt för något brott. När han fick åka hem till Sverige sommaren 2004 berättade han att han blivit torterad av den amerikanska militären. Den då 25-årige Ghezali svarade undvikande på pressens frågor om vad han ansåg om al-Qaida-ledaren Usama bin Ladin:

– Jag känner honom inte som person och därför kan jag inte döma honom.

Den amerikanska militären skrev ett utlåtande om Mehdi Ghezali innan han släpptes: ”Han anses enkel att manipulera, blir gärna influerad av andra och kommer att vara mycket sårbar inför försök att rekrytera honom till framtida terroristaktiviteter”.

Sommaren 2009 greps Mehdi Ghezali på nytt i Pakistan tillsammans med den 28-åriga svensken Munir Awad och flera andra. De misstänktes av pakistanska myndigheter för att förbereda terrorverksamhet. Munir Awads 19-åriga svenska fru och deras tvååriga son fängslades också. Efter sex veckors påtryckningar från svenska UD släpptes de fyra svenskarna och fick åka hem till Sverige.

2010 greps Munir Awad i Köpenhamn efter flera månaders spanings-samarbete mellan svensk och dansk säkerhetspolis. Tillsammans med två svenskar och en tunisier hade han förberett ett terrorattentat mot Jyllands-Postens redaktion – tidningen som publicerade Muhammed-karikatyterna 2005. Munir Awad avtjänar nu ett tolvårigt fängelse-straff.

Mehdi Ghezali bor fortfarande i Vivalla. De senaste åren har han pluggat till elektriker, och även kört lite taxi.

Våren 2014 dömdes han till tio månaders fängelse för grovt bedrägeri, eftersom han köpt en ny fyrhjulsdriven Nissan pick-up med släp utan att betala. Under hösten 2013 körde han utomlands med bilen – bland annat till Belgiens huvudstad Bryssel och stadsdelen Molenbeek, som precis som Vivalla fostrat många jihadistter. Flera av de islamistiska terrorister som under 2000-talet legat bakom blodiga attentat i Europa har bott i Molenbeek.

Mehdi Ghezali levde i Bryssel under flera månader. Han ordnade även så att en annan bil, en VW-skåpbil, kördes ned från Sverige till Bryssel. I december 2013 flög han hem, och lämnade bägge bilarna kvar i Bryssel.

Till Örebro-polisen som utredde bilbedrägeriet sa Mehdi Ghezali att han lämnat bilarna kvar i Bryssel eftersom okända personer krävt att få dem som betalning för spelskulder.

– De hotade döda mig, sa han i polisförhören.

Polisens utredare misslyckades med att få honom att berätta varför han åkt just till Bryssel. Han sa bara att han bott hos ”kompisar”.

- Vad levde du av? frågade Örebro-polisens förhørsledare.
- Med dem jag bodde med, svarade Mehdi Ghezali.
- Hur mycket pengar hade du med dig?
- Vet inte, kommer inte ihåg.

Mehdi Ghezali säger sällan särskilt mycket, enligt Fredrik Malm. Hans lillebror Amin är mer snackig. När han fortfarande bodde i Vivalla och Sverige kunde han bli aggressiv och fientlig mot polisen.

– Någon gång bad han mig dra åt helvete. Men då kom han och bad mig om ursäkt. Sedan hade han en period när han var lite mer kontaktsökande.

Kanske, funderar närpolisen, borde han ha sett tecknen på att Amin var på väg att sticka.

– Jag besökte fredagsbönen i moskén när jag hade möjlighet, och träffade honom där ibland.

Veckorna just innan han reste för att försöka ta sig till Syrien slutade Amin Ghezali att hälsa på Fredrik Malm när de möttes. Han var nog inne ”någon slags process av att försöka isolera sig”, tror polismannen i dag.

– Om någon ny betar sig på det viset kommer jag nog aktivt att försöka söka upp den personen.

Enligt Säpo har runt 300 svenskar rest till Syrien och Irak för att ansluta sig till islamistiska grupper. 130 av dem har tillbaka till Sverige. Flera av dem finns i Vivalla. Att hålla koll på återvändarna och hitta dem som kan utgöra ett hot är Säkerhetspolisens viktigaste arbete just nu, enligt Säpochefen Anders Thornberg. I Säpos årsbok som publicerades i mars 2016 kan man läsa:

”De som överlever och väljer att återvända har samlat på sig ny kunskap, nya kontakter, sänkt sin våldströskel och kan bli statusgestalt för andra extremister. De återvändare som fortfarande anser att ideologin är korrekt fortsätter troligtvis att verka i Sverige inom stödverksamhet eller radikalisering. En del är traumatiserade eller ångerfulla. Ett fåtal utgör ett attentatshot.”

Lars Vilks rondellhundsteckningar har höjt hotnivån mot hela Sverige, enligt Nationellt centrum för terrorhotbedömning (NCT), som är en samarbetsgrupp mellan Säpo, FRA och Must, Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten. Kombinationen av Vilks hund och närvaron av blågula soldater i Afghanistan är olycklig ur ett strikt

säkerhetsper-spektiv.

”Just handlingar som uppfattas kränka islam tillsammans med militär närvaro i muslimska länder är bland de mest hotdrivande faktorerna för Sverige i dag”, säger NCT:s chef Mats Sandberg i Säpos årsbok.

Säpo säger sig ha stoppat två planerade terrordåd från militanta islamister i Sverige under 2014 och 2015. Planeringen för attentaten var i ett ”långt framskridet skede”. Det var inte återvändande från Syrien som låg bakom dem, vilket enligt Säpo visar vikten av att arbeta brett och inte enbart stirra sig blind på IS-resenärer.

Örebro har en särskild koppling till Lars Vilks och hans rondellhund. Det var här protesterna mot teckningen drog igång på allvar år 2007, när Nerikes Allehanda tryckt Vilks Muhammedhund intill en ledare till yttrandefrihetens försvar. Ett par hundra muslimer från Örebro moské demonstrerade utanför NA:s redaktion och uppmanade till bojkott av tidningen.

Nyheten om den svenska Muhammedhunden spreds snabbt i den muslimska världen. I Pakistan brände demonstranter svenska flaggor och en docka av Fredrik Reinfeldt. De höll upp plakat med budskap med krav på att Lars Vilks skulle dödas: ”Down with Sweden. Death to Larish”. Irans president Mahmoud Ahmadinejad fördömde Vilks och Nerikes Allehanda.

Örebromoskéns vd Jamal Lamhamdi var nöjd över ha varit med och mobilisera en lokal proteströrelse. Samtidigt växte en oro inom honom. De internationella reaktionerna började bli överdrivna och

farliga, tyckte han. När arabiska medier ringde så bad han dem att ligga lågt.

– Vi hanterat det här i Örebro, sa jag. Vi sa att Sverige står för tolerans och öppenhet och att vi pratat med tidningen, och att de beklagat. Vi försökte dämpa det ute i världen. Vi ville inte att det skulle bli värre.

Men elden hade blivit för stor för att den skulle gå att kontrollera. En morgon i mitten av september fick Jamal Lamhamdi ett samtal från en utländsk journalist. Han ville berätta om en ljudfil som släppts av den då al-Qaida-knutna terrorgruppen ISI – Islamiska staten i Irak. På inspelningen uppmanade organisationens ledare Omar al-Baghdadi rättrogna muslimer att döda Lars Vilks. Terroristledaren lockade med en belöning på 100 000 amerikanska dollar och erbjöd en bonus på 50 000 dollar om Vilks slaktades ”som ett lamm”, det vill säga fick halsen avskuren.

Jamal Lamhamdi hörde journalisten i luren säga att även Ulf Johansson, Nerikes Allehandas chefredaktör, hade fått ett pris på sitt huvud.

– Baghdadi hade sagt att han skulle ta hand om Nerikes Allehanda. Alla som var inblandade i publiceringen skulle avrättas, säger Jamal Lamhamdi.

Fredrik Malm hade inte börjat jobba i Vivalla när al-Qaida hösten 2007 utlyste belöningen till den som mördar Lars Vilks och NA:s chefredaktör Ulf Johansson. Som polis i Örebro fick han i uppdrag att vakta lokaltidningens chefredaktör.

Under händelselösa arbetspass i chefredaktörens trapphus funderade han på om inte alla säkerhetsåtgärder var en smula överdrivna. Skyddet av Vilks och Johansson var en så stor apparat. Vad spelade det egentligen för roll vad någon terroristledare i Irak sa? Detta var Örebro, tänkte Fredrik Malm.

I dag tror han att han hade reagerat annorlunda och förstått allvaret bättre. Utvecklingen de senaste åren har visat att det finns svenska extremister som både har idéerna och förmågan att genomföra ett terrordåd på hemmaplan.

– Det krävs ju egentligen bara någon som tar tag i stafettpippen, säger Fredrik Malm.

När Mohamad Qadar fick reda på att hans bror Liban hade dödats i Syrien postade han en bild av Örebro moské i morgonsol på sitt Instagramkonto. Till bilden skrev han ett citat från sin favoritroman, bestsellern ”Shantaram” av Gregory David Roberts:

”...because of a shared belief or presentiment that they would die violently and they would die young.”

Den sista bilden på @dundergullan-kontot lades upp i augusti förra året, samma månad som familjen i Vivalla fick budet att Mohamed Qadar inte levde längre. Den visar en muskulös skäggig man – inte Mohamed – som sitter med en nyfödd bebis i famnen. Bildtexten lyder:

”Med ett vemodigt leende sa han ’Din farsa lämna dig här och han klicka till paradiset.’”

2. eskilstuna

I Eskilstuna stora moské tar en 75-årig vitskäggig imam vid namn Leif Abd al Haqq Kielan emot. Imamen är ensam kvar i byggnaden, en gammal Rikets sal som köpts av Jehovas vittnen.

Abd al Haqq Kielan skakar på huvudet åt moskén i grannstaden.

– Det är sorgligt att säga det. Men Örebro moské styrs av salafister och extremister. Och samma gäng har försökt ta över moskén här också.

Abd al Haqq Kielan är sedan många år en av Sveriges mest kända muslimska företrädare. Han hette Leif Karlsson när han växte upp i Eskilstuna på 1940-talet. Som ung man på 1960- och 70-talen var han en sökare som läste massor av kurser vid universiteten i Lund, Göteborg och Stockholm: kinesiska, sanskrit, filosofi, konsthistoria och indologi.

En resa till Marocko 1963 med några kamrater blev inkörsporten till den muslimska världen. Leif Karlsson förälskade sig i landet och började allt mer intressera sig för islamisk kultur och religion. På ett antikvariat hittade han ett exemplar av Koranen i svensk översättning.

I slutet av 1970-talet fick han ett lärarjobb i Stockholm, han skulle utbilda utländska dataexperter på Ericsson i svenska. Några pakistanska ingenjörer gjorde stort intryck. De hade en djup, innerlig tro.

Ibland lämnade de lektionerna för att gå ut i korridoren och be. Leif Karlsson hade långa samtal med ingenjörerna och fördjupade sina koranstudier.

1984 avlade han den muslimska trosbekännelsen och bytte ut några av sina namn. Karlsson blev Abd al Haqq Kielan. Leif behöll han. Sedan dess har han kämpat mot den misstänksamhet som många svenskar har mot muslimer. I tv-soffor och debattprogram har han tålmodigt upprepat sitt budskap: muslimer är vanliga människor. De flesta uppskattar det svenska, demokratiska samhället. De vill leva här, jobba, se sina barn få en bra utbildning och bygga upp en tillvaro precis som vilken annan svensk som helst.

De senaste åren har han känt sig tvingad att föra en ny kamp: mot muslimska extremister och IS-anhängare. De flesta svenskar förstår inte vilka strider som just nu utspelar sig inom svenska muslimska församlingar, menar Abd al Haqq Kielan.

– Extremisterna med sin förvridna tolkning av islam lockar ungdomar med löften om paradiset, men också om pengar, hus, kvinnor och en ställning i ett viktigt sammanhang. De nämner inte att husen och pengarna tills nyligen tillhörde andra människor som nu är slaktade eller på desperat flykt för livet.

En fredag i juni 2015 blev det skarpt läge här i hans egen moské, när två IS-anhängare anlände under fredagsbönen. En gästande saudisk imam hade just hållit en predikan på arabiska mot extremism och fanatism, berättar Abd al Haqq Kielan.

Vi går ut i den stora bönelokalen så att han kan visa vad som hände. Den tjocka heltäckningsmattan, med ränder som markerar riktningen mot Mecka, känns studsigt mjuk under strumplästen. Imamen pekar.

– Vi är några gubbar som har lite svårt att sitta på golvet så vi brukar sitta på stolar. Jag satt på en stol här, vid fönstret. Då såg jag de här två individerna som stod utanför, vid parkeringen. Sedan böjde jag mig ner och gjorde lite bön.

När Abd al Haqq Kielan tittade upp efter böerna såg han att de två männen hade kommit in i moskén och gått fram till imamen, längst fram.

– De bråkade med honom. De sa att de såg honom som icke-muslim – därför kunde de inte be bakom honom. Därför att han hade predikat mot IS. De anklagade honom för att vara icke-muslim och sa att han var tvungen att be hela församlingen om ursäkt.

Att anklaga en muslim för att inte vara muslim kallas med en islamisk term för takfir. Takfir och takfirism är två viktiga begrepp för att förstå den samtida muslimska extremismen. De är drivande för mycket av terrorn som utförs av organisationer som al-Qaida och IS.

Koranen förbjuder uttryckligen dödande av andra människor. Men takfiristerna som sympatiserar med IS anser sig ha rätt att döda vem som helst som motsätter sig deras extrema tolkning av islam. I deras svartvita syn finns det bara sanna muslimer och otrogna, utan några nyanser däremellan.

Genom takfirismen rättfärdigar IS massmord på kurder, yazidier, shiamuslimer och sufier. Även sunnimuslimer kan dödas, om de inte ansluter sig till IS extrema idéer.

– I praktiken är en sådan här förklaring en dödsdom, i våldsbejakande extremisters ögon, säger Abd al Haqq Kielan.

Han och andra församlingsmedlemmar försökte prata med de båda Eskilstuna-takfiristerna om IS brutala metoder. De var ”frikostiga med sina åsikter”, enligt Haqq Kielan.

– Den ene menade att det är helt okej att bränna folk i burar och så. Islam säger att man ska terrorisera folk, menade han.

Förutom det obehag som besöket innebar insåg Haqq Kielan att det kunde ha utvecklats till en direkt farlig situation. Många flyktingar från Syrien kommer för att be Eskilstuna stora moské.

– De har ju flytt från de här människorna. Om de hade fått nys om att här kommer folk och försvarar allt det där som IS håller på med därnere – det kunde ju ha blivit...

Abd al Haqq Kielan avslutar inte meningen. Han förklarar att församlingsmedlemmar till slut föste ut de objudna gästerna.

– Det sista jag såg av dem var att de stod ute vid parkeringen och pratade, och så kom det en bil och plockade upp dem.

De båda IS-sympatisörerna kom enligt Haqq Kielan från Rahman-moskén, en annan moské i Eskilstuna. Journalisten Magnus Sandelin, som granskar den svenska jihadismen, har avslöjat att en tidigare styrelseledamot och ungdomsledare i Rahmanmoskén öppet har hyllat IS.

”Må Allah stärka er och ge er seger”, skrev den 21-årige ungdomsledaren till en svensk IS-jihadist på Facebook. Han har även hyllat den trygghet och säkerhet som han menar råder i IS-kontrollerade områden.

När jag våren 2016 surfar in på ungdomsledarens Youtube-kanal har han hunnit fylla 22 år. Jag hittar omedelbart flera färska propagandafilmer från IS propagandacentral Al-Hayat Media Center som 22-åringen just lagt upp. Det är bildsatta nasheeder, bönehymner, där foton på krigare som höjer sina automatvapen blandas med sjungna budskap om att kriga i islams namn och att aldrig visa svaghet.

Ungdomsledaren är en av flera unga muslimska extremister som hotat den moderate Eskilstunapolitikern Abshir Osman. Hoten kom efter att Osman i lokalradion uttryckte sin oro för att ungdomar i staden ska lockas in i extremism.

Efter radioframträdandet skrev ungdomsledaren ”Dina handlingar är kufr” och ”frukta Allah innan du möter honom” till Abshir Osman. Kufr är ett muslimskt skällsord som innebär att någon förnekat Gud.

– När han skriver så, att jag gjort kufr, så innebär det att jag är en oren person som inte längre bör betraktas som muslim. För extrema muslimer innebär det att det är okej att döda mig.

Jag träffar Abshir Osman på ett brunmurrigt kafé inrymt i Eskilstunas stationshus. Han är en 53-årig politiker med kavaj, rutig skjorta och välputsade skor som sitter i både kommun- och landstingsfullmäktige. Han berättar att han kom till Sverige tre dagar efter att Carl Bildt och Moderaterna vann valet 1991. Abshir Osman blev politiskt aktiv ”nästan genast”, säger han. I Sverige engagerade han sig först i Kristdemokraterna, och sedan i Moderaterna.

– Det var naturligt för mig att vända mig till borgerliga partier. I Somalia hade jag varit politiskt engagerad mot kommunism.

Abshir Osman köper en cappuccino och lägger sin portfölj på stolen bredvid sig. Han är vice ordförande i landstingets kultur nämnd och har just kommit tillbaka från ett sammanträde i Nyköping. Han läppjar lugnt på sitt kaffe – men när en man reser sig lite häftigt vid bordet bakom hans rygg så rycker han till och vänder sig snabbt om, med oro i blicken.

Knappt ett år efter hoten kan han fortfarande bli rädd när han rör sig på Eskilstunas gator. Då och då har nya hot publicerats på nätet, berättar han, påminnelser om att Abshir Osman är att betrakta som en avfälling.

– I Eskilstuna är det värre att som muslim offentligt säga att man är emot IS än att säga att man är för IS, säger han.

Förutom hoten från den 22-årige ungdomsledaren har Abshir Osman trakasserats av en 20-årig Eskilstunabo med kriminellt förflutet. 20-åringen åtalades 2015 för mordförsök efter en knivattack – men friades

i tingsrätten efter att mannen som blivit knivskuren inte vågat berätta vad som hände.

”Många större och tuffare än du har förklarat krig mot Allah och vi har sett vart det sluta för de. UPPHÖR om du inte vill gå samma öde till mötes”, skrev 20-åringen till Abshir Osman i ett direktmeddelande på Facebook. 20-åringen har även skickat hotfulla meddelanden till Abshir Osmans son.

– Jag håller mig undan och rör mig inte så mycket ute. Undviker vissa stadsdelar. Någon skulle absolut kunna döda mig. Eskilstuna har stora problem med både våld och extremism, säger Abshir Osman.

Flera unga muslimer i Eskilstuna har i Sveriges Radio vittnat om att de är rädda för att besöka Rahmanmoskén. En av de intervjuade, en 17-årig pojke, jämförde i radio ungdomsverksamheten med hjärntvätt. Efter inslaget blev han trakasserad via sms och i sociala medier. Trycket på pojken blev så hårt att Sveriges Radio beslöt att plocka bort intervjun med honom från sin webbplats.

Eskilstunapolisen utreder just nu flera hot som kommit från IS-anhängare som brukar vara i Rahmanmoskén. En 31-årig moskébesökare som hotats berättar i polisförhör att det finns fyra–fem unga män i Rahmanmoskén som har ”riktigt farliga idéer”. Enligt 31-åringen riktar de in sig på att rekrytera ungdomar och säger saker som ”om du dödar någon så kommer du till paradiset”. Han berättar för polisen att han under det senaste året i flera sammanhang försökt säga emot IS-anhängarna och nå ungdomarna de försöker locka. Men efter flera hot gav 31-åringen upp. Han vågar aldrig mer besöka Rahmanmoskén, och han har flyttat från Eskilstuna på grund av de hotfulla IS-anhängarna.

”Han säger att han har barn och familj och han vill inte att de ska göra honom illa”, står det i polisens utskrift från förhøret med 31-åringen.

Rahmanmoskéns ledning har slagit ifrån sig alla anklagelser om extremism och IS-kopplingar. Ungdomsledaren som hyllar IS sitter inte längre i församlingens styrelse och sägs inte ha kvar några formella uppdrag, även om han fortfarande kommer till moskén och ber.

Den 22-årige ungdomsledaren har även varit sekreterare i en muslimsk fotbollsförening med nära koppling till Rahmanmoskén: Al-Salam sportklubb. Klubben har väckt polisens intresse på grund av en rad personkopplingar till IS och religiös extremism.

Abd al Haqq Kielan menar att Rahmanmoskén och Al-Salam står för en ”pervers, förvriden form av islam”.

– Du hör det inte i predikningarna, men i snacket efteråt. De lockar ungdomar med juice, godis och bullar. Och så har de sin fotbollsklubb. Det är därifrån jag har förstått att rekrytering till IS har skett.

Jag frågar hur han uppfattat att rekryteringen går till.

– De spelar fotboll, de pratar, de sonderar terrängen, upptäcker vilka som är intresserade, vilka de kan prata med. Vilka som vill kämpa för islam och rädda oss mot de elaka. Vilka som vill kämpa för en islamisk stat, som de kallar det.

På Al-Salams webbplats står sex styrelsemedlemmar listade. Den 22-åriga IS-sympatisören som hotat Abshir Osman uppges vara klubbens sekreterare och dessutom tränare för pojkar födda 2005, 2006 och 2007. Bland övriga styrelseledamöter finns två unga män som av polisen antas ha rest till Syrien och anslutit sig till IS eller någon annan jihadistgrupp. En av dem är son till ordföranden i Rahmanmoskén.

De båda resenärerna och fotbollsledarna är i 20-årsåldern. I augusti 2015 köpte de först ökenkängor, fälthandskar, ryggsäckar och annan utrustning på flera varuhus i Eskilstuna, Västerås och i Stockholm. Sedan lämnade de Sverige, reste till Turkiet och så vidare in i Syrien.

Den ene har sedan dess på sitt Facebookkonto postat hyllningar till strid i islams namn, samt ett foto av gevärskulor som placerats så att de formar ett hjärta. Den andre, han som är son till Rahmanmoskéns ordförande, har lagt upp en bild på den numera döde amerikanske terroristledaren Anwar al-Awlaki, den kanske störste inspiratören för unga jihadister världen över.

Hans profilbild på Facebook utgörs av en text på arabiska som uppmanar muslimer till ”en jihad mot kuffar/otrogna och deras medlöpare”. Detta krig ska, enligt samma text, föras med ”kroppar och tungor” på ”militär, ekonomisk och propagandistisk väg”.

När jag på telefon får tag på hans pappa, Rahmanmoskéns ordförande, säger han att sonen rest till Syrien för att arbeta i flyktingläger. Han är ”en ängel” som lämnat det trygga livet i Sverige för att hjälpa fattiga och krigsoffer.

– Han är i Idlib, nära gränsen till Turkiet. Han stöder inte IS, det är säkert till hundra procent.

Vad anser Rahmanmoskéns ordförande om IS? ”De är muslimer”, svarar han.

– Men de gör en del dåliga saker, som när de tänder eld på folk.

Så ger han sig in i ett resonemang som går ut på att ryssar, amerikaner och shiamuslimer är ”en miljon gånger värre” än IS.

– Shia är inte muslimer för mig. De är ateister. De har ingen moral.

Moskéordföranden säger att han är på väg att lämna sin post. En ny ordförande ska snart väljas, berättar han. När jag nämner Abd al Haqq Kielans anklagelser mot Rahmanmoskén blir han upprörd.

– Han snackar skit. Han är inte muslim för mig. Han är värre än terrorister för mig. Han är samma sak som amerikaner, ryssar och shia. Han stödjer shia. Och shia är som vilda djur. Som svin.

Är alla shiamuslimer som svin?

– Jag säger inte muslimer om shia, de är inte muslimer för mig. Men nej, det finns en del av dem som är lugna. När jag talar om vilda djur menar jag dem som styr i Iran.

Jag frågar Rahmanmoskéns ordförande om 22-åringen som hotat Abshir Osman och som hyllar IS på nätet.

– Han kommer till moskén ibland. Det är en bra, lugn kille. Jag har inte sett något konstigt från honom. Jag vet att han är med i fotbollsklubben, i Al-Salam.

Al-Salam betyder ”fred”. På sin webbplats skriver Al-Salam SK att föreningen huvudsakligen är till ”för ungdomar med muslimsk bakgrund” och att målet med verksamheten är ”att skapa ett mångkulturellt center i Eskilstuna”.

Klubbens ordförande Wassim Al Hajali säger att ingen av de tre misstänkta IS-sympatisörerna finns kvar i klubbstyrelsen.

– Hemsidan är inte uppdaterad, vi har en ny styrelse nu, säger Wassim Al Hajali.

De två tidigare styrelseledamöterna som enligt polisen troligen har rest till Syrien för att strida har Al-Salam SK:s ordförande inte sett på länge.

– Jag vet inte vad de gör. Kanske har de rest för att studera? De var bara med i styrelsen i ett par månader, och det var för flera år sedan. Det var när de var 16–17 år.

Abd al Haqq Kielans anklagelser – att fotbollsklubben skulle vara en plats för IS-rekrytering – är svåra att ta på allvar, menar Al-Salams ordförande.

– Vi ägnar oss åt fotboll. Vi pratar inte politik. Vi har spelare som är kristna, vi har icke-troende och vi har shiamuslimer i klubben. Abd al Haqq Kielan måste komma med bevis innan han säger sådana saker.

Jag frågar om den 22-åring som hotat Abshir Osman och som öppet postar IS-propaganda på nätet. Varför blev han sekreterare för Al-Salam SK? Klubbordföranden säger att 22-åringen var en duktig fotbollsspelare som spelade i klubbens A-lag, och att han var intresserad av styrelsearbete.

– Jag har inte hört honom säga något om IS. För mig är det så främmande. IS är inte muslimer i mina ögon, säger Wassim Al Hajali.

Den 1 juni 2015 greps en 45-årig predikant som föreläst i både Rahmanmoskén och i Örebro moské. Klockan sex på morgonen gick en polisstyrka in i hans lägenhet i Vivalla, ett stenkast från Örebro moské. Enligt Säpo och åklagaren hade han försökt värva fyra unga män till IS.

Tre dagar senare häktades predikanten av Örebro tingsrätt, på sannolika skäl misstänkt för brott mot lagen om offentlig uppmaning, rekrytering och utbildning avseende terrorverksamhet.

Misstankarna grundade sig bland annat på anklagelser från oroliga anhängare till de fyra unga män som 45-åringen skulle ha försökt rekrytera.

Under flera månader hade polisen avlyssnat 45-åringens telefon. I sammanlagt tio samtal diskuterade han, enligt Säpo, rekrytering till IS

med de unga männen. I samband med gripandet skickade Säpo ut en kommuniké:

”Säkerhetspolisen har en tydlig bild av att det pågår radikaliserings- och rekrytering i Örebro. Tillslaget är en del i insatsen som görs mot den lokala rekryteringen. Säkerhetspolisen ser att det finns kopplingar till moskéer i Örebro och Eskilstuna. Moskéerna har fungerat som samlingspunkt. Rekryteringen har främst skett i organiserad form på andra platser såsom kaféer och andra samlingslokaler. Vi vill poängtera att det inte är religiösa församlingar som pekas ut. Det är en enskild individs brottsliga verksamhet som står bakom rekryteringen.”

Men trots den höga svansföringen från Säpo och från åklagaren så höll inte bevisningen mot predikanten. Efter drygt tre veckor släpptes han, och ett par månader senare lade åklagaren ner förundersökningen. Det visade sig svårt att få IS-resenärer att prata om hur rekryteringen egentligen gått till, konstaterade åklagare Ronnie Jacobsson.

Från Sveriges Radio fick åklagaren en fråga: Finns det inget som längre talar för att 45-åringen har värvat personer till IS, eller är det bara det att bevisningen inte räcker till åtal?

– Snarare det sistnämnda, svarade åklagaren.

Sedan tillade han att eftersom det inte längre finns någon öppen utredning mot 45-åringen, så bör han betraktas som oskyldig.

Abd al Haqq Kielan säger att 45-åringen ingår i ett gäng mellansvenska salafister som de senaste åren försökt ta över makten i hans moské,

Eskilstuna stora moské.

– Han skulle vara imam här. De hade allt planerat.

Ordet salafism kommer från det arabiska ordet ”salaf”, som betyder förfäder. Det är en sträng trosriktning inom islam vars anhängare de senaste åren blivit alltmer synliga och offensiva i Sverige.

Kvinnors roll i ett salafitiskt samhälle är extremt begränsad. De får inte lämna hemmet utan sällskap av en man. Muslimer bör ta avstånd ifrån västerländsk kultur och undvika att bli vän med icke-muslimer.

Det samhälle som IS skapat i Irak och Syrien är byggt på salafitisk grund. Det är samtidigt viktigt att inte sätta likhetstecken mellan salafister och terrorister. Det finns fredliga salafister, som visserligen är bokstavstroga och konservativa, men som inte ger sig in i politiken.

Mohammad Fazlhashemi, professor i islamisk teologi vid Uppsala universitet, säger att salafisterna ”försöker ta över så många församlingar och moskéer som möjligt”.

– Det är väldigt illavarslande, för bland salafisterna finns imamer och andra i ledningsfunktion som stryker IS medhårs, som visar förståelse för dess barbari och dess folkmord, säger Mohammad Fazlhashemi.

Eskilstuna-Kuriren och Radio Örebro har berättat om turerna i striden om styret i Eskilstuna stora moské. Enligt Abd al Haqq Kielan var det

ett kuppförsök från religiösa extremister som misslyckades. Med hjälp av en stor donation från en stiftelse i Qatar ska styrelsemedlemmar i Örebro moské ha försökt få bort Abd al Haqq Kielan och ytterligare en person från moskéstyrelsen, och ersätta dem med andra betydligt radikalare personer.

Stiftelsen i Qatar heter Eid Charity och donerar årligen hundratals miljoner till moskébyggen, koranskolor och välgörenhetsprojekt världen över. Eid Charity har tidigare gett åtta miljoner kronor till Örebro moské – och därmed kunnat välja styrelserepresentanter där. Nu gick Eid Charity in med sex miljoner kronor i Eskilstuna stora moské. Pengarna var välkomna – de gjorde att den fattiga församlingen kunde betala sina bankkulder. Inledningsvis förstod inte Haqq Kielan vidden av stiftelsens motkrav. Han accepterade de två nya styrelseledamöterna som stiftelsen ville ha in i Eskilstuna stora moské. Sedan ”rullades det upp vilka som låg bakom det här”, säger Abd al Haqq Kielan.

– Den här killen från Gävle var ju här. Abo Raad. Och folket från Örebro.

Abo Raad är imam i Gävle moské, som grundades av den qatariska stiftelsen Eid Charity. I Gävle moskés stadgar står att Eid Charity ”utser stiftelsens styrelse”. Gefle Dagblad har i samarbete med frilansjournalisten Magnus Sandelin avslöjat att Gävleimamen öppet har stött terrorister. 2014 hyllade han IS framryckningar i norra Irak i ett inlägg på Facebook. ”O Gud, injaga skräck i Dina fienders hjärtan”, skrev Abo Raad när IS hade invaderat Iraks näst största stad Mosul. Han uppmanade sina läsare att skänka pengar till sina ”sunni-syskon i Irak, där de utkämpar ett ödesdigert krig mot svekfullhetens, kufrs och

syndfullhetens styrkor”.

Abo Raad har också varit ansvarig för innehållet på den nu nedsläckta webbplatsen muslim.se, där en extrem tolkning av islam förmedlades. Sajten spred budskapet att homosexualitet straffas med döden och att det är förbjudet att bli vän med en icke-muslim.

I sista stund misslyckades kuppförsöket i Eskilstuna på grund av en byråkratisk formalitet, säger Abd al Haqq Kielan. Qatarierna hade skickat in ofullständiga personuppgifter på de tilltänkta styrelseledamöterna, så länsstyrelsen godkände dem inte.

– De ville ha ett salafistiskt center här. De trodde allt var klart. Men de ropade hej lite för tidigt, innan de var över bäcken.

Abd al Haqq Kielan har sin uppfattning klar: om kuppen hade lyckats så hade verksamheten i Eskilstuna stora moské helt ha skiftat karaktär.

– Det skulle vara kurser för ungdomar i salafistisk inställning till islam. Kurser som preparerar dem, groomar dem, till att bli mer intresserade av radikal islam. Det skulle bli en radikalisering.

Abd al Haqq Kielan tror att hans moské hade kunnat bli en rekryteringsplats för IS-resenärer.

– Ja absolut. Det var ju deras plan.

Församlingen i Eskilstuna stora moské har runt 500 medlemmar. Många muslimer som kommer hit och ber avskyr IS idéer. Det blev tydligt när de under ilska rop körde de bägge IS-sympatisörerna som angrep imamen på porten. Om det är som Abd al Haqq Kielan säger, att Abo Raad och andra planerade ett salafistiskt center här – skulle församlingsmedlemmarna verkligen ha velat gå till en sådan betydligt radikalare moské?

– Folk måste ju gå i moskén. Och de flesta... Även i Örebro moské så är majoriteten som går dit inte radikaler. Många vet inte vad som pågår i ledningen. De går dit för att det är en stor, bra luftig moské, precis som här.

3. Örebro

Örebro moské ligger i Vivalla och är en av landets största moskéer. Precis som moskén i Eskilstuna är den inrymd i Jehovas vittens gamla lokaler: klumpiga men funktionella huskroppar av rött 70-talstegel. På granntomten har blomsterkedjan Plantagen en stor butik, lite längre bort ligger Max hamburgerrestaurang.

Moskéns 47-årige vd och talesman Jamal Lamhamdi är kortklippt och har ett prydligt ansat tätt skägg med vita stråk på sidorna. Stora bruna ögon med lugn, fast blick. När jag träffar honom i moskén har fredagsbönen just avslutats. Femhundra gudstjänstfirare är på väg ut igen. Några byggjobbare skyndar ut på parkeringen med verktyg skramlande runt bältet. Klockan är bara strax efter ett – de har några timmar kvar att jobba innan helgledigheten börjar.

Kvinnorna som firat gudstjänst ser jag inte. De har egen ingång och håller till i en särskild del av moskén, förklarar Jamal Lamhamdi.

När jag ber Örebromoskéns vd kommentera anklagelserna om extremism från Abd al Haqq Kielan skrattar han till: ett kort, glädjelöst skratt. Han säger att han och Örebro moské tidigare hade en god relation med Eskilstuna-imamen.

– Han kom hit några gånger, han ville ha hjälp med moskén. Han fick över fyra miljoner kronor från stiftelsen i Qatar. Så de vill förstås vara med i styrelsen och ha representanter där, säger Jamal Lamhamdi.

När Abd al Haqq Kielan inte ville acceptera de nya styrelsemedlemmarna så blev det en öppen tvist mellan Örebromoskén och Eskilstunamoskén.

– Så fort det blev en tvist med de här pengarna, då blev vi kallade salafister och terrorister direkt.

Enligt Jamal Lamhamdi handlar tvisten inte alls om tolkningar av islam eller olika uppfattningar om religion. Samtidigt har han och hans församling flera gånger bjudit in extrema och antidemokratiska talare till Örebro. I maj 2015, strax efter att @dundergullan-fotografen Mohamed Qadar och hans två kompisar åkt för att ansluta sig till IS, talade den kanadensisk-somaliske predikanten Said Ragaeh här. Han har pekat ut Kanadas premiärminister som ”fiende till islam” och gjort sig känd för sina kontroversiella budskap om kvinnor, homosexuella och icke-kristna.

– Islam säger till kvinnor: stanna hemma så mycket ni kan, gå inte ut i onödan, predikar Said Rageah i en filmad föreläsning som fått stor spridning på nätet.

Han uppmanar muslimska män att kontrollera kvinnor i deras närhet så att de inte har för mycket kontakt med andra män, exempelvis via Facebook. Gud har, enligt Said Rageah, skapat kvinnor så vackra att det orsakar splittring och oreda när de rör sig ute i samhället. Särskilt ogillar han när muslimska kvinnor kombinerar hijab (huvudduk) och tajta jeans – det är ”ondska”.

I en föreläsning som kan ses på Youtube berättar Said Rageah om när hans egna barn tillbringade en jul hemma hos sin mormor och morfar, som är kristna. Rageah och hans hustru var själva på pilgrimsfärd till Mecka. När föräldrarna kom för att hämta barnen hade de blivit negativt påverkade. De visade julgranen och sa: ”Titta pappa, det är inte så farligt!”. Men Said Rageah såg stora faror. Den icke-muslimska miljön var skadlig för hans barn, menade han. Lärdomen: Det kunde vara okej med ett ”mycket kort” besök hos icke-muslimska släktingar, men han avrådde bestämt från att lämna barn ensamma bland kristna.

Said Rageah hade kommit med rekommendationer från flera skriftlärda, berättar moskéns vd Jamal Lamhamdi. I Örebro moské talade Said Rageah om barnuppföstran.

– Han pratade emot IS. Det handlade om hur man ska undvika att ungdomar hamnar i knarkmissbruk eller söker sig till IS. Jag lyssnade inte själv på honom faktiskt, men jag fick höra att det var bra. Vi kände inte till att han sagt de här sakerna tidigare.

När jag sitter på Jamal Lamhamdis kontor suckar han tungt när de kontroversiella predikanterna som besökt Örebro moské kommer på tal. Det har blivit ett bekant mönster i Örebro: moskén bjuder in en predikant, någon bloggare som håller koll på extremism uppmärksammar antidemokratiska uttalanden hos predikanten, lokalpressen och/eller Säpo ringer till Jamal Lamhamdi och ställer kritiska frågor.

Som i december 2012, då Örebro moské stolt annonserade att den sudanesiske predikanten Abd Alhay Yousuf skulle föreläsa efter fredagsbönen. Han står för en radikal salafistisk syn på världen och hyllade al-Qaidaledaren Usama bin Ladin dagen efter hans död 2011.

– Usama bin Ladin är vår bror och vår beskyddare! utropade han inför en folksamling som höll upp bilder på den dödade terroristledaren.

I Örebro talade Abd Alhay Yousuf varken om Usama bin Ladin eller om terrorism, enligt Jamal Lamhamdi. Han kallar den sudanesiske gästen för ”en mycket fin människa”.

– Om du hörde hans föreläsning så skulle du kanske bli muslim! Om du lyssnade på hans ord. Mycket fint. Men så kommer det helt plötsligt att han sagt något 2003 eller så, på Youtube, om al-Qaida eller något. Och så kommer Säpo och säger: ”Den mannen är farlig. Varför har ni bjudit honom?”

Jamal Lamhamdi och de andra i ledningen för Örebro moské samarbetar med Säpo. Ett tiotal misstänkta IS-sympatisörer kommer regelbundet till moskén för att be.

– För den här gruppen är vi, styrelsen, enemy number one. Vi är de sista som får veta något. De litar inte på oss eftersom vi samarbetar med Säpo, säger Yahya Hidig, som sitter i församlingens ledning.

IS-resenärerna från Vivalla har gemensamma drag, enligt Jamal Lamhamdi. Många växte upp i splittrade familjer och de har ofta begått brott. Bland de radikala killarna finns förre Guantánamofångenen Mehdi Ghezali, vars yngre bror Amin nu antas vara i Syrien och kriga med IS. Moskéns vd dröjer sig kvar vid Mehdi Ghezali.

– Jag minns honom från när han var tio år, jag brukade ge honom godis. Sedan blev han tolv–tretton år, han blev brottsling, riktig brottsling. Jag gav honom råd och försökte få in honom på rätt väg. Han och hans kompisar var tjuvar, professionella tjuvar. Han åkte till Portugal med ett par tunisier och hamnade i fängelse. Sedan blev han 18–19 år, blev ung och stark, och han funderar: vem är jag, vad gör jag med det här livet, vad är islam? Så han går till extremismen. Man borde studera Mehdis fall ordentligt.

IS-sympatisörerna som kommer för att be ger moskén dåligt rykte – men det är oförtjänt, menar Jamal Lamhamdi.

– 98 procent av alla här i Örebro moské är mot IS. De kan stå och säga det offentligt, inga problem. Men så har vi några fiskar. Småfiskar som luktar starkt över hela landet.

Enligt Vivallapolisen Fredrik Malm finns det ingenting som tyder på att Örebro moské är inblandad i någon rekrytering till IS. Rekryteringen sker på andra platser. Däremot rör sig IS-resenärer och

IS-sympatisörer regelbundet i moskén.

– De träffas efteråt sen, hemma hos någon eller på annan plats. Vi vet inte var, säger Yahya Hidig från moskéns ledning.

Det är även polisen Fredrik Malms bild av IS-sympatisörerna: först ses de i moskén och ber – sedan går de någon annanstans och talar om mer radikala saker. Men problemet är inte bara den lilla klick som är övertygade IS-anhängare, menar Fredrik Malm, utan att så få säger emot dem. Han talar om ”en dubbelhet” som han upplever att många Vivallabor tycks känna gentemot IS.

– Jag tror att många här vill ha en muslimsk stat. De vill nog gärna leva i ett muslimskt land. De tycker inte att det som IS gör är bra – men kanske ändå inte helt fel. Och det gör att det blir en tvekan i att våga fördöma eller att våga ställa sig emot. På något sätt har det blivit att då är man emot islam, och det är ju inte riktigt rätt.

Fredrik Malm önskar att moskén tog ”en tydligare roll i det förebyggande arbetet”. När jag nämner det för Jamal Lamhamdi blir han irriterad. Han påpekar att imamen som ledde fredagsbönen på arabiska alldeles nyss predikade för tolerans och mot IS. Det gillar förstås inte IS-killarna, säger Lamhamdi, men de fortsätter ändå att komma till Örebro moské.

– Polisen vill att vi ska agera mot de här extremisterna – men vad ska vi göra? Ska vi slå dem, eller vad ska vi göra? Vi kan visa polisen: här är de. Mer kan vi inte göra.

Niklas Orrenius niklas.orrenius@dn.se “

“Fokus. Om reportaget

Artikeln i tre punkter

Synen på extremism och terrorgruppen IS skapar stora motsättningar i en rad svenska muslimska församlingar.

Ett tjugotal ungdomar har rest från Örebro stadsdelen Vivalla för att ansluta sig till IS.

I Eskilstuna utreder polisen flera hot från IS-anhängare, samtidigt som det pågår en strid om makten över stadens moskéer.

Reportern

Niklas Orrenius, reporter på DN, är prisbelönt för sina tidningstexter och böcker om extremism, migration och yttrandefrihet. Nu arbetar han med en bok om Lars Vilks och vår tid, ”Skotten i Köpenhamn”(Albert Bonniers förlag) Reportaget är ett bearbetat utdrag från boken.

Personerna i reportaget

Örebro

Mohamed Qadar Amatörfotograf från Vivalla som publicerade sig på Instagramkontot @dundergullan fram till augusti förra året, då föräldrarna fick besked om att han avlidit i Syrien. IS-anhängare. Född 1986.

Liban Qadar Mohameds lillebror. Reste redan 2013 till Syrien, kom tillbaka till Sverige och reste sedan åter för att ansluta sig till IS. I början av 2015 fick hans anhöriga i Vivalla besked om att han dödats i

strid, 23 år gammal.

Farah Osman Vän med Liban och Mohamed Qadar. Sörjdes i början av 2015 efter bud om att han dödats i strid för IS, 24 år gammal. Spelade liksom Liban i yngre dagar i fotbollslaget Vivalla Stars.

Ahmed Barre En tredje ung svensksomalier från Vivalla som sörjdes som ”martyr” efter att han dödats i strid i Irak eller Syrien i början av 2015. Han var 25 år gammal.

Yasmin 22-årig svensksomalier som växte upp i Linköping. Gifte sig med en man i Vivalla som åkte för att ansluta sig till IS. I maj 2015 reste Yasmin, tillsammans med Mohamed Qadar, för att återförenas med maken i Syrien.

Amin Ghezali 23-årig lillebror till den förre Guantánamofångnen Mehdi Ghezali. Reste till Syrien i maj 2015 tillsammans med Mohamed Qadar och Yasmin. Har liksom flera IS-krigare från Örebro kriminell bakgrund.

Mahdi Warsama Örebroare och tidigare ordförande för föreningen Afrikas horn, med många svensksomalier som medlemmar. Har kontakt med IS-krigarnas familjer.

Fredrik Malm Polisinspektör i Örebro som sedan flera år jobbar och trivs i Vivalla. Har fått acceptera att förebyggande av terrorism numera ingår i hans arbetsuppgifter.

Mehdi Ghezali Greps år 2001 i Pakistan och satt i över två år fängslad på den amerikanska flottbasen Guantánamo. Greps på nytt 2009 i Pakistan, tillsammans med misstänkta al-Qaida-anhängare. Bor i Vivalla.

Lars Vilks Svensk konstnär som lever under konstant dödshot sedan hans teckning ”Profeten Muhammed som rondellhund” publicerats i Nerikes Allehanda 2007. Protesterna mot Vilks teckning började i Örebro och spred sig sedan utomlands.

Jamal Lamhamdi Vd för Örebro moské, dit flera IS-sympatisörer kommer för att be. Säger sig samarbeta med Säpo. Var med och drog i gång demonstrationerna mot Lars Vilks teckning 2007.

Eskilstuna

Leif Abd al Haqq Kielan 75-årig imam och föreståndare för Eskilstuna stora moské. Anklagar flera andra moskéer för att stå för extremism och förvridna tolkningar. Konverterade på 80-talet, släppte då efternamnet Karlsson.

22-årig ungdomsledare Aktiv i Rahmanmoskén och tidigare sekreterare i fotbollsklubben Al-Salam SK. Postar IS-propaganda i sociala medier. Polisen utreder flera hot som han misstänks ligga bakom.

Abshir Osman 54-årig moderatpolitiker och muslim som flera gånger hotats efter att han i medier uttryckt oro för att ungdomar ska lockas av extremism.

”Resenär 1” Son till Rahmanmoskéns ordförande och tidigare styrelseledamot i Al-Salam SK. Polisen tror att han strider för en jihadistgrupp i Syrien – hans pappa säger att han jobbar i flyktingläger där. Postar terroristpropaganda i sociala medier.

”Resenär 2” Tidigare styrelseledamot i fotbollsklubben Al-Salam SK. Reste förra året till Syrien tillsammans med ”Resenär 1”. Polisen tror att han strider för en islamistisk grupp. Postar hyllningar på nätet till strid i islams namn.

Rahmanmoskéns ordförande Anser sig förtalad av imam Leif Abd al Haqq Kielan, som uttryckt att Rahmanmoskén står för extremism. Säger att han är på väg att avgå och att en ny ordförande ska väljas.

Wassim Al Hajali Ordförande för Al-Salam SK, som tidigare haft flera styrelsemedlemmar som uttryckt stöd för IS eller al-Qaida. Tillbakavisar anklagelser om extremism – klubben handlar om fotboll, inte om politik, säger han.

Abo Raad Kontroversiell imam i Gävle som hyllat IS framryckningar i Irak. Enligt Abd al Haqq Kielan inblandad i ett försök att ta över Eskilstuna stora moské och skapa ett ”salafistiskt center”.

Fakta. Vivalla

Vivalla är ett bostadsområde i Örebro kommun med 7 200 invånare. I tv-serien ”Svensson Svensson” var Vivalla en typisk svensk radhusidyll. En av manusförfattarna valde just Vivalla för att han tyckte namnet hade en snäll klang – men några direkta likheter mellan seriens medelklassidyll och verklighetens Vivalla finns inte.

I Örebro kommun är 2,8 procent av alla mellan 18 och 24 år öppet arbetslösa. I Vivalla ligger siffran på 7,5 procent. Sett till alla åldersgrupper stiger andelen till 10,4 procent i Vivalla, jämfört med 3 procent i kommunen.

Medelårsinkomsten i Vivalla ligger också långt under kommunsnittet: 210 000 kronor, jämfört med 348 000 kronor.

I Örebro kommun har 28 procent minst treårig eftergymnasial utbildning. I Vivalla har 9 procent det, medan 40,2 procent av Vivallaborna har högst grundskola som utbildning.

Nationella operativa avdelningen, Noa, har listat Vivalla som ett av 15 prioriterade områden i Sverige i behov av att minska brottsligheten och öka tryggheten.

Fakta. Lars Vilks

Konstnären Lars Vilks blev 2007 känd för sina Muhammedteckningar – en serie teckningar föreställande profeten Muhammeds ansikte på en rondellhund. De gjordes för en utställning som hette Hunden i konsten i Tållerud, men fick aldrig ställas ut där. En av teckningarna publicerades därefter på dagstidningen Nerikes Allehandas ledarsida den 19 augusti 2007, i en krönika om yttrandefrihet.

Efter publiceringen kritiserades bilden av Irans dåvarande president Mahmoud Ahmadinejad, vilket blev startskottet på en lång rad protester världen över och mordhot riktade mot Lars Vilks.

Fakta. Jihad

Ordet jihadist kommer från ”jihad” som på arabiska betyder ”kamp” eller ”möda”. Inom islam kan jihad handla om en individs innersta kamp mot sina basala instinkter, en kamp för att bygga ett bra muslimskt samhälle, eller om ett heligt krig mot icke troende.

Sedan 1990-talet har termen jihadist använts för att skilja på våldsamma och ickevåldsamma sunniislamister.

Att vara islamist innebär att man har som mål att organisera samhället och regerandet av detsamma med hjälp av islamisk religiös lag – sharia. Att vara jihadist innebär å sin sida att se våldsamheter som nödvändiga för att utradera alla hinder som står i vägen för Guds världsherravälde, eller för att försvara det muslimska samhället mot utomstående hot.

Termen används av få muslimer eftersom den ses som missvisande för den ursprungliga betydelsen av ordet jihad.

Fakta. Takfirism

Att anklaga en muslim för att inte vara en äkta muslim kallas ”takfir”.

Takfiristerna som sympatiserar med IS anser sig ha rätt att döda vem som helst som motsätter sig deras extrema tolkning av islam.

Genom takfirismen rättfärdigar IS massmord på kurder, yazidier, shiamuslimer och sufier. Även sunnimuslimer kan dödas, om de inte ansluter sig till IS extrema idéer.

Fakta. Eskilstuna

Eskilstuna kommun är en kommun i Södermanlands län med drygt 102 000 invånare.

Arbetslösheten i Eskilstuna ligger på 13,8 procent, vilket kan jämföras med 7,5 procent i riket. 31,6 procent av befolkningen har utländsk bakgrund, bland annat finns en stor grupp med rötter i Finland.

Medelinkomsten i Eskilstuna har under många år legat relativt lågt, under riksgenomsnittet. Eskilstunas män har 88 procent av vad män i riket har som medelinkomst, motsvarande för kvinnor är 90 procent.

15,4 procent har eftergymnasial utbildning på tre år eller mer. 22,3 procent har högst grundskola som avslutad utbildning.

Fakta. Sunni och shia

Splittringen mellan sunni- och shiamuslimer uppstod när profeten Muhammed dog år 632. Sunniterna ansåg att den mest kompetente av profetens anhängare skulle vara deras överhuvud, medan shiiterna ville att den positionen skulle gå i arv till Muhammeds kusin och svärson Ali.

Tolvsekten utgör i dag majoriteten inom shia. Större delen av befolkningen i Iran, södra Irak och Bahrain hör hit och erkänner tolv imamer med Ali som den förste och Muhammad ibn Hasan som den siste. Denne försvann år 873, men sägs leva vidare som osynlig. Han lever fortfarande och kommer en dag att återvända för att göra världen gudomlig och rättvis. Till dess skall ledarskapet utövas av ett kollektiv av teologer och jurister, mullorna.

Shiiterna utgör cirka 10 procent av världens muslimer, men i Mellan-östern utgör shiamuslimerna omkring 40 procent av befolkningen.

Sunniislam är den största riktningen inom islam och utgör cirka 90 procent av världens muslimer. För sunnimuslimer har Muhammed och hans efterträdare handlingssätt och seder extra stor betydelse. Sedvorna uttrycks i Sunna som utgör ett föredöme för alla sunnimuslimer.

Fakta. Salafism

Salafism är en benämning på en rörelse inom islam, vars företrädare säger sig vilja återgå till islams grundläggande källor. Företrädarna gör anspråk på att representera den ursprungliga form av islam som tros ha praktiserats av profeten Muhammed och hans närmaste anhängare.

Numera används benämningen framför allt om en puritansk och socialt konservativ strömning inom sunnitisk islam med rötter i den i Saudi-arabien dominerande wahhabismen.

I likhet med wahhabismen utmärker sig den puritanska salafismen genom ett strikt krav på monoteism. I högre grad än vad som är fallet inom sunnitisk islam i allmänhet präglas salafismen också av fientlighet gentemot shiitisk islam, vilken uppfattas som en kättersk lära.

Salafismen rymmer i sig flera olika konkurrerande attityder. Den ideologi som företräds av al-Qaida brukar kallas för salafijihadism eller jihadssalafism. Salafister är dock inte per definition militanta jihadister. Det finns meningsmotsättningar mellan olika grenar gällande frågan om hur och med vilka medel sharia, den islamiska

lagen, ska implementeras och under vilka omständigheter jihad, i betydelsen ”heligt krig”, är legitimt.

Bilder från Mohamed Qadars Instagramkonto

@dundergullan

1 Mohamed Qadar från Vivalla. Publicerade bilder på Instagramkonton @dundergullan fram till förra året, då föräldrarna fick besked om att han avlidit i Syrien.

2 Liban Qadar, lillebror till Mohamed Qadar. Besked om hans död kom i januari 2015.

3 På väg till Syrien. En bild från Medelhavet som Mohamed Qadar lade upp när han försökte nå Syrien.

4 En av de sista bilderna som Mohamed Qadar lade upp på Instagram. Troligen från Syrien. “

Efter dessa tragiska berättelser kommer en ek som varit med om flera hundra års utveckling i Sverige.

DN LÖRDAG 4 JUNI 2016

Här är Stockholms (nya) största träd

Doldisen från Nynäshamn – Nynäsgårdseken – är det grövsta trädet i länet. Eken har en omkrets på 10,55 meter i brösthöjd.

Kvilleken, även kallad Rumskullaeken, i Småland är grövst i Sverige med en omkrets på cirka 13 meter.

– Men Kvilleken mår inte bra. Den håller på att dö, säger Miguel Jaramillo, som är ansvarig för Länsstyrelsens arbete med särskilt skyddsvärda träd och har jobbat med att inventera dem i tio år.

I Stockholms län har Ekebyhovseken på Ekerö länge haft förstaplatsen bland jätteträden.

– Ända tills för ett år sedan hade vi inga kunskaper om eken på Nynäs gård, säger Miguel Jaramillo.

Anledningen är att den står i skymundan på privat mark, mycket ståtlig, så här års omgiven av blommande ramslök.

– Eken har en väldigt lång ålderdom. Det gör att den får den här häftiga formen, säger arboristen Daniel Daggfeldt.

Hur gammal är den?

– Det kan vi inte veta. Det är svårt att åldersbestämma så här gamla träd. Men den är oförskämt vital för att vara många hundra år, säger Daniel Daggfeldt.

Toppen av jätteträdet är inte i bästa form men det är kraftig tillväxt på sidorna.

– Det största hotet för de här träden är igenväxning. Men här står eken fritt. Det har säkert röjts runt den i flera hundra år.

Sedan mer än ett halvsekel är ekens hålighet fylld med cement. Men enligt sägnen använde de kvinnor som kom med roddbåt till kyrkan under 1700-talet håligheten för att byta om inför gudstjänsten.

Länsstyrelsen presenterade sin rapport om de särskilt skyddsvärda träden i veckan. Den ingår i ett regeringsuppdrag, att ta fram ett åtgärdsprogram för hotade arter, för att uppnå miljömålen.

– Vi har en databas med 30 000 träd. Eken dominerar bland de särskilt skyddsvärda – de är nästan 19 000 – men även lind och ask har en viktig plats, säger Miguel Jaramillo.

I Stockholms län finns 1 220 träd med en omkrets på över fem meter och ungefär 300 träd med en omkrets på över sex meter.

– Solna, Sollentuna, Stockholm och Lidingö är ganska urbana miljöer, men de flesta skyddsvärda träden är koncentrerade där, säger Miguel Jaramillo.

Länsstyrelsens analys visar att Solna har det tätaste beståndet, med 50 särskilt skyddsvärda träd per kvadratkilometer landyta. På delad andraplats kommer Sollentuna och Stockholm med 18 särskilt skyddsvärda träd per kvadratkilometer. På tredje plats kommer Lidingö med 17 träd per kvadratkilometer.

– En brist är att det mesta av tomtmarken inte är inventerad. Vi ska jobba med det framöver, framför allt i kärnområdena, som är områden med högre täthet av särskilt skyddsvärda träd. Där borde man lägga krut på att bevara de miljöerna, säger Miguel Jaramillo.

Mia Tottmar mia.tottmar@dn.se “

“Störst. Tio i topp

Här är de tio största träden – och hur man åker dit

1 Ek 10,55 meter i omkrets. Nynäshamn, Nynäs gård. Privat mark, kan ej besökas.

2 Ek 10,35 meter. Ekerö, Knalleborg vid Ekebyhovs slott. Nås med buss.

3 Ek 10,25 meter. Ekerö, Parksidan på Gällstaö. Nås med buss.

4 Ek 9,75 meter. Norrtälje, Närtuna skola. Nås med buss.

5 Ek 9,60 meter. Södertälje, Hörningsholm. Nås med buss.

6 Lind 9,22 meter. Ekerö, Svartsjö slott. Nås med buss.

7 Ek 9,17 meter. Waldemarsudde. Nås med spårvagn.

8 Pil, 8,40 meter. Upplands-Bro, Rättarboda. Nås med buss.

9 Ek 8,40 meter. Värmdö, Siggesta. Nås med buss.

10 Ek, 8,30 meter. Botkyrka, Segersbyvägen. Nås med buss.

Viktiga områden

Kärnområden med särskilt skyddsvärda träd:

1 Drottningholm, Ekerö kommun.

B Gålö, Haninge kommun.

C Häringe, Haninge kommun.

D Norra och Södra Djurgården, Stockholms stad.

E Farsta, Sköndal och Skarpnäck, Stockholms stad.

F Mörkö, Södertälje kommun.

G Ekebyholm, Norrtälje kommun.

H Norr Malma och Norra Järsö, Norrtälje kommun.

I Sättraby, Norrtälje kommun.

J Uddeboö och Solbacka, Norrtälje kommun.

K Käringboda, Nynäshamns kommun.

L Bornsjöns naturreservat, Salems kommun.

M Rosersberg, Sigtuna kommun.

N Venngarn, Sigtuna kommun.

O Hörningsholm, Södertälje kommun.

P Tullgarn, Södertälje kommun.

Q Solberga och Raksta, Tyresö kommun.

R Siggesta, Värmdö kommun.

S Roslags-Kulla, Österåkers kommun.

Läs mer:

Hela rapporten ”Särskilt skyddsvärda träd i Stockholms län” finns att ladda ned på Länsstyrelsens hemsida.

Vad är jätteträd och hålträd?

Definitionen av särskilt skyddsvärda träd är:

Jätteträd: Träd grövre än en meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd.

Mycket gamla träd: Gran, tall, ek och bok äldre än 200 år. Övriga trädslag äldre än 140 år.

Grova hålträd: Träd grövre än 40 centimeter i diameter i brösthöjd med utvecklad hållighet i huvudstam.

Källa: Länsstyrelsen “